NATIONAL LIBRARY, CANADA
BIBLIOTHEQUE NATIONALE
APR 19 1968

THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921—7121, 465—7902
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — Z. Kēlere, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647, U.S.A.

WEDNESDAY JANUARY 31, 1967.

LATVIJA AMERIKĀ

9. N-RS. TREŠDIENA, 1968. GADA 31. JANVĀRIS 18. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKĀ

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 8, Ont., Canada; tālr. 465—7902.
Birojs: 491 College St., Toronto 4, Ont., Canada tālr. 921—7121.
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE 4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466. U.S.A Tālrunis 994—7917
Čikagas redakcijas vadītāja Z. KĒLERE. 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647. U.S.A., tālrunis 486—8975

PRESES BALLE TORONTO

Aina no uzveduma „Preses pīle Mīle" (augšā pa kreisi): Preses pīles lomā Maija Gaiķe, bet izmisušo redaktoru profesionāli atveidoja Juris Freijs no Austrālijas, kas kopš pērnā maija uzturas Toronto. — Gandrīz katrs apmeklētājs, ienkot balles zālē, vispirms „krita" daiļo puķu meiteņu rokās. Augšējā uzņēmumā pa labi naudas maku spiests izvilkt Latviešu simniecisko darbinieku apvienības Kanadā priekšsēdis P. Rasiņš, saņemot ne tikai burvīgu smaidu, bet arī baltu neļķi no puķu meitenēm Benitas (pa kreisi) un Ramonas Attekas. — Apakšā pa kreisi balles norises vadītājs un konferansjē Edgars Ābele sirsnīgi apspriežas par nākošo pārsteigumu balliniekiem ar LPB Kanadas kopas priekšnieci Birutu Senkēviču; aizmugurē Maija Prauliņa un boles „miksētāja" Elizabete Jirgena — Preses balle nav iedomājama bez polonēzes (apakšā pa labi), kuŗu ai šogad lietprātīgi vadīja baletmeistare Diana Jablokova-Vorpa pārī ar dzejnieku Olģertu Cakaru (pa kreisi), sekojot, uzņēmuma brīdī jau līdzās esot LPB Kanadas kopas priekšniecei Birutai Senkēvičai pārī ar redaktoru Aivaru Ruņģi; aizmugurē redzamas rakstnieces Tonija Krūka un Velta Toma. Foto: JAK

Voldemars Korsts

Nepieciešama darbības kāpināšana un sadarbība

Mēs dzīvojam laikmetā, kuŗā jārēķinās ar reālitātēm. Tā arī mūsu nacionālpolitiskā darbība Latvijas nākotnes labā tikai tad vainagosies ar panākumiem, ja spēsim panākt visu mūsu pozitīvo spēku plānotu sadarbību un mūsu trimdas organizāciju darbības pamatā liksim apziņu, ka to eksistence vienīgi tad attaisnojama, ja pastāvēšanas primārais mērķis ir Latvijas brīvības atgūšana.

Augšējā doma vienprātīgi izskanēja Amerikas latviešu apvienības sasauktajā informācijas darbinieku un organizāciju pārstāvju sanāksmē 13. janvārī Ņujorkā, kuŗā piedalījās vairāk nekā 40 dalībnieku no Ņujorkas, Ņudžersijas, Konektiketas, Pensilvēnijas, Ohio, Mičigenas, Indianas, Ilinojas un Minesotas pavalstīm. Bija patīkami konstatēt, ka nebija neviena gadījuma, kad kāds sanāksmes dalībnieks būtu mēģinājis kritizēt tikai oponēšanas dēļ vai iestidzis likvārdībā, šķiežot laiku ar gaŗu un tukšu runāšanu. Tā vietā galvenokārt analizēja ALAs Latvijas dibināšanas 50 gadu atzīmēšanas plānu, lietišķi iztirzājot tā detaļas, ieskaitot Baltijas valstīm veltītās pastmarkas jautājumu, ASV latviešu 4. vispārējo dziesmu svētku Klīvlendā piemērotu izmantošanu mūsu nacionālpolitiskās cīņas mērķu labā, apbalvojumu un delegāciju jautājumus, kā arī nepieciešamību organizēt pastāvīgu sadarbības un plānošanas darba grupu, kuŗas uzdevums būtu uzturēt nemitīgu kontaktu mūsu organizāciju starpā un izstrādāt tālejošu plānu ilgstošai un reālai darbībai Latvijas atbrīvošanas panākšanai.

Sanāksmes dalībnieku izteikta vairuma skaidra un nepārprotama pārliecība bija, ka nepieciešamas visu respektētas centrālās organizācijas, bet specifisku mērķu sasniegšanai jādod līdzīgi liels atbalsts arī speciāli šo uzdevumu veikšanai pastāvošajām organizācijām. Sanāksmē arī bija skaidri jūtama noraidīga nostāja pret „profesionālajiem" kritizētājiem ,kuŗi visu darīto atzīst par nenozīmīgu un nevajadzīgu, bet nekad nav pateikuši, kas un kā darāms labāk.

Liekas, sapulces dalībnieki akceptēja arī faktu, ka bedzot ir laiks saprast, ka mūsu un visas brīvās pasaules ienaidnieki komūnisti nemaz neuztraucas par pārgudru diskusiju vakariem vai rakstiem, nedz arī par mūsu t.s. sabiedriskās dzīves kopšanu, bet tūlīt sāk nervozēt un uzsāk pretdarbību, ja mēs kopīgā sadarbībā nākam ar reālu plānu un prasībām pēc Latvijas brīvības atjaunošanas. Jāpieņem, ka mūsu kopīgajai darbībai, kuŗu mēs visi vēlētos redzēt vēl daudz aktīvāku, tomēr bijuši jūtami panākumi, jo ne velti komūnistu aģenti cenšas saskaldīt mūsu sabiedrību, reizē arī iepotēt mums apziņu, ka mūsu vienīgais uzdevums ir kaut ko „uzturēt", jo visas prasības Latvijas un Baltijas valstu labā ir liekas un nepiepildāmas tagad, kad Baltijas tautu piederīgie lēnām, bet noteikti atgūst pašnoteikšanās tiesības un labklājību, ar ko reizē drauds šo tautu pastāvēšanai sen beidzies. Ka fakti un dati liecina pretējo, to mēģina notušēt ar ārēji nevainīgu filmu, uzņēmumu un „stāstiņu" piegādi, reizē izplatot arī literātūru, kuŗā mēģināts pārliecināt, cik brīva un skaista ir dzīve padomju verdzībā.

Bet — nupat caur Zviedriju atkal reiz saņemtas necenzētas tautiešu vēstules, kuŗās pateikts, ka ne mūsu sabiedriskās dzīves uzturēšana, bet gan tieši mūsu tik ļoti kritizētā nacionālpolitiskā darbība un brīvo valstu vadītājpersonu un iestāžu atbalsts ir faktors, kas palēninājis krievu imperiālistiskā komūnisma rusifikācijas centienus. Šie dzimtenes tautieši mūs lūdz tik daudz nedomāt par danču vakariem, bet droši un nepārtraukti pasaulei atgādināt, ka arī Baltijas tautām ir tiesības brīvi izlemt savu likteni.

To zinot, bija gandarījums, ka Ņujorkas sanāksmes dalībnieki aicināja visas latviešu organizācijas un atsevišķos tautiešus nākoso pāris nedēļu laikā ar telegrammām un vēstulēm prasīt Baltijas valstu dibināšanas 50 gadu atcerei veltītās pastmarkas izdošanu, kuŗa atgādinātu visai brīvajai pasaulei joprojām vēl nenokārtoto Baltijas valstu jautājumu un apliecinātu atklātu ASV atbalstu mūsu brīvības cīņai. Šai gadījumā būtu jāapzinās, ka nepietiek ar vadošo organizāciju demaršiem, bet tuvāko nedēļu laikā ASV kongresam un pasta ministram jāsaņem masveidīgi pastmarkas izdošanas pieprasījumi, kuŗi liecinātu par baltiešu kāpinātu un neatslābstošu interesi šai lietā.

Sanāksmē arī atzina, ka nepieciešams Baltijas valstu jautājumu un mūsu prasības projicēt mūsu patvēruma zemju presē un citos komūnikācijas iestādījumos. Ir tiesa, ka šāda projicēšana prasa labi izdomātu, apsvērtu un ilgstošu darbu, bet šī mērķa sasniegšana nav neiespējama. Katrā ziņā tik liels notikums kā ASV latviešu 4. vispārējie dziesmu svētki, kuŗi stiprina mūsu nacionālo apziņu un apņemšanos, jāatzīmē tā, lai tie reizē pakalpotu arī mūsu nacionālpolitiskajai cīņai par Latvijas brīvību.

Ļoti nozīmīgs ir arī delegāciju sūtīšanas jautājums, par kuŗu gan pagaidām vēl sniegta pārāk trūcīga informācija, bet šis pasākums ir plānots ar dziļi apsvērtu pieeju. Nav paredzētas delegācijas uz Āziju, jo tādu turp sūtīs Austrālijas baltieši.

(Nobeigums 8. lpp.)

Mans nams ir mana pils

IESVĒTĪTS UN OFICIĀLI ATKLĀTS JAUNAIS DV TORONTO NODAĻAS NAMS

Daugavas Vanagu Toronto nodaļas jaunā nama iesvētīšanas un oficiālās atklāšanas svinības 27. janvārī bija pulcinājušas ap 250 apmeklētāju, tā izvēršoties par vienu no nozīmīgākajiem notikumiem pēdējā laikā latviešu sabiedriskajā dzīvē. To nepārprotami liecināja fakts, ka dalībnieku vidū bez Latvijas konsula Montreālā V. Tomsona un LNAK valdes priekšsēža J. Niedras bija gandrīz visu Toronto latviešu organizāciju vadītāji vai viņu sūtīti pārstāvji, tāpat apsveicēji no tuvākajām pilsētām. Tikai reta vietējā organizācija savus novēlējumus bija piesūtījusi rakstveidā. Ar sava jaunā nama nodošanu visas latviešu sabiedrības rīcībā DV Toronto nodaļa reizē pasniegusi savu lielo devumu Latvijas neatkarības pasludināšanas 50. atceres gadā. Tā jo sevišķu nozīmi, attiecinot uz visu latviešu sabiedrību, iegūst arī vairāku runātāju citētais angļu teiciens „My home is my castle" (Mans nams ir mana pils). Plašajā sarīkojumā, kas bija iedalīts trīs daļās, ietilpa arī koncerts ar visai gaŗu programmu.

Māc. Ā. Čopa vadīto svētbrīdi un nama iesvētīšanu svētku dalībnieki uzsāka ar dziesmu „Par palīgu, Kungs, nāci, kad jauns mums ceļams nams", un šo domu mācītājs izmantoja arī savai runai. Viņš pieminēja kādu vīru, kas dzimtenē apstājies kāda nama priekšā un noņēmis cepuri, bet jautāts par šo rīcību, paskaidrojis, ka šis ir nams, kuŗā sācis savas skolas gaitas. Pakavējies pie namiem, kuŗu priekšā cepure noņemama, māc. Ā. Čops pievērsās DV Toronto nodaļas jaunajam namam: „Ja šis nams nu kļūst par organizācijas mājvietu, tad ir vietā jautāt, kā būs nākotnē, pēc gadiem 10, 20, 30 vai vēl vēlāk. Vai pie šī nama apstāsimies un noņemsim cepuri?" Lai atbildētu, jāzina, ko vēlamies un gaidām, ko nozīmē simboliskā rīcība — noņemt cepuri. Tā nozīmē, ka attiecīgais nams saistīts ar kaut ko garīgu, morālisku, ar cilvēciski cēlu un labu, ka esam šai namā to visu baudījuši, jo ir arī ēkas, kuŗu priekšā vēlāk neapstājas un cepuri nenoņem. Tādēļ jābūt mērķiem, kas sirdī rada vērtības izjūtu, rada prieku un laimi, kuŗu var baudīt ne tikai nama īpašnieki, bet arī visa tauta un tēvzeme, To tad varēs svētīt un līdz priecāties arī Dievs! Māc. Ā. Čops norādīja, ka šai namā pie sienas redzamas Latvijas pirmo valstsvīru un kaŗavīru ģīmetnes, vīri, kuŗu priekšā noņemamas cepures, un ar to ir sēta laba sēkla, jo šie vīri baudīja tautas mīlestību, apliecinot sevi mazāk vārdos, bet vairāk darbos.

Sarīkojuma norises vadītāja un DV Toronto nodaļas valdes pr-ža I. Zamlovska aicināts, nama atklāšanas runu teica Kanadas DV zemes valdes pr-dis E. Krūka: „Kad mēs reiz beigsim aprūpēt namu un sāksim aprūpēt invalidus? — Tā pirms 16 gadiem jautāja daudzi. Šodien varam atbildēt, kas noticis ar namu, invalidiem un jautātājiem. Nams savu uzdevumu paveica, invalidi ir aprūpēti, bet jautātāji no sabiedrības aizgājuši, atstājot abu uzdevumu paveikšanu palicējiem." Runātājs norādīja, ka nodaļas vecā nama laikā aprūpes vajadzībām vien nodoti 40.000 dol. Ja nams nav palīdzējis šī pienākuma veikšanā, tad nekādā ziņā nav bijis kavēklis, jo tā uzturēšanai nekad nav vākti ziedojumi, bet visi izdevumi segti no saņemtajām īres maksām, piedevām dodot nodaļai lielu ietaupījumu, jo atkritusi telpu īrēšana citur.

Tālāk E. Krūka aizrādīja, ka nācies dzirdēt jēdzienu „jūs" (Daugavas Vanagi) un „mēs" (citi). Vai jūs nevarat to un to?... Jūs negribat... Mēs pašreiz nevaram, nav laika, lūdzam saprast... Līdzīgas lietas it bieži dzirdētas. „Mēs viņus saprotam", teica runātājs, „bet vai attaisnojam, tas ir cits jautājums." Pakavējoties pie jautājuma, kādēļ DV Toronto nodaļa savu nama ieceri nevarēja apvienot ar Latviešu nama paplašināšanas plāniem, E. Krūka norādīja, ka DV to vēlējās darīt un gaidīja ilgi, zaudējot daudzus izdevīgus piedāvājumus un palīdzēšanas solījumus, kamēr pienāca brīdis, kad nācās izšķirties: nolaist rokas bezpalīdzībā un gausties, vai beidzot pašiem uzsākt enerģisku rīcību, lai iecerēto paveiktu, jo jārēķinās, ka pienāks laiks, kad tautiešu ziedojumi mazināsies, bet organizācija savu darbu bez līdzekļiem nevar veikt, tādēļ jānodrošina citi ienākumi.

Ir nepieciešams latviešu centrs, jo tas ir galvenais, lai latviskais pastāvētu, lai latviešu organizācijas, draudzes un skolas ziedētu, — turpināja E. Krūka. Var jautāt, vai bija nepieciešams atsevišķs DV nams, kaut nav teikts, ka latviskuma lietai būtu vairāk pakalpots, ja būtu tikai viens latviešu īpašums sabiedriskajai un kultūras dzīvei — Latviešu nams. Var arī jautāt, vai tāda

(Nobeigums 4. lpp.)

Vai ASV sāks militāras akcijas?

AMERIKAŅI SAGŪSTĪTO IZLŪKKUĢI ATBRĪVOS AR MILITĀRU VARU, JA NELĪDZĒS DIPLOMĀTIJA

Spraigajiem notikumiem pasaulē aizvadītajā nedēļā pievienojās incidents, kas var radīt jaunus kaŗa draudus, nopietnākos kopš Berlīnes un Kubas krizes, kad pasaules miers karājās mata galā. Ar amerikāņu izlūkkuģa „Pueblo sagūstīšanu pie Ziemeļkorejas krasta, par ko mūsu laikrakstā jau ziņots, pasaules diplomātijā pēkšņi sākusies neparasta rosība. Amerikāņi pieprasījuši steidzīgi sasaukt AN drošības padomes sēdi, lai izlūkkuģi ar tā 83 vīru lielo apkalpi, kas ievests Vonsanas ostā, Ziemeļkorejā, atbrīvotu diplomātiskā ceļā. Tai pašā laikā prezidents Džonsons paziņoja 14.900 lidotāju un jūrnieku rezervistu iesaukšanu.

Jau tūlīt pēc izlūkkuģa „Pueblo" sagūstīšanas amerikāņu atomenerģijas dzītais lidmašīnu bazes kuģis „Enterprise", — lielākais, kāds pasaulē jebkad bijis, — kopā ar četriem iznīcinātājiem devās uz Korejas ūdeņiem un ar 100 vismodernākā tipa lidmašīnām uz klāja ieņēma pozicijas pie Dienvidkorejas krasta. „Enterprise' 100 ātrajiem dzetiem vajadzīga tikai viena minūte, lai sasniegtu Ziemeļkoreju. Ja ASV diplomātiskās pūles atbrīvot „Pueblo" un tā apkalpi nesekmētos, paredzamas militāras akcijas: iebrukums Vonsanas ostā, lai ar varu atbrīvotu aizturēto „Pueblo"; viena vai vairāku Ziemeļkorejas kuģu apķīlāšana vai iznīcināšana atmaksai; „Pueblo" nogremdēšana Vonsanas dokos ar bumbām no gaisa, lai komūnistiem nebūtu iespējams iegūt izlūkkuģa elektroniskās un citas izsmalcinātās techniskās ierīces un noslēpumus (ja nebūs jau par vēlu), vai arī Vonsanas un citu Ziemeļkorejas ostu noblokēšana kuģniecībai.

Amerikāņu eksperti domā, ka kuģa apkalpe pirms „Pueblo" sagūstīšanas nebūs paguvusi saspridzināt visas slepenās elektroniskās ierīces miljoniem dolaru vērtībā. Šo ierīču iegūšana būtu milzīgs panākums komūnistu pretizlūkošanas dienestam, jo amerikāņu ierīces attīstības ziņā atrodas tālu priekšā līdzīgām iekārtām, kuŗas līdz šim lietojusi Pad. savienība. Pentagona pārstāvji savukārt domā, ka būtu tikai dabīgi, ja „Pueblo" kapteinis Loids Bačers devis rīkojumu izlūkkuģa kodus iznīcināt un iekārtu saspridzināt pirms ziemeļkorejiešu uzkāpšanas klājā. Visi šāda tipa kuģi apgādāti ar iekārtas iznīcināšanas plānu, kas zināms tikai kuģa vadībai. Uz kuģiem kā „Pueblo" parasti iemontēts uzspridzināšanas deglis, lai briesmu gadījumā ierīces varētu sapostīt. Ja „Pueblo" šo slēdzi būs lietojis, iespējams, ka eksplozijā daži jūrnieki ievainoti vai pat nogalināti.

Kā jau ziņojām, izlūkkuģi „Pueblo" sagūstīja Ziemeļkorejas ātrās patruļlaivas, bet palicis noslēpums, kādēļ apkalpe nav pretojusies vai izsaukusi palīgspēkus. Komūnisti apgalvo, ka kuģis atradies Ziemeļkorejas teritoriālajos ūdeņos, 12 jūdžu joslā no krasta. Amerikāņi turpretīm ziņo, ka „Pueblo" operējis 25 jūdžu attālumā no Ziemeļkorejas krasta, tātad — internacionālajos ūdeņos, ko uzsvēra arī ASV sūtnis AN Arturs Goldbergs drošības padomē.

Drošības padomes sēde sanāca 21. janvārī, kad Goldbergs bija telefonējis AN ģenerālsekretāram Utantam un drošības padomes šā mēneša prezidentam Aga Šahimam Pakistānā, lai steidzīgi apspriestu draudīgo stāvokli. Goldbergs drošības padomē prasīja tūlītēja „Pueblo" apkalpes atbrīvošanu un kuģa nogādāšanu internacionālos ūdeņos, vietā, kuŗā to apķīlāja ziemeļkorejieši. Ziemeļkoreja nav Apvienoto nāciju locekle un jau agrāk atteikusies sekot AN aicinājumam piedalīties Korejas pussalas problēmu miermīlīgā atrisināšanā. Goldbergs uzsvēra, ka Ziemeļkoreja varmācīgi pārkāpusi 1953. gada pamiera līgumu, atkārtoti iebrūkot Dienvidkorejā, kur izdara regulārus terrora aktus un politiskas slepkavības. Bez citā bijuši arī atkārtoti mēģinājumi nogalināt Dienvidkorejas prezidentu Čunghipaku.

ASV dara iespējamo, lai incidentu nokārtotu miera ceļā un nebūtu jāsāk militāras akcijas. ASV sūtnis Maskavā Tomsons lūdza Pad. savienību uzņemties starpnieka lomu ar Ziemeļkoreju, lai panāktu „Pueblo" atbrīvošanu, bet nesekmīgi. Tāpat beidzās arī otrs diplomātisks mēģinājums.

Pēc nesekmīgajiem centieniem panākt Maskavas starpniecību „Pueblo" atbrīvošanai, ASV sūtnis, Varšavā Gronauskis lūdza Poliju uzņemties starpnieka lomu. Sūtnis 30 minūšu sarunājies ar Polijas ārlietu ministru Viņevicu, bet pagaidām nav zināms, ko poļi atbildējuši. Tomēr zinot, ka Polija ārlietu politiku noteic Maskava, nav grūti zīlēt, kāda bijusi atbilde. Uz to norāda arī kāda Ziemeļkorejas dip-

(Turpinājums 8. lpp.)

Karavanska iesniegums par latviešu vajāšanām

II

Apvienotās nācijas 1948. gadu izsludinājušas par Cilvēka tiesību gadu, kurā jāuzklausa visu vajāto un apspiesto balsis. Čornovila brīvajā pasaulē izsūtītais manuskripts par cilvēku tiesību ignorēšanu Pad. savienībā nosēdina uz apsūdzēto sola mūsu gadsimta lielāko brīvības un taisnības principu ignorētāju — Kremli. Ir jautājums, vai svarīgākais [illegible] debašu klubs, kā pareizāk būtu apzīmēt Apvienotās nācijas, šogad iedrošināsies visas pasaules priekšā tiesāt šo vainīgo.

Pazīstamais Kanādas žurnālists Pīters Vorringtons ir pārliecināts, ka Čornovila manuskripts vien ir pietiekams apsūdzības materiāls. Vai Apvienotās nācijas ierosinās jaunu Nirnbergas prāvu, kurā līdzās Brežņevam un Kosiginam apsūdzēto solā atrastos arī čekas ģenerālis Serovs, militārais prokurors Rudenko un tūkstošiem citu padomju varas funkcionāru, kuri atbildīgi par neskaitāmiem noziegumiem pret cilvēka tiesībām? Čornovila manuskripta publicēšana sākusi modināt Rietumu sirdsapziņu. Kad tā būs pilnībā atmodināta, tad šāda prāva kādreiz varēs arī notikt.

Vēl svarīgāk ka Čornovila un viņa biedru likteņi radījis plašu atbalsi Pad. savienības jaunās paaudzes inteliģences aprindās. Laba liecība tam ir reakcija uz nupat Maskavā notikušo prāvu, kurā notiesāja 4 drosmīgus jaunos rakstniekus. Pret šo nelegālo prāvu protestēja kādreizējā padomju ārlietu komisāra Litvinova mazdēls, par apsūdzēto tiesībām iestājās atvaļināts sarkanarmijas ģenerālis. Nebaidoties no represijām, notiesāto piederīgie mēģināja sasaukt preses konferenci, kurā atkal apliecināt savu īsto seju padomju vara nepielaida ārzemju žurnālistus. Pēc 50 gadiem arī čekas aizkars tagad parādījušās pirmās pazīmes par padomju cilvēku centieniem patstāvīgi domāt. Šis patstāvīgās domāšanas iekvēlināšanās liesmiņas padomju vara nespēs apdzēst ar cietumiem un vergu nometnēm. Tās iezīmē jaunas, līdz šim neiedomājamas „revolūcijas" sākumu.

Savā manuskriptā Čornovils stāsta arī par ukraiņu dzejnieka Svjatoslava Karavanska likteni. Tas ir gandrīz neticams stāsts par cilvēka drosmi un apņēmību aizstāvēt savu pārliecību, labi zinot, ka sāknajā cīņā neuzvarēs. Tomēr pat visrafinētākās čekas metodes nav apklusinājušas Karavanska balsi. Par tādiem kādreiz teica, ka tos nevar piespiest padoties, bet kara laukā tie jānogalina. Karavanska gadījumā čeka nošaušanas vietā viņam piesprieduši lēnu nāvi — miršanu dienu pa dienai 25 gadus vergu darbu nometnē. Kā 30 gadu vecs jaunieklis Karavanskis otra pasaules kara laikā Odesā pievienojās kādai ukraiņu nacionālistu pagrīdes organizācijai. 1944. gadā Karavanski par to notiesāja uz 25 gadiem. Tikai pēc 16 gadiem un 5 mēnešiem, 1960. gadā, kad Pad. savienībā par ilgāko ieslodzījuma laiku noteica 15 gadu, arī Karavanski atbrīvoja. Viņš atgriezās Odesā, apprecējās, studēja un strādāja par tulku. Apcietinājuma laikā viņš bija paveicis neticamu darbu, — sakārtojis ukraiņu tautas dziesmu vārdnīcu. Šo Karavanska darbu padomju zinātnieki novērtēja par apbrīnojamu veikumu, kuram būtu nepieciešams kādas universitātes vairāku gadu kolektīvs darbs.

Čeka bija paredzējusi Karavanskim pēc atbrīvošanas nenokļūt par soda nometnē piedzīvoto. 5 gadus Karavanskis arī dzīvoja klusi, rakstīja un strādāja savā dzimtajā pilsētā, bet tad, 1965. gada februārī Karavanskis pielaida kļūdu. Viņš iesniedza prokuroram sūdzību par to, ka Ukrainas izglītības ministrs, pretēji padomju konstitūcijai, pretēji arī Ļeņina mācībai un Kremļa vēlmēm, diskriminējot ukraiņu studentiem. Šī iesnieguma kopiju vēlāk „atrada" arī pie kāda Kanādas komūnista, kas Kijevā studēja augstākajā partijas skolā. Karavanskim pārmeta, ka viņš „kāri meties uz ārzemnieku sapuvušu šūnu". Minētais komūnists, bija torontietis Džons Kolaskis, kas jau 30 gadu ir Kanādas komūnistu partijas biedrs. Viņš apliecina, ka Karavanska minētie fakti bijuši pamatoti.

1965. gada novembrī čeka bez tiesas un paskaidrojumiem Karavanski atkal apcietināja un nosūtīja uz Mordāvijas vergu nometni izciest agrāk piespriestā soda atlikušo laiku — 8 gadus un 7 mēnešus. Likās, ka ar to Karavanskis apklusināts uz visiem laikiem. Čeka maldījās — Karavanskis nebija salaužams. Viņš sāka cīņu vienīgajā iespējamajā veidā — ar jauniem iesniegumiem augstākajām padomju iestādēm. Tajos viņš norādīja uz netaisnībām, kādas pats piedzīvojis un kādas nodarītas citiem.

Aizvadītā gada janvārī viņš griezās pie Odesas advokātu padomes, prasot saukt pie atbildības padomju žurnālistu I. Petrenko par „negatīvisma meliem un nomelnojumiem", kurus tas rakstījis par viņu. Bez tam Karavanskis prasīja, lai Odesas tautas tiesa ievēro ļeņinisma principus, ievēro sociālisma tiesības un nepielauj staļinisma atkārtošanos un atdzimšanu. Viņš norādīja, ka divreizēja sodīšana bez tiesas par vienu un to pašu nodarījumu nav attaisnojama, ja 25 gadu sods vismaz teorētiski ir atcelts.

Karavanskis rakstīja arī augstākajai padomei, norādot, ka divreizēji ir sadedzināt pilsoņus gāzes krāsnīs nekā piespriest 25 gadus ilgu lēnu miršanu, apzīmējot to par „genocīda politiku". Viņš līdzi padomju rakstnieku arodbiedrību iestāties pret netaisnību. Arodbiedrība Karavanskim atbildēja, ka tas esot ārpus tās iespaida loka. Sašutumā Karavanskis rakstīja otru vēstuli, kurā norādīja, ka neskaitāmi padomju rakstnieki nesenā pagātnē nogalināti un izsūtīti. Tādēļ rakstniekiem tagad nav jāklusē, bet jācenšas atvērt pārējo pilsoņu acis.

Tad Karavanskis griezās pie augstākās padomes un tautību padomes, lūdzot izbeigt diskrimināciju pret žīdiem. Viņš atgādināja arī latviešu iznīcināšanu un deportācijas, tāpat padomju varas izrīcības Lietuvā, Igaunijā un Ukrainā, pieminot arī Krimas tatāru, Volgas vāciešu un citu vajāšanu. Beidzot Karavanskis lūdza tautību padomi amnestēt visus tos, kas vēl atrodas padomju cietumos un vergu nometnēs par viņiem nepamatoti pierakstītiem pārkāpumiem otra pasaules kara laikā.

Padomju žurnālistu arodbiedrību Karavanskis savukārt lūdza iestāties par apcietinātajām sievietēm un viriem, kas jau ilgāk par 25 gadiem atrodas soda nometnēs par samērā maziem vai pat jau aizmirstiem nodarījumiem.

Liekas, ka vissmagākais Karavanska apsūdzības raksts bija vērsts pret Pad. savienības galveno prokuroru Romanu Rudenko. Iesniegumā augstākajai tiesai Karavanskis prasīja viņu apsūdzēt genocīdā, masu slepkavībās un nevainīgu cilvēku vajāšanā, sodot arī par to, ka bijis Staļina bende Doņecas rajonā.

Vēstulēs savai sievai Karavanskis aprakstījis, kā čeka viņu soda pēc katra iesnieguma uzrakstīšanas. Viņu ievietojot vieninieku kamerā, jau tā trūcīgās pārtikas devas samazina, pat draud atņemt pēdējās ieslodzīto tiesības. Čeka lietojot visus līdzekļus, lai apklusinātu viņa protestus un izbeigtu iesniegumus.

Līdz šim čekai tomēr nav izdevies Karavanski salauzt un apklusināt.

(Nobeigums nāk. numurā)

LATVIJA

9. N-RS. TREŠDIENA, 1968. GADA 31. JANVĀRIS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO

Atbildīgais redaktors — **Alfrēds Vinčels**, 508 Palmerston Blvd. Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 465-

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Noritis 1765 Victoria Park Ave., Apt. 307, Scarborough, Ont.; tālr. 759—5076;

Sporta redaktors — Valdis Teteris, 17 Chester Hill Rd., Toronto 6, Ont., tālr. 463—4226.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — **Pauls Strante**, 44 Münster Westf., Von Einem Str. 19

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $ 1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $16.00 Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.11, bet tekstā $ 4.20 — $ 6.40 par 1 collas slejas telpu.

LASĪTĀJU VĒSTULES

AIVARS RUŅĢIS MALDĀS

LA 22. novembra numurā Aivars Ruņģis korriģējis kļūdu Andreja Irbes vēstulē Jāņa Jaunsudrabiņa vakara dalībniekiem Toronto. A. Irbe „nepareizi" esot pieskaitījis grāmatu „Pats esi kungs, pats" Jāņa Jaunsudrabiņa prozas balvas kandidātiem. A. Ruņģis savu grāmatu neesot piesūtījis apsvēruma dēļ, „ka apgāda Ceļinieks darbinieks un redaktors pēc vispār atzītiem standartiem nebūtu rīkojies pareizi, ja piedalītos sacensībā par balvu, kas pastāv pie paša apgāda."

Nezināmu iemeslu dēļ Jāņa Jaunsudrabiņa fonds klusē. Tādēļ — ne kā vēl viens no Ceļinieka apgāda līdzstrādniekiem „Jaunās Gaitas" recenziju redaktors, bet kā augsvērīgas literatūras cienītājs — atļaujos Ruņģim aizrādīt, ka viņa smalkjūtība šoreiz gluži nevietā. Minētie standarti gan attiecas uz izlozēm, krustvārdu mīklām vai reklāmas saukļu sacerēšanas sacensībām, bet uz balvām par literāriem darbiem? Jāņa Jaunsudrabiņa fonda vērtēšanas komisija ir patstāvīga, nevis Ceļinieka apgāda sastādīta; vienīgais mērķis, kurš apbalvošanā ievērojams, ir literāri-mākslinieciskais, neprasot pēc rakstnieku piederības organizācijām vai firmām. Ruņģis tāpēc nebūs gribējis apšaubīt Jāņa Jaunsudrabiņa fonda vērtēšanas komisijas integritāti vai arī atbaidīt rakstniekus no piedalīšanās Ceļinieka apgāda izdevumus. Turklāt, cik man zināms, darbus godalgošanai nav jāiesniedz, jo Jāņa Jaunsudrabiņa fonds pats cenšas apzināt — cik tas iespējams — visas pēdējos divos gados iznākušās jaunās latviešu daiļprozas grāmatas.

„Pats esi kungs, pats" mani iepriecināja, tādēļ varu tikai nožēlot, ka Aivars Ruņģis pārpratuma dēļ pats vēlas sevi no konkurences izslēgt.

Dr. Ojārs Krātiņš, Vācijā

★

NEBIJUŠĀ „KONSTATĒJUMS"

LA 20. decembra numurā rakstā „Vai apmeklēt Austrumus, vai ne?", kas pārņemts no „Latvijas" Vācijā un atreferē kādu baltiešu sanāksmi Vācijā, kurā piedalījušies arī daudz studējošās jaunatnes, citā vidū lasāms:

— Cik nu jau pusgadsimtu vecā vēsture tomēr vēl tuva un vārīga, liecināja reakcija uz D. Folkmaņa konstatējumu, ka mūsu ārlietu ministrs Z. Meierovics pēc Latvijas de jure atzīšanas nodēvēts par „Dejurovicu." Protestēdams pret šādu zobošanos un pret Bermonta kauju nepieklājīgu novērtējumu, LCK prdis V. Janums demonstratīvi atstāja zāli. Spontānie iebildumi pret šo viņa rīcību gan liecināja par labo gribu saglabāt saskaņu sesijas dalībnieku vidū, taču nemainīja pārliecību, ka tāds referenta joks tieši šajā forumā varēja izpalikt. —

Citā „forumā" jau laikam gan būtu vietā? Konstatēt, liekas, var tikai to, kas ir vai ir bijis. Kaut ko nebijušu apgalvot nav ne konstatējums, ne arī joks, tam būtu citāds apzīmējums. Kā no atreferējuma redzams, tad spontānie iebildumi no sanāksmes dalībnieku puses, kuru vidū, cik zinu, bijuši arī V. Januma tautieši, notikuši ne pret zobošanos par Z. Meierovicu vai nepareizu citu vērtējumu, bet pret plkv. Januma protesta rīcību. Var pat pieņemt bez liela maldīšanās riska, ka šie „spontānie iebildumi" būs notikuši kā labas saskaņas saglabāšanas liecinājums tieši no plkv. Januma tautiešu puses. Tas nav nekāds sevišķs retums svešiem izrāpīgu latviešu garā. D. Folkmans (Vācijas „Latvijā" uzvārds bija rakstīts ar diviem „n") jādomā ir citautietis (vācietis?). Lai nu kā ar daudzu latviešu izrāpīgo un svešus pārāk respektējošo dabu, tomēr — vajadzēja paies tikai pusei gadsimta kopš mūsu valsts sākuma un vairāk nekā 30 gadiem kopš mūsu lielā ārlietu ministra visas tautas vārda tiešajā nozīmē apraudātās nāves, lai mēs būtu jau tik tālu, ka, izņemot vienu „kam mūsu vēsture „tomēr vēl tuva"", pieņemtu par „konstatējumu" vai „joku" šķaidru „izzobošanos" (referents to apzīmējis par zobošanos) par Meierovica uzvārdu un reizē pašu ākatu ko viņš bija panācis mūsu valsts atzīšanā ...

Droši var teikt, ka visu to latviešu vidū, kas mūsu valsts neatkarības laikmetā dzīvojuši, nav neviena, kas tādu „Meierovica nodēvējumu" būtu dzirdējis, kur nu vēl pats lietojis. Citādi protams, tas var būt dažās citautiešu aprindās. Savu vēsturi un savus izcilākos darbiniekus — gods kam gods — tās pro-priekšzīmīgi godā turēt un savu mīsiju" visādi glorificēt. Izņemot nedaudzus atsevišķus cilvēkus, parasti tās mūsu vēsturi ne tikai nav uzskatījušas par savu, bet visparastāk par noniecējumu un „izzēšanas" objektu, cik nu kāra „asprātība" to atļauj. Kas gan viss par mums nav rakstīts un kā mūsu valstsvīri ēpitēti, par „prasto tautu" nemaz nerunājot! Bet ne jau tas ir būtiskais. Par spīti visam tam „kartupeļrepublikas" ar saviem „nespējīgajiem" un izsmējamajiem „boļševizētājiem" iedzīvotājiem paceļas. Un ja tās atrodas pašreizējā stāvoklī, tad galvenokārt dēļ citu tautu ārkārtējās iedomības dēļ.

Domāju, ka plkv. V. Januma demonstratīvā rīcība ar vienu palikties un gods par saglabātu mūsu vēstures noniecināšanu. Krasi gan vairāk nemaz, nekā citu latviešu „spontānie" viņa rīcības nosodījumi. Tā saukto „lielo kāju" nemānās apzināties nepatīkami netiek respektēta. Mūsu tautā [illegible] tāvs nav mūsu vēstures, bet pārāk sentimentāla gribu [illegible] tās atzīmēties. Un tieši svešu vai kaut kādu „konstatējumu" [illegible]. Tā domāt var parādīties jau pretrunu aplamību un nepārdomātu spriedumu pilni paši nākotnei, kas gribēs iegrimt vēl tālāk visam destruktīvajam, kas apmāna un ar lielu neatkarību mūsu vēsturi un tās darbinieku cēlas godājumu pretu kur tam nevar būt prestižas, bet arī tur kur prestižs vēl var un vajadzētu būt, „Tēvzemniekiem" jau nav grūti atkāstīties tādu kā jums.

A. Ficenters, Frīdrija

REINA BIRZGALA PAREGOJUMI 1968. GADĀ (3)

Austrumvācijā iestāsies miers

INDULIS PORUKS

To es negribēju

S T Ā S T S

(Nobeigums)

Mārtiņš mēģināja sev iestāstīt, ka nav neko ļaunu izdarījis, tomēr viņu modija sirdsapziņas pārmetumi.

Ar Annu viņš tagad satikās reti, vēl retāk viņi bija divi vien. Lai atvieglinātu savu sirdsapziņu, viņš Annai kādā izdevīgā gadījumā pateica, ka viņai taču jāsaprotot, ka Anita Raituma ir viņu viesis, tādēļ viņam arī biežāk ar to jānoņemas, jo tā pieklājas. Anna neko neatbildēja, tikai pamāja galvu. Mārtiņš priecājās, ka viņa tik saprātīga, ka izdevies šo lietu tik vienkārši nokārtot.

Mārtiņa domas tagad kavējās kaut kur tālu prom, tās apņēma liela un sveša pasaule, pilna neatklātu noslēpumu. Šai dvēseliskajā noskaņojumā viņš pat nepamanīja, ka Anna viņu vakaros vairs nesagaidīja, stāvēdama uz lielā akmens, mādama sveicienus. Tuvojoties ostai, viņš toties redzēja kādu citu stāvu. Tas nemāja, bet Mārtiņš zināja, ka Anita sēž ar skiču bloku rokās, smējās un gaida viņu pārbraucam.

Pagāja dienas, nedēļas, augusts gāja uz beigām.

Kādu rītu Mārtiņš ar brāli ieradās ostā agrāk nekā pārējie. Saule vēl nebija uzlēkusi. Ceļā uz laivu viņš pamanīja kādu stāvu. Izbrīnījies Mārtiņš palēnināja soļus un lika Pēterim iet viņa agatavot zvejai: esot kaut ko aizmirsis, viņš teikšot. Aiz žāvētavas viņi satikās. Te neviens tos neredzēja. Mārtiņš nejautāja, kā Anita tik agri piecēlusies, bet turēja to cieši savās rokās, ieelpoja viņas matu smaržu, skūpstīja lūpas.

„Man tagad jāiet," viņš pēc brīža atgādināja. Vēlreiz viņu lūpas savienojās skūpstā, tad Mārtiņš devās uz laivu.

Arī Anita aizgāja, bet nebija ne desmit soļu pagājusi, kad pamanīja kādu pie ēkas stūra stāvam. Tā bija Anna. Anita tuvojās viņai. Nu abas stāvēja viena otrai pretim. Anita cieši ielūkojās Annas acīs. Neviena nezināja, cik ilgi tā stāvējušas. Abas stāvēja, neteikdamas ne vārda. Anitas acīs atkal bija lasāms izbrīns, jautājums, bet kaut kas Annas acīs viņu satrauca. Viņa gribēja kaut ko teikt, bet vārdi nenāca pār lūpām. Nolaidusi skatienu, Anita ātriem soļiem aizsteidzās.

Šai pašā rītā Anita Raituma sakrāvāja savas mantas, samaksāja par uzturēšanos, iesēdās tai pašā automašīnā, ar kuru bija ieradusies, un atstāja, domās iegrimusi, mazo zvejnieku ciemu.

Diena bija tveicīga. Jūrā ritinājās nelieli viļņi. Mārtiņam neveicās. Viņš meta tīklu gan šur, gan tur, bet vienmēr ievilka atpakaļ laivā gandrīz tukšu. Kad saule jau bija pāri pusdienas laikam, viņš teica brālim:

„Mums šodien nav laimes . . ."

Pēteris tikai pamāja ar galvu. Pēkšņi Mārtiņš iesmējās.

„Metīsim vēlreiz!" viņš iesaucās. — Es metu uz tavu laimi, Anita, — viņš pie tam domāja.

Tīkls ieslīdēja ūdenī metru pēc metra, apmeta loku. Pēc kāda laika Mārtiņš ar brāli sāka to ievilkt. Tīkls bija smags. Mārtiņš priekā smējās, bet Pēteris pēkšņi palaida tīklu vaļā. Viņa seja kļuva pelēka.

„Kas tev noticis?" skarbā balsī iesaucās Mārtiņš. „Tā mēs palaidīsim lomu vaļā. Ķeries un velc!"

Tomēr Pēteris stāvēja kā sastindzis. Mārtiņš apmulsa. Viņa skatiens pievērsās jūrai. Nu arī viņš redzēja, ko brālis pirmais bija saskatījis. Viļņu šūpota, tīklā iekērusies, bija redzama kāda roka, daļa galvas. Tad atkal pazuda zem ūdens.

„Tas mums jādabū laivā!" aizsmakušā balsī ierunājās Mārtiņš.

Viņi vilka. Lēnām pacēlās, iznira Annas augums no ūdens. Viņas kleita bija saplēsta, krūtis tikpat kā kailas, seja iezila, satūkusi. Tā viņa gulēja Mārtiņa priekšā.

„Mums jābrauc mājās . . ." noteica Mārtiņš tikko dzirdamā balsī.

Laivas motors strādāja. Tuvojās vakars. Mārtiņš bienza uz pazīstamo vietu, it kā cerēdams saskatīt Annas stāvu, kas māj ar lakatiņu, bet viņa lūpas čukstēja:

„To es negribēju, to ne!"

Eiropa iemīlot

EIROPAS LATVIEŠU 2. DZIESMU SV

Pēc manām domām mākslas darbs un mākslinieka personība ir viena vienība. Pazīstot vienu, saprotam labāk otru, un otrādi. Helmers Pavasars kā komponists trimdas latviešu saimē ir ļoti iemīļots, tāpat viņš iemīļots arī kā personība — negurstošs latviešu kultūras lauka darbinieks, korrekts un sirsnīgs draugs un kollēga, kas vairās skaļas popularitātes.

Savu plašo, vispusīgo darbību latviešu mūzikas laukā H. Pavasars sāka, labi bruņojies ar Latvijas konservātorijā gūtajām teorētiskām un praktiskām zināšanām. Radošajā darbā ar Jāzepa Vītola skolas stingrajiem pamatiem, viņš devās meklējumos, katrā darbā attīstot jaunas idejas un risinot jaunas problēmas. Viņš nenoraida nedz tradicionālo stilu, nedz laikmetīgo, no abiem gūstot atziņas. Izšķirēja ir kvalitāte. No bērnības dienām līdz šim laikam Pavasars saglabājis spēju ar godbijību un apbrīnu vērtēt cilvēces lielo garu darbus. Helmera Pavasara daba ir sensibla un atsaucīga smalkām izjūtām, noskaņu niansēm, kas viņa skaņdarbiem piešķir romantisma — impresionisma nokrāsu. Arī sakrālais moments viņa mūzai iezīmīgs. Visumā viņa darbu emociju avotu un tematiku varētu izteikt trīs vārdos: Dievs, daba, Latvija. Nebūdams nedz tradicionāla, nedz radikāli laikmetīgā stila epigons, Pavasars pamazām izveidojis pats savu darba stilu, bet meklējumos iet vēl tālāk. Līdzīgi Jānim Mediņam, viņš mainoties saglabājis jaunu garu un sparu. Helmeram Pavasaram ir liela prasme un interese orķestra un kamermūzikas nozarē. Ja nebūtu nākusi trimdas traģēdija, viņš būtu izvērties par simfoniķi. Vairāki šī žanra lielāku formu darbi kaŗa notikumos gājuši bojā.

Trimdas dzīvē visizplatītākā mūzikas nozare ir koŗa dziedāšana, kas neapšaubāmi ir ļoti svarīgs faktors mūsu latviskās mūzikas tradiciju kopšanai un saglabāšanai. Tādēļ arī vai visi mūsu skaņraži daudz radījuši un rada šai nozarē. Viens no ražīgākajiem ir H. Pavasars, bet viņa trimdas laika devums instrumentāliem ansambļiem, vokāliem un instrumentāliem solistiem arī ir ievērojams. Neviens mākslinieks nerada sev pašam. Ja kādam ir kas ko teikt, tas meklē tos, kas viņu uzklausa un cenšas saprast. Zinām arī, ka pieprasījums rada piedāvājumu. Mūsu trimdas dzīvē Eiropā labi latviešu instrumentālās un vokālās (solo) mūzikas koncerti kļuvuši reti. Izkaisīto dzīves vietu dēļ grūti sadabūt kopā lielāku auditoriju, kuŗai finansiāli pa spēkam segt izdevumus

lielāku instrument
un labu solistu k
dēļ šādu sarīkoju
jas ir mūsu kultū
jas. Sevišķi nozīm
svētki un dziesmu
dinātie konkursi m
su skaņražus uz
biem. Stimulētāja
atsevišķas person
un mūziķi.

Gatavojoties II
mu svētkiem, LAK
sı jaunu skaņda
LAK EC uzaicinā
saru komponēt lie
instrumentālu dar
lējies pavisam ne
mūzikas literatūr
darbu: duo flaut
Lūdzu komponist
ko pastāstīt. Atbil
ka: „Vai tas labs
nezinu, lai vērtē
tikai pateikt, ka t
H. Pavasars str
rūpīgi un ar svaig
ka ar saviem da
jus nekad nav
darbu dzirdēsim
instrumentālo ja
certā Hanoverā.
mums labi pazīst
pāris — flautiste
un viņas virs vi
Mekdugals.

Jāsaka, Maija
ir kā „Dieva sūtīt
mē H. Pavasars
dažus darbus
„Vēlā vakarā"— t
tai un klavierēm
Lielauses liecība
šādā žanrā, un „S
klavierēm". Šos
ause un Dž. Mek
juši gan Eiropā,

Kultūras

Zviedrijā izna
tisku un ideoloģ
jums „Latvijas s
ir Imants Alksn
arī ievadu, bet
11 autori paliku
rakstīdamies tik
diem vai segvārdi
tver 320 lappušu
iekārtots.

Stokholmā,
gots „Latvija 50
projekts, kuŗu
tekts Andrejs L
gatavots Eiropas
mu svētkiem u
vidū izcēlies ar
niecisko, bet īpa
kvalitāti. Iekārt
jams pēc vajad
jams. izstādām
un apgaismošan
viegli transpor
mā notiek arī i
šanas priekšdar
tiem piedaloties
ņam, Dr. V. Gin
gam.

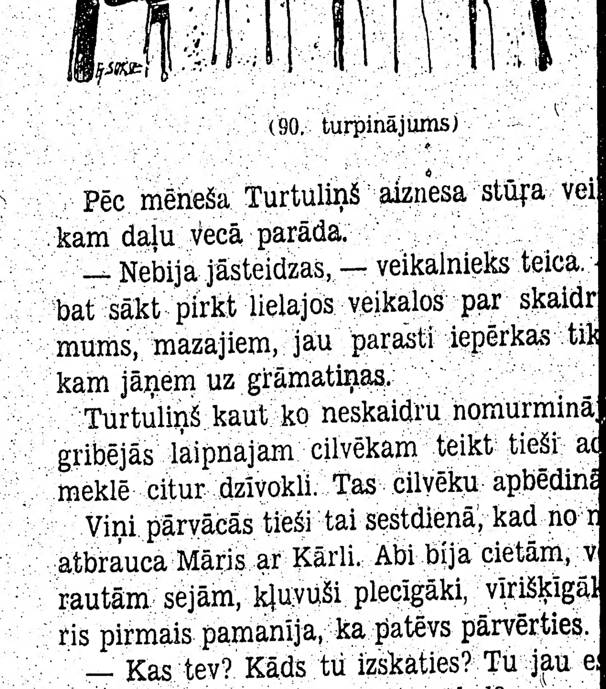

(90. turpinājums)

Pēc mēneša Turtuliņš aiznesa stūŗa vei
kam daļu vecā parāda.

— Nebija jāsteidzas, — veikalnieks teica.
bat sākt pirkt lielajos veikalos par skaidr
mums, mazajiem, jau parasti iepērkas tik
kam jāņem uz grāmatiņas.

Turtuliņš kaut ko neskaidru nomurminā
gribējās laipnajam cilvēkam teikt tieši a
meklē citur dzīvokli. Tas cilvēku apbēdinā

Viņi pārvācās tieši tai sestdienā, kad no
atbrauca Māris ar Kārli. Abi bija cietām, v
rautām sejām, kļuvuši plecīgāki, vīrišķīgā
ris pirmais pamanīja, ka patēvs pārvērties.

— Kas tev? Kāds tu izskaties? Tu jau e
ne cilvēks! Vai viņa tev ēst nedod?

— Es badā neesmu. Tu redzi — ledus ska
mā netrūkst.

— Bet kas ar tevi noticis? Cik mārciņu
zaudējis? Tev jāiet pie ārsta!

— Muļķības. Man nekas nekait. Mazliet
ris, tas viss. Daudz darba. Labi, ka jūs atb
palīdzēsit pārvadāties.

— Kāda velna dēļ jums vajadzēja lielā
vokļa? Kas šim vainas? — Māris, saiņus ne
jautāja. — Īre, droši vien, būs divreiz dārgā

— Tik traki nav. — Turtuliņš teica, p
garām skatīdamies. — Drusku dārgāk ja

Eiropā iemīlots komponists

EIROPAS LATVIEŠU 2. DZIESMU SVĒTKU AUTORS HELMERS PAVASARS

Pēc manām domām mākslas darbs un mākslinieka personība ir viena vienība. Pazīstot vienu, saprotam labāk otru, un otrādi. Helmers Pavasars kā komponists trimdas latviešu saimē ir ļoti iemīļots, tāpat viņš iemīļots arī kā personība — negurstošs latviešu kultūras lauka darbinieks, korrekts un sirsnīgs draugs un kollēga, kas vairās skaļas popularitātes.

Savu plašo, vispusīgo darbību latviešu mūzikas laukā H. Pavasars sāka, labi bruņojies ar Latvijas konservātorijā gūtajām teorētiskām un praktiskām zināšanām. Radošajā darbā ar Jāzepa Vītola skolas stingrajiem pamatiem, viņš devās meklējumos, katrā darbā attīstot jaunas idejas un risinot jaunas problēmas. Viņš nenoraida nedz tradicionālo stilu, nedz laikmetīgo, no abiem gūstot atziņas. Izšķirēja ir kvalitāte. No bērnības dienām līdz šim laikam Pavasars saglabājis spēju ar godbijību un apbrīnu vērtēt cilvēces lielo garu darbus. Helmera Pavasara daba ir sensibla un atsaucīga smalkām izjūtām, noskaņu niansēm, kas viņa skaņdarbiem piešķir romantisma — impresionisma nokrāsu. Arī sakrālais moments viņa mūzai iezīmīgs. Visumā viņa darbu emociju avotu un tematiku varētu izteikt trīs vārdos: Dievs, daba, Latvija. Nebūdams nedz tradicionāla, nedz radikāli laikmetīgā stila epigons, Pavasars pamazām izveidojis pats savu darba stilu, bet meklējumos iet vēl tālāk. Līdzīgi Jānim Mediņam, viņš mainoties saglabājis jaunu garu un sparu. Helmeram Pavasaram ir liela prasme un interese orķestra un kamermūzikas nozarē. Ja nebūtu nākusi trimdas traģēdija, viņš būtu izvērties par simfoniķi. Vairāki šī žanra lielāku formu darbi kara notikumos gājuši bojā.

Trimdas dzīvē visizplatītākā mūzikas nozare ir koŗa dziedāšana, kas neapšaubāmi ir ļoti svarīgs faktors mūsu latviskās mūzikas tradiciju kopšanai un saglabāšanai. Tādēļ arī vai visi mūsu skaņraži daudz radījuši un rada šai nozarē. Viens no ražīgākajiem ir H. Pavasars, bet viņa trimdas laika devums instrumentāliem ansambļiem, vokāliem un instrumentāliem solistiem arī ir ievērojams. Neviens mākslinieks nerada sev pašam. Ja kādam ir kas ko teikt, tas meklē tos,, kas viņu uzklausa n cenšas saprast. Zināms arī, ka pieprasījums rada piedāvājumu. Mūsu trimdas dzīvē Eiropā labi latviešu instrumentālās un vokālās (solo) mūzikas koncerti kļuvuši reti. Izkaisīto dzīves vietu dēļ grūti sadabūt kopā lielāku auditoriju, kuŗai finanču pa spēkam segt izdevumus lielāku instrumentālu ansambļu un labu solistu koncertiem. Tādēļ šādu sarīkojumu stimulētāja ir mūsu kultūras organizācijas. Sevišķi nozīmīgi ir dziesmu svētki un dziesmu dienas. Izsludinātie konkursi mudinājuši mūsu skaņražus uz jauniem darbiem. Stimulētājas bijušas arī atsevišķas personas, dziedātāji un mūziķi.

Gatavojoties II Eiropas dziesmu svētkiem, LAK EC rosinājusi jaunu skaņdarbu rašanos.

LAK EC uzaicināja arī H. Pavasaru komponēt lielākas formas instrumentālu darbu. Viņš izvēlējies pavisam neparastu, mūsu mūzikas literātūrā vienreizēju darbu: duo flautai un vijolei. Lūdzu komponistu man par to ko pastāstīt. Atbilde bija lakoniska: „Vai tas labs vai slikts — nezinu, lai vērtē citi. Pats varu tikai pateikt, ka tas ir trīs daļās."

H. Pavasars strādā prasmīgi, rūpīgi un ar svaigām idejām, tā ka ar saviem darbiem klausītājus nekad nav pievīlis. Jauno darbu dzirdēsim š. g. 2. augustā instrumentālo jaundarbu koncertā Hanoverā. Izpildītāji būs mums labi pazīstamais mūziķu pāris — flautiste Maija Lielause un viņas vīrs vijolnieks Džeks Mekdugals.

Jāsaka, Maija Lielause mums ir kā „Dieva sūtīta". Viņas ierosmē H. Pavasars jau sarakstījis dažus darbus instrumentiem: „Vēlā vakarā"— trio vijolei, flautai un klavierēm, kuŗš pēc M. Lielauses liecības ir vienreizējs šādā žanrā, un „Svīta flautai un klavierēm". Šos darbus M. Lielause un Dž. Mekdugals atskaņojuši gan Eiropā, gan citos kontinentos. Tā arī pēdējam darbam (Duo vijolei un flautai) paredzama skanīga nākotne.

H. Pavasara kora dziesmas skan visur brīvajā pasaulē, kur mīt latvieši. Viņa „Bērzi" „Šalkuši" gan Eiropā, gan aizjūrā, vīru koŗi dziedājuši gan viņa smeldzīgi - liriskās oriģināldziesmas, gan draiskos tautas dziesmu darinājumus.

Arvien biežāk atskaņots viņa „Viens vienīgs vārds" (Klāras Zāles patētiski - patriotisks teksts); Mazais novadiņš" jau kļuvis plaši pazīstams, cildenās garīgās dziesmas kuplina dievkalpojumus. Pašlaik II Eiropas latviešu dziesmu svētku programmai koŗi gatavo H. Pavasara „Klusais dienas brīnums". Še teksta fragments:

Tas saldais maigums
tavu dvēseli raisa,
Tai klusai dienai brīnums
ir ko bilst;
Sirds kūst un līgojas
no saules gaisa,
Līdz sāpēm pilna
dvēsle aug un lūst,
Bez gala dziļe
jaunā plūsmā plūst.

Raiņa vārdiem H. Pavasars radījis atbilstošu mūziku, un man šķiet, ka šai tekstā izteikta komponista — radītāja pasaule, tiekšmes un viņa dvēseles koncepcija.

Tikla Ilstere

Pianistes Ilzes Štrāles-Didrichsones gadskārtējais koncerts šogad notiks Toronto 8. februārī plkst. 8.15 vakarā Unitarian koncertzālē (175 St. Clair Ave. W). Pagājušajā gadā māksliniece ar labām sekmēm koncertējа Ņujorkā un Mančestrā. Koncerta sākumā Toronto I. Štrāle-Didrichsone atskaņos Bēthovena un Debisī darbus, bet programmas otra daļa paredzēta modernajai latviešu mūzikai. Pianiste sagatavojusi Kanadā vēl neatskaņoto V. Dārziņa „Cetrdaļīgo svītu" un A. Okolo-Kulaka „Skerco".

Kultūras chronika

Zviedrijā iznācis nacionālpolitisku un ideoloģisku rakstu krājums „Latvijas sapnis". Izdevējs ir Imants Alksnis, kas rakstījis arī ievadu, bet atsevišķo rakstu 11 autori palikuši anonimi, parakstīdamies tikai ar priekšvārdiem vai segvārdiem. Krājums aptver 320 lappušu un ir gaumīgi iekārtots.

Stokholmā, Zviedrijā, godalgots „Latvija 50 gados" izstādes projekts, kuŗu iesniedzis architekts Andrejs Legzdiņš. Projekts gatavots Eiropas latviešu 2. dziesmu svētkiem un 34 iesniegumu vidū izcēlies ar augstu mākslinieciško, bet īpaši ar technisko kvalitāti. Iekārtojums pārveidojams pēc vajadzības, pieskaņojams izstādāmajiem objektiem un apgaismošanas iespējām, arī viegli transportējams. Stokholmā notiek arī izstādes sagatavošanas priekšdarbi, par konsultantiem piedaloties arch. R. Legzdiņam, Dr. V. Ginteram un O. Boncgam.

Jānis Rumpēteris

ZEMES MEITAI

Nav šaubu — tu esi daiļa,
Pat ļoti daiļa.
Tev formas kailai
Apaļi kairas,
Kā sengrieķu statujai
Marmorā cirstai.
Man tavās rokās
Patīkami nemierīga dusēšana.
Bet siki tev sapņi.
Es tavu stāvu
Krāšņā ziemeļblāzmā tērpis,
Ar staru zirgiem straujiem
Tevi Piena ceļā vedu,
Lai kronētu
Par visu zvaigžņu karalieni.
Tu izbijusies rāvies atpakaļ,
Uz nieka pilsētu,
Uz ielām trokšņainām
Ar raibiem skatlogiem.
Tev acis kāri iedzirkstījās,
Kad rādīji man
Pasauligas drānas,
Raibus stiklus,
Kaltus spožos metallos,
Un nevainīgiem zvēriem
Nodīrātas ādas.
Tu, mīļā, ilgojies pēc sīkām iznīcīgām lietām.
Man liekas, lielos sapņos tev, diemžēl, nav vietas.

Mag. hist. Austra Augenberga

Grāmata par Baltijas telpu

Vācijā jau pirms kāda laika iznākusi grāmata, veltīta Baltijas telpai, — „Baltikum" ar Erika Tomsona ievadu (izd. Wolfgang Weidlich, Frankfurt am Main).

Glīti izdotajā grāmatā sakopoti 96 liela formāta attēli, veltīti Latvijai, Igaunijai un Lietuvai. Fotouzņēmumi izdarīti pirms otra pasaules kaŗa postījumiem: redzams vēl Pēteŗa baznīcas tornis un Melngalvju nams visā krāšņumā. Pārsvarā ir celtņu uzņēmumi, bet ir arī dabas skati, kaut autora rīcībā, kā redzams, nav bijis pārāk daudz materiāla, lai rādītu Siguldas ainavu burvību. Grāmatā redzama arī grupa lietuviešu jaunavu krāšņos tautas tērpos. Bez vecu vēsturisku celtņu, ievietoti arī Baltijas valstu neatkarības laikā radīto celtņu un piemineķļu attēli. Tā, piemēram, grāmatas pēdējais uzņēmums ir Brīvības piemineklis Kauņā, kuŗu autors nosauc par Baltijas tautu brīvības tieksmju simbolu. Citā vietā viņš rāda un min tekstā ar latviešu „lepno Brīvības pieminekli" Rīgā. Savā ievadrakstā autors arī atzīmē, ka blakus viduslaiku kultūras piemineķļiem Baltijas telpā redzamas „raksturīgas jaunceltnes, kuŗas „liecina par Baltijas tautu kultūrālo un materiālo progresu" mūsu gadsimta sākumā un neatkarības laikā.

Latvieši, lietuvieši un igauņi, kuŗi domās un ilgās vēl arvien kavējas zaudētajā dzimtenē, aplūkos grāmatas attēlus ar patiesu prieku. Ko autors nav spējis sniegt attēlos, viņš mēģina darīt vārdos: dzejiski, izjusti viņš apraksta mūsu dzimtenes skaistumu (11. — 12. lpp.), piemēram, mūsu „Vidzemes Šveici" (15. lpp).

Latviešu lasītāju varētu interesēt arī E. Tomsona ievads, kas aptver apmēram 15 lappušu; no tām tikai septiņas veltītas pārskatam par Baltijas telpas vēsturi. Tas ir, protams, pārāk maz, lai iztirzātu trīs Baltijas valstu vēsturi. Autors iesāk tikai ar vācu ienākšanas laiku, gan it kā atvainodamies un aizrādot, ka viņa tēvs piedalījies Baltijas telpas aizvēsturiskā laikmeta pētīšanā un izrakumos Baltijas piekrastes ziemeļos. Savā ļoti īsajā vēsturiskajā pārskatā autors izvairās no visiem strīda jautājumiem, nepieminot ne Golcu, ne agrārreformu u. c. Viegli polemisks tonis ieskanas tikai vietā, kur autors saka, ka cara valdība nemaz neturējusi Pēteŗa I dotos solījumus, piemēram, reliģijas jautājumā: cara valdība dedzīgi propagandējusi, mudinot protestantiskos igauņus un latviešus pāriet pareizticībā. Krievi arī izmantojuši nenokārtotos sociālos jautājumus un pastāvošās sociālās iekārtas trūkumus, lai iedzītu ķīli starp vācu muižniekiem un protestantiskiem garīdzniekiem no vienas puses — un igauņiem un latviešiem no otras. Šī sēkla uzdīgusi 1905. gadā, un tās sekās radusies neuzticība, kuŗa pastāvējusi Baltijas telpas iedzīvotāju starpā līdz pat pēdējam laikam. Nevajagot aizmirst, ka pēc krievu revolūcijas izcelšanās 1917. gadā arī baltvācieši piedalījušies Baltijas telpas atbrīvošanā no lieliniekiem.

Savā vēsturiskajā pārskatā E. Tomsons cenšas pierādīt apgalvojumu, ka Baltijas telpa vienmēr piederējusi Rietumeiropas kultūras lokam. Viduslaikos tā bijusi Rietumeiropas kultūras un rietumnieciskā kristīanisma vistālākais priekšpostenis, aizsargvalnis, kas atdalīja rietumus no krieviskajiem austrumiem. Šo savu rietumniecisko seju Baltijas telpa paturējusi gadsimtiem, dažādām varām mainoties, un, kā autors sevišķi pasvītro, arī Baltijas valstu neatkarības periodā.

Tomsons polemizē par krievu autoru mēģinājumiem pēdējā laikā „viltot vēsturi": tie mēģinot pierādīt, ka pastāvējuši sevišķi cieši un draudzīgi sakari jau aizvēsturiskā laikā starp Baltijas telpas tautām un to slaviskajiem kaimiņiem austrumos. Tādā kārtā krievi gribot pamatot savas pretenzijas uz Baltijas telpu, kuŗu tie varmācīgi paķļāvuši pēc otra pasaules kaŗa. Ja mēdzot runāt par vācu „Drang nach dem Osten", tad varot runāt arī par slavu seno „Drang nach dem Westen". Šo krievu spiešanos uz rietumiem vācieši apturējuši jau viduslaikos, — un tas bijis svētīgs Baltijas telpai. Tomsons tomēr atzīmē Šeremetjeva „izcilo" postīšanas darbu Igaunijā un Vidzemē Lielā ziemeļu kaŗa laikā, lietuviešu masu deportācijas cara laikā pēc 1830. gada sacelšanās, kā arī Ribentropa un Molotova paktu, Baltijas valstu okupācijas apstākļus 1940. gadā, kad „spontāni" dibinātas Pad. savienībai draudzīgas valdības, tāpat atzīmēta arī vēlēšanu komēdija 1940. gada augustā. Savu vēsturisko pārskatu Tomsons beidz ar konstatējumu, ka kopš šīm vēlēšanām Pad. savienība uzskatot Baltijas valstis par savas koloniju imperijas sastāvdaļu un tur izdara nesaudzīgu „sovjetizāciju un rusifikāciju. Baltijā neesot pat tās „brīvības", kas atrodama sateļītu valstīs, piemēram, Polijā.

Tekstā lasāms arī īss attēloto celtņu apraksts. Autors jūsmo par Tallinas vecpilsētu, kuŗas piemineķļi saglabāti ar lielu mīlestību un rūpību līdz pat mūsdienām, tā ka apmeklētāji to saucot par īstu mūzeju. Viņš pasvītro, ka visā Vācijā neesot redzami tik vareni pilsētas nocietinājumi kā Tallinā; viņš salīdzina turienes St. Olei baznīcu ar Ulmas minsteri un Stefana domu Vīnē. Citā vietā autors runā par Baltijas telpas „tautas mākslas" (Volkskunst) augsto līmeni, kas atspoguļojoties arī krāšņajos tautas tērpos; tos kopjot un uzturot kā okupētajā dzimtenē, tā arī trimdā.

Pārsteidz tikai apskatāmā darba valoda. Tā kā grāmata izdota Vācijā, un tās sastādītājs ir vācietis, tad, protams, pirmā vietā ir vietu nosaukumi un apraksti vācu valodā. Pēc tam seko vietu nosaukumi latviešu, igauņu un lietuviešu valodā (atkarā no vietas), bet teksts — angļu valodā! Piemēram: Ronneburg (Lettland), Kirche--Rauna, Church. Vai autors domā, ka Baltijas tautas trimdā jau pavisam pāranglisko-jušās? Vai arī tā būtu „neuzticība" pret vāciešiem, kuŗu autors min savā vēsturiskajā pārskatā, kas, pēc autora domām atturētu latviešus, igauņus un lietuviešus lasīt un saprast vācu tekstu?

Veidlicha apgāds un E. Tomsons izdevuši vairāk grāmatu par Baltijas telpu. Iznākušas grāmatās „Schloesser und Herrensitze im Baltikum", „Dome, Kirchen und Kloester im Baltikum", un „Baltisches Erbe". Pēdējā E. Tomsons sakopojis dažādu baltvācu izcelsmes personu domas par savu dzimteni. Šo personu vidū minēti vairāki pazīstami rakstnieki, piemēram, Bergengrīns, Herm. Hesse, Franks Tiss, Ina Zeidele u. c. Gandrīz „visos rakstos izpaužas dziļa dzimtās zemes mīlestība un dzimtenes ilgas. Visspilgtāk tās atspoguļojas Gertrudes fon den Brinkenas rakstā — viņa nosauc tos, kas pārvarējuši ilgas pēc dzimtenes par „lielpilsētas proletāriātu, kuŗa dzimtene ir visur un nekur".

Sniedze Grante

VEĻU LAIKA

Baltu sveci dedzu logā.
Zaļiem zariem namu pošu.
Mīļie šonakt atnāks sērst . . .

Svece degot silti staro.
Tumsa vaigu pieglauž logam.
Ceļā nepavīd ne ēna.

Svece ātri dilst kā mūži.
Jaunais rīts met dzirksti logā
Plaksti gurdi lejup slīd.

Varbūt sagaidīšu rīt? . . .

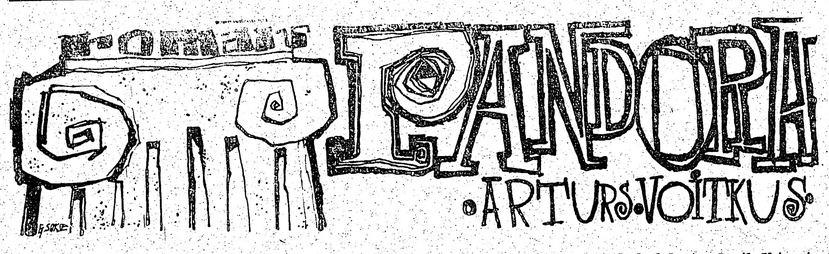

(90. turpinājums)

Pēc mēneša Turtuliņš aiznesa stūŗa veikalniekam daļu vecā parāda.

— Nebija jāsteidzas, — veikalnieks teica. — Gribat sākt pirkt lielajos veikalos par skaidru? Pie mums, mazajiem, jau parasti iepērkas tikai tie, kam jāņem uz grāmatiņas.

Turtuliņš kaut ko neskaidru nomurmināja; negribējās laipnajam cilvēkam teikt tieši acīs, ka meklē citur dzīvokli. Tas cilvēku apbēdināt.u.

Viņi pārvācās tieši tai sestdienā, kad no mežiem atbrauca Māris ar Kārli. Abi bija cietām, vēja apraut.ām sejām, kļuvuši plecīgāki, vīrišķīgāki. Māris pirmais pamanīja, ka patēvs pārvērties.

— Kas tev? Kāds tu izskaties? Tu jau esi ēna, ne cilvēks! Vai viņa tev ēst nedod?

— Es badā neesmu. Tu redzi — ledus skapī ēdamā netrūkst.

— Bet kas ar tevi noticis? Cik mārciņu tu esi zaudējis? Tev jāiet pie ārsta!

— Muļķības. Man nekas nekait. Mazliet noguris, tas viss. Daudz darba. Labi, ka jūs atbraucāt; palīdzēsit pārvadāties.

— Kāda velna dēļ jums vajadzēja lielāka dzīvokļa? Kas šim vainas? — Māris, saiņus nezdams, jautāja. — Īre, droši vien, būs divreiz dārgāka.

— Tik traki nav. — Turtuliņš teica, padēlam gaŗām skatīdamies. — Drusku dārgāk jau būs, bet... Bet jāsāk reiz atkal dzīvot kā cilvēkiem!

— Vai tiesa, ka tu raujot divās maiņās? — Kārlis jautāja. — Stūŗa bodnieks, tevi lielīt gribēdams, man tā teica.

— Tā jau visi dara, ja grib pie kaut kā tikt, — Turtuliņš staipījās ar Ilgas grāmatu kasti. — Skaties, ko viņa īsā laikā jau izlasījusi! — viņš ar elpnumu teica. — Es visā mūžā tik daudz neesmu izšķīris!

— Pie tuberkulozes un kapa tu tiksi! — Māris satraucās. — Ticējs! Labāk būtu teicis, lai šī arī pirkstu pakustina!

— Māri! — Turtuliņš apsauca. — Tā nerunā. Ilga... ē... mana kundze... viņa strādā diezgan. Domā, māju apkopt nav darbs? Viņa kādreiz bija ministra kundze un pie cietiem darbiem nav radusi. Mums visiem jāpalīdz viņai iedzīvoties trimdas apstākļos.

— Ej tu šķērsām ar saviem trimdas apstākļiem! Apstākļi tādi, ka tagad jāstrādā visiem. Ministra kundze! Nošķaudīties! Tādu izbijušo te pilnas visas sētmales.

— Māri!

— Vai tā nav? — Māris pagriezās pret brāli. — Mūsu artelī ir četri ungāri; vienu no tiem pārējie saukā par ekselenci, un tas kā pirmajā nedēļā uzrāva čulgas, tā vairs zāģa nav rokās ņēmis. Ielika virtuvē, tur tagad berž katlus un vaid, ka darbs neatbilstot šā sabiedriskajam stāvoklim.

— Mana kundze no darba nekad nav baidījusies, — Turtuliņš aizstāvēja Ilgu. — Bet viņai nav vajadzības strādāt. Vīram jānopelna iztika, sievai jārūpējas —

— Par naudas izdošanu, — Māris pārtrauca Turtuliņu. — Bet dari, kā gribi. Ne mana cūka, ne druva. Tikai tu pārrausies un pavisam noiesi no grauda, kamēr viņa slaistīsies un kops savu skaistumu.

Vakarā, jaunajā dzīvoklī mantas kravājot, Ilga no kāda koferа izvilka Turtuliņa pirmās sievas ģimetni.

— Te, — viņa atradumu iedeva Kārlim. — Tā tev derēs vairāk nekā mums. Žēl, ka tikai viena.

— Paldies, — Kārlis teica. — Māri, vai tu arī gribi? Var likt izgatavot kopiju.

Māris paņēma ģimetni rokā un ilgi tajā skatījās.

— Jā, — viņš, acis nepaceldams, teica. — Jā . . . Iieç, lai uztaisa. Ja viņa vēl bijusi dzīva . . .

Turtuliņš bija nostājies padēlam aiz muguras un klusēdams skatījās Vilhelmīnes Krapes nopietnajā, atklātajā sejā.

— Kur tā bija? — viņš beidzot Ilgai jautāja. — Es to meklēju, bet nekad neatradu. Pie tevis?

— Jā, pie manis. Meklēji? Kam tev tā bija vajadzīga? Tev tagad cita sieva.

Bet Turtuliņš atbildē neklausījās.

— Ja tu liec taisīt kopiju, tad iztaisi vienu vairāk. Priekš manis, — viņš Kārlim teica. — Es samaksāšu.

— Vai tu arī zini, cik tādas maksā?! — Ilga iesaucās. — Bet — tava nauda, tava teikšana. Es jau te neesmu nekas vairāk kā kalpone.

— Bet Ilgucīt! Kam tu tā? — Turtuliņš sadusmoja. — Mana nauda? Vai tu nezini, ka viss, kas manas, ir arī tavs?

— Izņemot, protams, atmiņas par tavu dzīves lielo laimi. Tās pieder tikai tev.

— Bet sava pirmā vīra bildi jūs kā svētbildi kārināt pie sienas! — Māris nenocietās. — Kur te loģika?

— Un tādas lietas man no svešiem cilvēkiem jāklausās pašas mājā! Jāni, vai tev nekā nav ko teikt? Vai tiešām katrs piena puika drīkst mest man dubļus virsū?

— Bet Ilgucīt . ..

— Kā tad: Ilgucīt, Ilgucīt! Tas ir viss, ko tu zini. — Tad viņa pagriezās pret Māri. — Bet ja tavs patēvs neprot pateikt, kas jāsaka, tad es to darīšu! Jo sava vīra piemiņu es nevienam neļaušu kājām bradāt! Jūs te dzīvojat kā nieres taukos, bet ja viņš vispār vēl dzīvs, tad cieš badu, salu un sitienus. Svētbilde? Protams, tā ir mana svētbilde! Tas bija cilvēks, kas mani mīlēja un kas mani darīja laimīgu. Tik laimīgu, kā neesmu bijusi ne pirms, ne pēc tam. Tas bija vīrietis, ne tāda salijusi vista kā šī te karikatūra!

Māris smīnēdams skatījās patēvā. Ja viss notika pēc vecās kārtības, tad Turtuliņam tagad vajadzēja sākt lūgties.

Viņš bija maldījies.

Turtuliņš sarāvās gandrīz galvas tiesu īsāks, pārlaida plaukstu kailajam galvvidum — šo ieražu satraukuma slēpšanai viņš bija piesavinājies pēdējā laikā — un, seju saviebis, nelaimīgi skatījās no sievas Mārī, no Māŗa sievā. Tad viņa skatiens apstājās pie Kārļa; vismaz tā sejā neredzēja ne naida — kā pie Ilgas, ne izsmiekla — kā pie Māŗa.

— Ilgucīt....neņem to tik traģiski....Jaunībā pasaka visādas neapdomības, vai ne, Māri . . . dēliņ? Un — Ilgucīt — vai es tevi nemīlu? Vai es neizpildu katru tavu vēlēšanos? Saki, ka tu mums piedod...

(Turpinājums sekos)

Mans nams ir mana pils

(Pārnesums no 1. lpp.)

DV organizācija vispār vajadzīga. Uz to, liekas, labāko atbildi devis BTFK pašreizējais priekšsēdis T. Kronbergs, pērnā gada DV delegātu sapulcē atzīstot: „Mums jāpateicas Dievam, ka pastāv tāda DV organizācija!" Atklāšanas runu E. Krūka pabeidza ar novēlējumu: „Lai šis nams kļūst par visu latviešu patriotu sanākšanas vietu, lai pulcina cīnītājus, sākot ar vecajiem strēlniekiem, beidzot ar visiem, kas šodien iestājas par taisnību, lai aicina latviešus, kas grib latvieši palikt; lai šai namā vienmēr skan latviešu valoda, atskan latviešu dziesmas un valda latvisks gars!"

Sparīgi un cerīgi izskanēja akta dalībnieku dziedātā DV dziesma, kā solījums un ticības apliecinājums. Tad sveica Latvijas konsuls Montreālā V. Tomsons, atceroties 1951. gadu, kad Kanadā uzsāka konsula darbu, kad pamazām sākās latviešu īpašumu iegāde. Viņš pieminēja vārdos neaprakstāmo apmierinājuma, siltuma un patvēruma izjūtu, kādu modināja atrašanās īpašumā, kas pieder pašiem latviešiem. Toreiz visi tikai iekārtojās jaunajai dzīvei svešajā krastā. Tagad apstākļi krasi mainījušies, bet atrašanās latviešu īpašumā rada tieši tās pašas izjūtas. „Visskaistākais ir, ka DV Toronto nodaļa tieši Latvijas jubilejas gadā nodod savu namu latviešu sabiedrībai!" uzrunas nobeigumā atzina konsuls.

Nozīmīgu runu teica LNAK valdes pr-dis J. Niedra, kuru sniedzam pilnā apmērā:

— „Mēs šodien esam pulcējušies, lai iesvētītu jaunu latviešu iestādījumu Toronto. Tas ir jaunais DV Toronto nodaļas nams. Par katru jaunu latviešu pasākumu mēs no sirds priecājamies, zinot, cik daudz līdzekļu, darba un labu nodomu tajā ieguldīts. Un šai pasākumā, kā zinām, ir ieguldīts ļoti daudz.

Katrs pasākums kalpo kādam mērķim vai uzdevumam. Nams, protams, kalpo latviešu pulcināšanai, kopdarbībai, sadzīvei un savas kultūras kopšanai. Bez pašu saiešanas vietām grūti veicama kopdarbība, tādēļ visur, kur latvieši lielākā skaitā dzīvo, top latviešu nami. Vienā vietā lielāki, citā mazāki. Ir arī vietas, kur top divi un trīs nami. Vairāki nami vienā centrā parasti top nepieciešamības izsaukti, bet šad tad arī nesaticības vai savstarpējas sacensības rezultātā. Cik pirmais gadījums ir slavējams, tik otrs peļams, jo nekalpo pamatmērķim — latviešu vienošanai.

No latviešu vispārējā viedokļa raugoties, visi latvieši, lai kādai organizācijai vai draudzei piederētu, ir vienādi svarīgi un vērtējami. Lai cik spēcīga ir kāda atsevišķa grupa, tā ir tikai daļa no kopības. Piemēra pēc ņemsim: ja Kanadā kādai organizācijai būtu 2000 biedru, tā vēl nebūtu Kanadas latviešu kopība, jo ārpus tās atrastos ap 18.000 citu, ne mazāk vērtīgu latviešu. Ja mēs vispār gribam un varam kaut kas būt, tad tikai visi kopā bez šķelšanās, rīvēšanās un nevajadzīgas drumstalošanās. Neaizmirsīsim, ka organizācijas nav mūsu pamatmērķis, bet tikai līdzeklis lielo, kopīgo mērķu īstenošanai. Galu galā katras organizācijas ieceru īstenošana atkarīga no sabiedrības atsaucības un atbalsta. Organizācijām ir jākalpo sabiedrībai, bet ne pretēji. Ievērojot to, ka esam maza tauta, ka mūsu skaits brīvajā pasaulē ir niecīgs, ka tas ir niecīgs arī Kanadā, nevaram atļauties drumstalošanos. Tikai sirsnīgā vienotībā un ciešā sadarbībā gūsim cerētos panākumus. Sevišķi šogad, kad atzīmējam Latvijas 50. dzimšanas dienu, mūsu vienībai, sadarbībai un savstarpējam respektam jāstāv ļoti augstu.

Labi zinot DV cēlos mērķus, šīs organizācijas nodomus, stiprumu un aktivitāti, mēs visi ceram un ticam, ka šis jaunais nams kalpos pozitīviem un cēliem mērķiem — latviskajai vienībai. Stipri ceram, ka šis jaunais nams nebūs nedraudzīgs konkurents jau pastāvošajam Latviešu namam, bet gan labs un lietderīgs papildinājums latviskās sadzīves veicināšanai šai lielajā un nozīmīgajā brīvās pasaules latviešu centrā.

Šai garā un nozīmē es nesu šodien LNAK padomes un valdes, kā arī še klāt neesošo citu Kanadas latviešu organizāciju sveicienus jaunā nama turētājiem — Toronto DV nodaļai. Vēlu dievpalīgu un latviskās kopības apziņu, veicot svarīgos uzdevumus šai tikko iesvētītajā latviskajā pajumtē. Draugi Daugavas vanagi, labākās sekmes!" — Runas nobeigumā J. Niedra aicināja vienoties Latvijas himnā, un likās, ka tā skanēja varenāk, pacilātāk, jūsmīgāk nekā daudzos pēdējā laikā sarīkojumos. Likās, ka J. Niedras vārdi un mudinājums iegūlies svētku viesu sirdīs, ka visi nu ar Latvijas himnu apstiprināja gatavību būt īstena latviešu kopība un nacionāla vienība.

Kanadas vanadžu pr-ce Monika Jonāne ar jaunietēm Dainu Āpši un Rudīti Gulbi apveltīja ar baltu neļķi māc. Ā. Čopu, konsulu V. Tomsonu (arī tautisku cimdu pāri), LNAK valdes pr-di J. Niedru, Kanadas DV valdes pr-di E. Krūku un DV Toronto nodaļas pr-di I. Zamlovski; arī Toronto pilsētas būvinspektoru V. Batleru (W. Butler), kas ar dzīvesbiedri bija ieradies ne vien nama atklāšanas aktā, bet apliecināja gandrīz neticamu izturību, paliekot līdz sarīkojuma beigām, kaut viņam nesaprotamajā latviešu valodā teiktās runas un grūti saskaitāmie apsveikumi kopā ilga ap 3 stundas.

Sarīkojuma abu pārējo daļu atreferējumu sniegsim mūsu laikraksta nākošajā numurā.

Vtr.

Aizvadīts sekmīgs darba gads

HAMILTONAS DV NODAĻA ATBALSTA IECERI PAR KOPĪGU KANADAS DV NAMU TORONTO

Hamiltonas DV nodaļas gada sapulci 21. janvārī vadīja E. Robežgruntnieks, pēc atklāšanas visiem ar klusuma brīdi godinot pērnā gadā mirušā nodaļas vecākā biedra H. Kalniņa piemiņu.

Ziņojumus ievadīja valdes pr-dis E. Pulciņš, pakavējoties pie darbības aizvadītajā gadā. Izkārtota Kanadas DV delegātu sapulce ar plkv. Kalpaka piemiņas dievkalpojumu, koncertu un balli. Kanadas simtgades zīmē noorganizēta latviešu nedēļa Hamiltonā ar svinīgu Latvijas karoga pacelšanu pie pilsētas valdes nama, izkārtotas latviešu grāmatu, gleznu un tautisku izstrādājumu skates pilsētas bibliotēkā un valdes namā, kā arī dekorēts skatlogs Itona preču namā. Pateicība par visa minētā iekārtošanu pienākas māksliniecei Zentai Polai. Latvijas valstssvētku svinībās piedalījās Hamiltonas pilsētas galva un parlamenta locekļi, pēc tam notika Simtgades balle. Nodaļa piedalījusies DV sporta un jaunatnes svētku organizēšanā Sidrabenē, pārzinot kasi un kārtības dienestu. Kanadas DV šaušanas meistarsacīkstēs Londonā 1. vietu ieguvis N. Ozoliņš. Nodaļas biedri sekmējuši ikvienu demonstrāciju Hamiltonā, Toronto un Otavā gan pret komūnistiem un „miera" sludinātājiem, gan arī pret Latvijas zelta piesavināšanos Anglijā. Pieprasījums pēc Hamiltonas nodaļas izdotajām auto pazīšanās zīmēm ir liels. Ziedojumi vākti divas reizes — 14. jūnijā ar pretkomūnisma aploksnēm un Ziemsvētkos ar sarakstiem. Pašreiz Hamiltonas DV nodaļa gatavojas kanadiešu - latviešu draudzības ballei, kuŗa V. Tuklera ierosinājumā notiks 16. martā ar vakariņām, koncertu un deju. Programmā piedalīsies soprāns Astra Kalniņa no Detroitas, dejotāja Vija Vētra no Ņujorkas un Kanadas DV (skaņu plašu) vīru koris komp. I. Saksa vadībā.

No biedrziņa E. Darkēvica ziņojuma izrietēja, ka nodaļas biedru skaits pērnā gadā audzis, uz šāgada 1. janvāri sasniedzot 152, to vidū 54 vanadzes. No kasieŗa A. Aditāja kases pārskatiem savukārt bija redzams, ka nodaļas darbs bijis ražens, dodot 750 dol. atlikumu. Tā nodaļas kapitāls uz šāgada 1. janvāri bija 4338 dol.

Sporta kopas Sparta darbības pārskatu nolasīja R. Bulte. Kopā darbojas 15 aktīvi biedri vīriešu un sieviešu volejbola sekcijās. Vīriešu sekciju vada M. Žulps, bet sieviešu — H. Richtere. Kopa 28. oktobrī sarīkojusi Čikagas kausa izcīņu, kuŗā piedalījās 3 Kanadas un 4 ASV latviešu volejbola vienības. Spartas volejbolisti piedalījušies arī citos latviešu un kanadiešu turnīros, un meistarsacīkstēs, gūstot vairākas pirmās vietas. Kopu vada Ivars Leja.

Vanadžu veikumu atskaiti deva kopas pr-ce N. Pulciņa. Kopa izkārtojusi 3 patstāvīgus un atbalstījusi 7 nodaļas sarīkojumus. Veicinot laikraksta „Latvija Amerikā" izplatīšanu, kopa un atsevišķas vanadzes dāvinājušas tā abonementus draugiem Ziemsvētkos un vecajām māmuļām goda dienās. Vanadze I. Breikša apbalvota ar Kanadas Simtgades medaļu par veikumiem kanadiešu sabiedrībā.

Revīzijas komisijas atzinumus nolasīja J. Dubinskis, aicinot sapulci izteikt pateicību valdei un vanadžu kopai par sekmīgo darbību.

Pārrunās par DV Toronto nodaļas namu sapulce vienojās tā darbību un izveidošanu par visas Kanadas DV namu atbalstīt morāli un materiāli, nolemjot aizdot nama izbūvei 2000 dol. no brīvajiem līdzekļiem, bet 100 dol. ziedot, kā arī aicināt biedrus ar ziedojumiem sekmēt šī DV pasākuma tālāku izveidošanos. Sapulce pieņēma O. Ieviņa ierosinājumu kā DV nodaļas projektu Latvijas dibināšanas 50 gadu atzīmēšanai — veicināt baltiešu sadarbību sekmīgākai cīņai par dzimtenes brīvības atgūšanu.

Par DV nodaļas priekšsēdi ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējo Edmundu Pulciņu, bet valdē — A. Aditāju, A. Amoliņu, V. Dāboliņu un E. Darkēvicu. Par pārstāvjiem Kanadas DV delegātu sapulcei izraudzīja E. Robežgruntnieku, V. Tukleru un J. Gailīti. Pēc sapulces notika biedru vakars.

☆

DV Hamiltonas nodaļas vanadžu sapulcē divas dienas vēlāk kopas valde konstruējās gandrīz līdzšinējā sastāvā: pr-ce N. Pulciņa, vietniece T. Gailīte, sekretāre Ņ. Grīnberga, saimniecības vadītāja E. Šteina, sakarniece M. Vērpele, dekorātore A. Robežgruntniece un locekle L. Remkina. Ap 10 kandidāšu bija arī delegāšu vēlēšanās 14. Kanadas vanadžu salidojumam, par delegātēm izraugot N. Pulciņu, T. Gailīti, I. Breikšu, E. Sniķeri un G. Ieviņu.

Pēc kopas darbības pārskata noklausīšanās izrietēja, ka Hamiltonas vanadzes godam atbalstījušas ne vien nodaļas darbu, bet to vārds pēdējos 5 gados arī ierakstīts Kanadas DV vēsturē. Hamiltonietes devušas 3 vanadzes Kanadas vanadžu valdes amatiem, arī pirmo Kanadas vanadžu vēlēto priekšnieci. Hamiltonas vanadze izgatavojusi metu vanadžu kopības tērpam, kas pieņemts ne vien Kanadā, bet arī Anglijā un, iespējams, Austrālijā. Hamiltonas vanadze ir arī DV formas tērpam uzšūtās emblēmas meta autore.

Turpmākās darbības ietvaros pārrunāja Pīgbridžas karnevāla organizēšanu 3. februārī, kuŗā vanadzes ieradīsies pārsteiguma kostīmos pa grupām. 18. februārī vanadzes rīkos skolotājas un rakstnieces Tonijas Krūkas referātu ar debatēm. Vanadžu gadskārtējais pavasaŗa sarīkojums ar jauno talantu parādi šogad sauksies „Apaļš kā pūpols", jo notiks Pūpolu svētdienā, 7. martā. Pārrunāja arī vakartērpu jaunākās modes sakarā ar latviešu-kanadiešu draudzības balli 16. martā, ierosinot kungiem pie vakartērpiem nēsāt prievītes... Vanadzes arī vienojās par savu Latvijas jubilejas gada projektu, pie kuŗa katra vanadze strādās individuāli. Iecerēm jābūt īstenotām 18. novembŗa priekšvakarā.

J. G.

LNAK kultūras nozares vadītāja Ingrīda Vīksna atklāj LPB Kanadas kopas rīkoto rakstnieku cēlienu Toronto, ar to ievadot Kanadas latviešu kultūras die-nas. Foto: JAK

Nesaprotams pagodinājums

NOŽĒLOJAMS STARPGADĪJUMS PRESES BALLĒ TORONTO

Bija paredzēts, ka 20. janvārī Toronto notikušajā Preses ballē būs arī t.s. rakstnieku parāde, t.i. balles apmeklētāju iepazīstināšana ar pašu māju, bet galvenokārt ar citu pilsētu un jo sevišķi no ASV atbraukušajiem literātiem un preses darbiniekiem. Tas nenotika, jo vairums palika neizsaukti. Par kaut ko iepazīstināšanai līdzīgu varēja uzskatīt polonēzes galvgala sastādīšanu, pirmo četru pāru veidotājus vārdā izsaucot no publikas vidus, bet tieši tas radīja visai nožēlojamu starpgadījumu, jo ceturtajā pārī ievirknēja Richardu Spuri no Čikagas, kuŗu daļa torontiešu pazīst no seno tradiciju kopēju Burtnieku sarīkojumiem un pirmajās Ziemeļamerikas latviešu teātŗa dienās redzētās „Lolitas brīnumputna" izrādes, kuŗā viņš spēlēja prinča Alņa lomu. Zinot, ka Preses balles rīkotāji polonēzes pirmajos pāros arvien centušies iedalīt iespējami ievērojamākās prominences, priekšroku dodot rakstniekiem un preses ļaudīm, pirmo pāru virknējums uzskatāms par kaut ko ranga tabulai līdzīgu, bet nenoliedzami nozīmē pagodinājumu.

Šī iemesla dēļ visai pārsteidza tieši Richarda Spuŗa iedalīšana „goda pārī", jo viņš šādu pagodinājumu neliekas pelnījis. Šis pagodinājums palika nesaprotams dažam labam balles apmeklētājam, bet apstākļu pazinēji to var atzīt vienīgi par nožēlojamu starpgadījumu, kas daļai klātesošo rakstnieku, preses cilvēku un sabiedrisko darbinieku bija pat vairāk vai mazāk tiešs apvainojums. Ne jau tādēļ, ka R. Spuris nebija īpaši uz balli aicināts, bet ieradās negaidīti pašа iniciātīvā. Tas nebūtu kavēklis izcelšanai un pagodināšanai. Bet liekas vismaz neparasti, ja šādu pagodinājumu velti cilvēkam, kas organizē braucienus uz okupēto Latviju... Nesen R. Spuris, izrādot Čikagas latviešu skolā no sava Latvijas apciemojuma līdz atvestās padomju filmas, izraisīja skandaļu, kuŗa putekļi vēl tagad nav nogūlušies. Par šo lietu tomēr varētu nerunāt, jo R. Spuris filmas demonstrēja, paklausot skolas vadības aicinājumam, par ko daļa vecāku vēlāk izteica skaļu neapmierinātību. Turpretim okupētās Latvijas apciemojumi tūrisma nolūkā vien joprojām ir apstrīdēti, sabiedrības vairumam esot pret tiem, arī mūsu centrālajām organizācijām atzīstot tos par nevēlamiem. Ja nu šādu braucienu organizētāju pagodina Preses ballē, tad šāda rīcība ir ne tikai dīvaina, bet nesaprotama un neattaisnojama.

Vēl neattaisnojamāks šis nepelnītais pagodinājums kļūst, ja ievēro to, ka ciemos braukušie rakstnieki (Spuris nav ne rakstnieks, ne preses darbinieks) palika pat nepieminēti — Zane Zemdega no Milvokiem, Dīna Rauna no Kalamazū, Valdis Krāslavietis no Čikagas u.c. Ir labi saprotams, ka Preses ballē vairāk piemin un izceļ tieši rakstniekus un avīžniekus, mazāk ievērojot mūsu nacionālo un sabiedrisko organizāciju darbiniekus, bet pagodināt cilvēku, kas organizē braucienus uz okupēto Latviju, atstājot pilnīgi neievērotu LNAK valdes priekšsēdi J. Niedru un Kanadas DV valdes priekšsēdi E. Krūku, kas arī atradās balles apmeklētāju vidū, ir apvainojums pēdējiem.

Piezīmējams, ka R. Spuris bija arī Ziemeļamerikas latviešu teātŗa apvienības valdes loceklis un 2. Ziemeļamerikas latviešu teātŗa dienu rīcības komitejas priekšsēdis, bet pēc starpgadījuma ar filmu izrādēm Čikagā jutās spiests no šiem pienākumiem atteikties. Tāpat piezīmējams, ka R. Spuris apstrīdētās filmas šoreiz bija atvedis arī uz Toronto un vēlā nakts stundā, pēc Preses balles beigām, izrādīja kādā privātdzīvoklī, lai ieinteresētie varētu paši pārliecināties par šo filmu „nevainīgumu".

Nav noliedzams, šīs filmas nevar apzīmēt par klajas komūnistiskās propagandas filmām. Ja tās tādas būtu, tad nekad nesasniegtu to, ko mūsu tēvzemes okupanti vēlas, jo klaju propagandu saskata vēl arī tie latviešu emigranti, kas vairāk vai mazāk jau iegriezušies koeksistences vai samierināšanās ceļā, atzīstot, ka dzīve okupētajā Latvijā kļūst arvien labāka un ka Latvija brīvību nekad neatgūs, tādēļ mūsu centrālo organizāciju un citu latviešu centieni tēvzemes brīvības atjaunošanas virzienā kļuvuši lieki un nav atbalstāmi. Nē, klajas propagandas filmas tās nav, jo cenšas rādīt dzīves ikdienu t.s. padomju Latvijā. Tikai — šī dzīves ikdiena parādīta tā, ka tomēr maldina skatītāju, it sevišķi tādu, kas jau kļuvis remdenāks latvietis un savu nacionālo apziņu aizstājis ar personīgās labklājības nodrošināšanu. Mazs piemērs sacītajam: visu laiku okupētajā Latvijā Jāņu svinēšana bija aizliegta. Pirmo reizi to darīt atļāva tikai pagājušajā gadā. Bet filmā redzamas skaistas Jāņu svinības! Tā kā filma uzņemta agrāk nekā atsāka Jāņu svinēšanu, ir skaidrs, ka tas ir speciāls inscenējums. Un tā vairs nav patiesā dzīves ikdiena! Arī pats Jāņu svinību inscenējums filmā nepārprotami apliecina, ka tā nav ikdienas tauta, kas līgo un priecājas, bet īpaši sagatavotas personas un ansambļi. Nav nemaz jābūt klajas propagandas filmai, lai uz lētas ēsmas noķertu lētticīgus un remdenus emigrantus (par trimdiniekiem tie sevi vairs neuzskata), jo arī parastas dzīves ikdienas parādīšana, ja tā īpaši inscenēta, ir maldināšana.

Vč.

TORONTO ZIŅAS

◉ TLB inženieŗu un techniķu kopas jaunievēlētās valdes konstruēšanās sēdē līdzšinējais vicepriekšsēdis inž. V. Āboliņš paziņoja savu izstāšanos no valdes, par ko gan bija informēta jau notikušā biedru sapulce. Viņa vietā pieaicināja pirmo kandidātu V. Bērziņu. Kopas darbu turpmāk vadīs inž. U. Kiesners, viņa vietnieks būs A. Leja, sekretārs V. Sabanskis un kasieris O. Klavenieks, kas turpinās arī preses referenta pienākumus. Sakarā ar Draudzīgā aicinājuma gadskārtu valde piešķīra 20 dol. TLTA sestdienas ģimnazijai. Ar TLB panākta vienošanās, ka tās biedrības biedriem, kuŗi ir arī inženieŗu un techniķu kopas dalībnieki, kopas biedru nauda būs 2 dol. gadā līdzšinējo 4 vietā.

◉ DV Toronto nodaļas sporta kluba biedru gada sapulce notiks 17. februārī plkst. 5 pēcpusdienā DV namā (125 Broadview Ave) ar iepriekšējās gada sapulces darba kārtu. Kvoruma nesanākšanas gadījumā sapulce plkst. 5.30 būs pilntiesīga pie jebkuŗa ieradušos biedru skaita. Pēc sapulces biedriem un to ievestiem viesiem paredzēts t. s. groziņu vakars.

◉ Sv. Andreja draudzes dāmu komitejas gadskārtējais bazārs notiks 18. februārī tūlīt pēc dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 3 pēcpusdienā. Draudzes gada sapulce paredzēta 25. februārī pēc dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 11 priekšpusdienā.

◉ DV Toronto nodaļas gada sapulce notiks 4. februārī plkst. 12.30 dienā nodaļas namā. Šai laikā neierodoties nepieciešamajam biedru skaitam, plkst. 1 dienā sapulce būs pilntiesīga pie jebkuŗa ieradušos biedru skaita. Darba kārtā paredzēta vairāku svarīgu jautājumu izlemšana, tādēļ visi nodaļas biedri aicināti ierasties.

◉ DV Toronto nodaļas jaunā nama izbūvei bez mūsu laikrakstā jau agrāk publicētajiem 100 dol. vēl ziedojuši Ilmārs Andrejsons, Ernests Zariņš, Pēteris Ratnieks un Juris Kleķeris; 50 dol. — Jānis Greize un Alberts Lucs; 30 dol. — Līna Niedra, 19 dol. — E. Tobiass, bet 10 dol. — R. Purvs, sen. Rūpnieks A. Kristapsons papildus iepriekšējam ziedojumam nodevis vēl 50 dol. D. Zuzulēns dāvinājis spoguli, bet I. Andrejsons sienas pulksteni.

◉ TLB rīkoto Austrālijas ciemiņa — tenora Ernesta Māršaua koncertu Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē 26. janvārī noklausījās ap 150 apmeklētāju, to vidū ap 30 māmuļu, kuŗas bez maksas bija ielūgusi biedrība. Koncerta pirmajā daļā Māršaus dziedāja latviešu komponistu J. Vītola, H. Berino un J. Kalniņa darbus, bet otrā ārijas no J. Kalniņa, G. Bizē, P. Čaikovska un G. Verdi operām, 3 dziedājumus atkārtojot un dodot 2 piedevas. Publika pateicās ar ziedu kalnu. Klavierpavadījumus veica Anita Rundāne-Grigale.

MONTREALA

◉ Latviešu skolas gadskārtējais Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojums notiks 3. februārī plkst. 7.30 vakarā St. Luc skolas zālē, 5100 Cote St. Luc Rd. Toronto latviešu ģimnazijas drāmatiskais pulciņš izrādīs H. Miķelsona režijā iestudēto L. Auzānes-Vītoliņas komēdiju „Atbalsis". Ieejas maksa 1,50 un 2 dol.; studentiem puscena, bet bērniem līdz 16 gadiem ieeja brīva.

VINIPEGA

◉ Atzīstot, ka jaunatnes labā sabiedriskajā laukā nekas netiek darīts, DV Manitobas nodaļas mednieku un makšķernieku kopa 13. janvārī bija rīkojusi īpašu jaunatnes vakaru, kuŗa dalībnieki pārrunāja jautājumus, kuŗos ieinteresēti, un vienojās darīt iespējamo, lai visi jaunieši Vinipegā savstarpēji labāk iepazītos. Pārrunās izskanēja arī neapmierinātība par nesaprašanos vietējo laviešu organizāciju starpā. Kamēr jaunie apspriedās, vecie citās telpās atcerējās strēlnieku laiku un pakavējās kaŗa stāstos.

J. Z.

HAMILTONA

◉ Atsaucoties LNAK aicinājumam izveidot lokālas Latvijas dibināšanas 50 gadu atzīmēšanas komitejas, Hamiltonā 18. janvārī dibināšanas sēdē sanāca DV nodaļas, Latviešu biedrības, latviešu skolas, ev.-lut. draudzes, kreditsabiedrības, jaunatnes pulciņa Rota, skautu un gaidu vienību, Katoļu kopas, veco strēlnieku un Mednieku un makšķernieku kluba pārstāvji. Par rīcības komitejas priekšsēdi ievēlēja H. Vilku, kasieri Ž. Valdmani un sekretāri Baibu Šmitu—Kalēju. Šai sēdē organizāciju pārstāvji izteica dažādus ierosinājumus un pārrunāja līdzekļu vākšanas jautājumus, bet pirmie konkrētie lēmumi paredzami izraudzītās rīcības komitejas sēdē.

BSK

PĀRVĒLAMA PRESES KOPAS VALDE

Pēc divu gadu darbības pilnvaras šogad izbeidzas pašreizējai Latviešu preses biedrības Kanadas kopas valdei, arī revīzijas komisijai. Šai sakarā kopas valde aicina visus biedrus nominēt kandidātus valdes un revīzijas komisijas amatiem, līdz 15. februārim iesūtot kandidātu vārdus kopas priekšniecei Birutai Senkēvičai (68 Parkdale Rd., Toronto 3, Ont.). Biedru izraudzīto kandidātu piekrišanu kandidēšanai izprasīs kopas valde, kā arī sastādīs vēlēšanu komisiju, kuŗa izkārtos pašas vēlēšanas, kuŗās balss tiesības būs visiem biedriem, kas līdz 15. februārim nokārtojuši biedru maksu 2 dol.

Tā aizvirpuļoja Preses balle Toronto. Foto: JAK

Vēl divi „ordeņi" latvie...

Bez Hamiltonas latviešu sabiedriskās darbinieces Ilgas Breikšas, par kuŗu mūsu laikrakstā jau ziņots, Kanadas Simtgades medaļas par „vērtīgiem pakalpojumiem mūsu nācijas labā" piešķirtas arī latviešu gaidu un skautu organizācijas darbiniekiem Austrai Martinsonei un Edmundam Ozolam, kas rosīgi arī citās nozarēs, būdami pazīstami sabiedriski darbinieki Toronto. Abiem apbalvotajiem medaļas piesūtītas pa pastu.

Austra Martinsone latviešu gaidu organizācijā darbojas jau 20 gadu, pēdējos 13 ieņemdama Kanadas latviešu gaidu jendas priekšnieces amatu, bet gandrīz tikpat daudz gadu viņa veltījusi arī TLB sestdienas skolas darbam, jau 16 gadu būdama skolotāja, no tiem savukārt 13 gadu veikdama skolas pārzines pienākumus. Viņa darbojas arī skolas valdē, ir LNAK padomes locekle un studenšu konkordijas Zinteniece goda filistre. Simtgades medaļa A. Martinsonei piešķirta galvenokārt par darbu gaidu organizācijā, 22. janvārī saņemtais sūtījums arī adresēts kā gaidu priekšniecei, bet apbalvojuma piešķīrēji, izvērtējot nopelnus, rēķinājušies arī ar viņas

veikumiem skolo
nātājas darbā.
Edmunds Ozols
darbinieks, latvie
nizācijā darbojas
Viņš veicis dažād
nadas skautu je
atsevišķajās vie
būdams Tērvetes
nības Kičeneras
tājs. Jau 3 gadus
šu skautu Sītona
nieka vietnieks,
rākus gadus bij
skautu inspektor
E. Ozols bijis ar
skautu sadarbīb
ar citu tautību s
būdams pagājuš
nātās sešu trimo
tu grupu apvien
latviešu delegāts
pelnoties kana
organizāciju a
munds Ozols i
Zelmenis senior
gā. Arī viņš Si
galvenokārt izp
miem skautism
Ir ļoti iespēj
pilsētās latvieši
dažādās Kanad
apbalvoti ar Si
bet pagaidām p

VELTES LATVIEŠU S...

Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas saime 27. janvārī pulcējās Draudzīgā aicinājuma atceres aktā, kuŗā svētbrīdi vadīja māc. A. Briedis. Skolas pārzine A. Martinsone bērniem pastāstīja par vārda dienas nozīmi vispār, jo Kanadā šo dienu nesvin, pakavējoties tuvāk pie pēdējā Latvijas valsts prezidenta K. Ulmaņa, kas 1935. gadā atteicās no viņam domātajām vārda dienas dāvanām, to saņemšanas vietā apdāvinot sava dzimtā pagasta Bērzmuižas skolu un aicinot tautu savukārt apdāvināt skolas, kuŗās savā laikā mācījušies. LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks savukārt pakavējās tuvāk pie Draudzīgā aicinājuma, paskaidrojot tā nozīmi, raksturojot, ko šis aicinājums devis dzimtenes skolām un ko tas var dot un daļēji dod latviešu svešu-

ma skolām.
Draudzīgā a
klases audzē
sons savai sko
maņa pasaku
pasaule", bet s
— P. Ludvig
ūdeņi." G. M
dāvināja salie
los burtus. To
rība savu sko
dol. ziedojum
10. dol., skola
pr-dis R. K
Vāgnera ģime
M. Leja veter
dā nodeva 25
Vankuverā, k
katru gadu,
10 dol.
Sarīkojumā
priekšnesumu
tautas dejas

Svētku vado... divās valodā...

ASV latviešu 4. vispārējo dziesmu svētku rīcības komitejas sēdi 19. janvārī atklāja pr-dis K. Avens, izteicot prieku, ka komitejas locekļi saradušies kuplā skaitā, kas norāda uz svētku tuvošanos. Tiešām, līdz dziesmu svētkiem atlikuši vairs tikai 7 mēneši. No Detroitas bija ieradusies arī Lilija Gleške, lai kārtotu tautiskā uzveduma „Atvadības" sagatavošanu svētkiem.

Plašu ziņojumu sniedza pr-dis K. Avens, kas bija piedalījies ALAs paplašinātajā 14. janvāŗa valdes sēdē, kuŗā pieņemti vairāki lēmumi attieksmē uz dziesmu svētkiem. Paklausot K. Avena lūgumam, ALAs valde uzņēmusies dziesmu svētkiem protektorātu. Piekritīgajās iestādēs iesniegti nodokļu atlaišanas pieprasījumi uz visiem svētku sarīkojumiem. Izraudzīta arī īpaša darba grupa A. Pukītes un Dr. P. Norviļa vadībā, kas Latvijas proklamēšanas 50 gadu atceres pasākumos sekos lokālajiem sarīkojumiem. ALAs sēdē daudz runāts arī par to, kā dziesmu svētki izmantojami mūsu nacionālpolitiskās cīņas labā, tādēļ par svētku atklājēju paredzēts lūgt ASV viceprezidentu Hamfriju un Ohio pavalsts gubernātoru Rodi.

Mūzikas nozares vadītājs J. Ūdris ziņoja, ka pieteicies 51 koris ar kopā 1790 dziedātājiem. Garīgajā koncertā, kuŗu organizē māc. I. Galde, piedalīsies koris Dziesmu Vairogs dir. A. Kalnāja vadībā, baritons J. Kļaviņš, mecosoprāns V. Melliņa, vijolnieks Pēteris Briedis, ērģelnieks V. Ciemiņš u. c. Jaundarbu koncertā, kas notiks Mūzikas hallē, atskaņos godalgotos darbus, pirmajā daļā instrumentālajā, bet otrā vokālajā mūzikā. Programmas izpildītājos būs prof. V. Ruševics, A. Jansons, L. Karlsone, V. Stelpe—Dambrne, V. Leinvēbere u. c. Kopkoncerta programmā uzņems arī A. Jurjāna kantāti „Tēvijai", solo partiju

dziedot A.
arī kāds vijo
tra pavadījum
Tautas deju
ganizētājs J.
piedalīsies 28
dejotājiem. J
deju apraksti
sevišķajām vi
novietot un iz
ju skaitu, ir
kināta arena
komponista A
orķestra vad
saņemtas lent
tautas dejām,
iestudēšanai
izsūtot visām
šo lenšu lieto
dījumus dos
tājs Dzelme a
stu.
Finanču da
ke informēja
Ieejas kartes
svētku sarīko
tas un tās pie
sūtīt februāra
pieprasāmas
Song Festiva
Cleveland, Oh
Informācija
E. Sakss norā
da svētku že
kas stipri ieilg
jekti žūriju
Tādēļ nozarei
patstāvīgi, lai
gatavi.
Dzīvas pārr
mu svētku va
Ierosināja to
lai varētu lasī
žiem rīcības k
pret to bija
bija arī māks
jo tas sarežģī
pozīciju.. Sēde
doni izdot 2 va
izbūvi tuvāku
sniedza māksl
Arī skatuves i
certam rada v

...TO ZIŅAS

...ku ...ns- ...ce- ...no- ...par ...oti- ...etā ...V. ...āk ...et. ...V. ...ve- ...re- ...ar ...rtu ...est- ...āk- ...bas ...un ...pas ...adā ...rta ...no- ...us- ...ew ...ul- ...esa- ...ice ...eb- ...ita. ...ie- ...s. ...mu ...ārs ...iev- ...3 ...sa- ...pēc ...kst. ...sa- ...kst. ...Šai ...ma- ...die- ...jeb- ...ita. ...āku ...tā- ...ātl ...unā ...rak- ...100 ...rej- ...eris ...50. ...erts ...19 ...— ...Kris- ...jam ...dol. ...guli, ...kste- ...hālo ...Igās ...lazs ...aiku ...ēša- ...to ...ga- ...stas ...uz- ...āņu ...s ir ...airs ...Arī ...ums ...ka ...ligo ...ata- ...Nav ...das ...rtu ...ran- ...sevi ...stas ...ja ...āša- ...Vē.

● TLB rīkoto Austrālijas ciemiņa — tenora Ernesta Māršaua koncertu Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē 26. janvārī noklausījās ap 150 apmeklētāju, to vidū ap 30 māmuļu, kuŗas bez maksas bija ielūgusi biedrība. Koncerta pirmajā daļā Māršaus dziedāja latviešu komponistu J. Vītola, H. Berino un J. Kalniņa darbus, bet otrā ārijas no J. Kalniņa, G. Bizē, P. Čaikovska un G. Verdi operām, 3 dziedājumus atkārtojot un dodot 2 piedevas. Publika pateicās ar ziedu kalnu. Klavieŗpavadījumus veica Anita Rundāne-Grigale.

MONTREALA

● Latviešu skolas gadskārtējais Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojums notiks 3. februārī plkst. 7.30 vakarā St. Luc skolas zālē, 5100 Cote St. Luc Rd. Toronto latviešu ģimnazijas drāmatiskais pulciņš izrādīs H. Miķelsona režijā iestudēto L. Auzānes-Vītoliņas komēdiju „Atbalsis". Ieejas maksa 1,50 un 2 dol.; studentiem puscena, bet bērniem līdz 16 gadiem ieeja brīva.

VINIPEGA

◍ Atzīstot, ka jaunatnes labā sabiedriskajā laukā nekas netiek darīts, DV Manitobas nodaļas mednieku un makšķernieku kopa 13. janvārī bija rīkojusi īpašu jaunatnes vakaru, kuŗa dalībnieki pārrunāja jautājumus, kuŗos ieinteresēti, un vienojās darīt iespējamo, lai visi jaunieši Vinipegā savstarpēji labāk iepazītos. Pārrunās izskanēja arī neapmierinātība par nesaprašanos vietējo laviešu organizāciju starpā. Kamēr jaunie aspriedās, vecie citās telpās atcerējās strēlnieku laiku un pakavējās kaŗa stāstos.

J. Z.

HAMILTONA

● Atsaucoties LNAK aicinājumam izveidot lokālas Latvijas dibināšanas 50 gadu atzīmēšanas komitejas, Hamiltonā 18. janvārī dibināšanas sēdē sanāca DV nodaļas, Latviešu biedrības, latviešu skolas, ev.-lut. draudzes, kreditsabiedrības, jaunatnes pulciņa Rota, skautu un gaidu vienību, Katoļu kopas, veco strēlnieku un Mednieku un makšķernieku klubu pārstāvji. Par rīcības komitejas priekšsēdi ievēlēja H. Vilku, kasieri Z. Valdmani un sekretāri Baibu Šmitu—Kalēju. Šai sēdē organizāciju pārstāvji izteica dažādus ierosinājumus un pārrunāja līdzekļu vākšanas jautājumus, bet pirmie konkrētie lēmumi paredzami izraudzītās rīcības komitejas sēdē.

BSK

PĀRVĒLAMA PRESES KOPAS VALDE

Pēc divu gadu darbības pilnvaras šogad izbeidzas pašreizējai Latviešu preses biedrības Kanādas kopas valdei, arī revīzijas komisijai. Šai sakarā kopas valde aicina visus biedrus nominēt kandidātus valdes un revīzijas komisijas amatiem, līdz 15. februārim iesūtot kandidātu vārdus kopas priekšniecei Birutai Senkēvičai (68 Parkdale Rd., Toronto 3, Ont.). Biedru izraudzīto kandidātu piekrišanu kandidēšanai izprasīs kopas valde, kā arī sastādīs vēlēšanu komisiju, kuŗa izkārtos pašas vēlēšanas, kuŗās balss tiesības būs visiem biedriem, kas līdz 15. februārim nokārtojuši biedru maksu 2 dol.

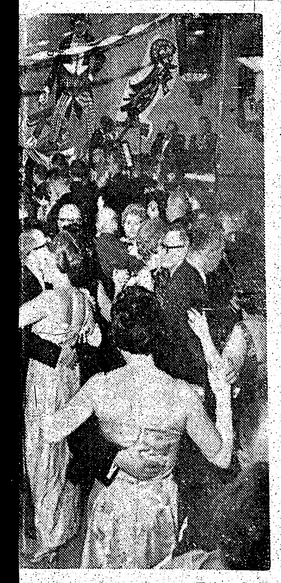

Foto: JAK

Vēl divi „ordeņi" latviešiem

Bez Hamiltonas latviešu sabiedriskās darbinieces Ilgas Breikšas, par kuŗu mūsu laikrakstā jau ziņots, Kanadas Simtgades medaļas par „vērtīgiem pakalpojumiem mūsu nācijas labā" piešķirtas arī latviešu gaidu un skautu organizācijas darbiniekiem Austrai Martinsonei un Edmundam Ozolam, kas rosīgi arī citās nozarēs, būdami pazīstami sabiedriski darbinieki Toronto. Abiem apbalvotajiem medaļas piesūtītas pa pastu.

Austra Martinsone latviešu gaidu organizācijā darbojas jau 20 gadu, pēdējos 13 ieņemdama Kanadas latviešu gaidu jendas priekšnieces amatu, bet gandrīz tikpat daudz gadu viņa veltījusi arī TLB sestdienas skolas darbam, jau 16 gadu būdama skolotāja, no tiem savukārt 13 gadu veikdama skolas pārzines pienākumus. Viņa darbojas arī skolas valdē, ir LNAK padomes locekle un studenšu konkordijas Zinteniece goda filistre. Simtgades medaļa A. Martinsonei piešķirta galvenokārt par darbu gaidu organizācijā, 22. janvārī saņemtais sūtījums arī adresēts kā gaidu priekšniecei, bet apbalvojuma piešķirēji, izvērtējot nopelnus, rēķinājušies arī ar viņas veikumiem skolotājas un audzinātājas darbā.

Edmunds Ozols, kas ir arī DV darbinieks, latviešu skautu organizācijā darbojas jau 22 gadus. Viņš veicis dažādus amatus Kanadas skautu jendas vadībā un atsevišķajās vienībās, joprojām būdams Tērvetes (19. skautu vienības Kičeneras nodaļas vadītājs. Jau 3 gadus viņš ir kanadiešu skautu Sītona novada priekšnieka vietnieks, bet iepriekš vairākus gadus bija novada mazskautu inspektors. Pēdējos gados E. Ozols bijis arī aktīvs latviešu skautu sadarbības veicināšanā ar citu tautību skautiem, pašreiz būdams pagājušajā gadā nodibinātās sešu trimdas etnisko skautu grupu apvienības pastāvīgais latviešu delegāts, līdz šim jau izpelnoties kanadiešu un igauņu organizāciju apbalvojumus. Edmunds Ozols ir arī konkordijas Zelmenis seniors globālā mērogā. Arī viņš Simtgades medaļu galvenokārt izpelnījies par veikumiem skautisma darbā.

Ir ļoti iespējams, ka arī citās pilsētās latvieši par veikumiem dažādās Kanadas dzīves nozarēs apbalvoti ar Simtgades medaļām, bet pagaidām par to ziņu trūkst.

Rd.

VELTES LATVIEŠU SKOLAI

Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas saime 27. janvārī pulcējās Draudzīgā aicinājuma atceres aktā, kuŗā svētbrīdi vadīja māc. A. Briedis. Skolas pārzine A. Martinsone bērniem pastāstīja par vārda dienas nozīmi vispār, jo Kanadā šo dienu nesvin, pakavējoties tuvāk pie pēdējā Latvijas valsts prezidenta K. Ulmaņa, kas 1935. gadā atteicās no viņam domātajām vārda dienas dāvanām, to saņemšanas vietā apdāvinot sava dzimtā pagasta Bērzmuižas skolu un aicinot tautu savukārt apdāvināt skolas, kuŗās savā laikā mācījušies. LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks savukārt pakavējās tuvāk pie Draudzīgā aicinājuma, paskaidrojot tā nozīmi, raksturoļot, ko šis aicinājums devis dzimtenes skolām un ko tas var dot un daļēji dod latviešu svešuma skolām.

Draudzīgā aicinājuma zīmē 1. klases audzēknis Kārlis Jēkabsons savai skolai dāvināja J. Širmaņa pasaku grāmatu „Brīnumu pasaule", bet skolotāja L. Blūma — P. Ludviga „Mūsu Latvijas ūdeņi." G. Martinsons savukārt dāvināja saliekamajai ābecei liešos burtus. Toronto latviešu biedrība savu skolu atcerējās ar 100 dol. ziedojumu, A. Lielbārdis ar 10. dol., skolas vecāku padomes pr-dis R. Kurzemnieks un M. Vāgnera ģimene ar ik 5 dol., bet M. Leja veterānu apvienības vārdā nodeva 25 dol. P. Zaretoks Vankuverā, kas skolu atcerējies katru gadu, arī šogad atsūtījis 10 dol.

Sarīkojumā skolēni sniedza arī priekšnesumus — deklamācijas, tautas dejas un dziesmas.

Zg

Svētku vadonis divās valodās

ASV latviešu 4. vispārējo dziesmu svētku rīcības komitejas sēdi 19. janvārī atklāja pr-dis K. Avens, izteicot prieku, ka komitejas locekļi saradušies kuplā skaitā, kas norāda uz svētku tuvošanos. Tiešām, līdz dziesmu svētkiem atlikuši vairs tikai 7 mēneši. No Detroitas bija ieradusies arī Lilija Gleške, lai kārtotu tautiskā uzveduma „Atvadības" sagatavošanu svētkiem.

Plašu ziņojumu sniedza pr-dis K. Avens, kas bija piedalījies ALAs paplašinātajā 14. janvāŗa valdes sēdē, kuŗā pieņemti vairāki lēmumi attiekšmē uz dziesmu svētkiem. Paklausot K. Avena lūgumam, ALAs valde uzņēmusies dziesmu svētkiem protektorātu. Piekritīgajās iestādēs iesniegti nodokļu atlaišanas pieprasījumi uz visiem svētku sarīkojumiem. Izraudzīta arī īpaša darba grupa A. Pukīte un Dr. P. Norvila vadībā, kas Latvijas proklamēšanas 50 gadu atceres pasākumos sekos lokālajiem sarīkojumiem. ALAs sēdē daudz runāts arī par to, kā dziesmu svētki izmantojami mūsu nacionālpolitiskās cīņas labā, tādēļ par svētku atklājēju paredzēts lūgt ASV viceprezidentu Hamfriju un Ohio pavalsts gubernātoru Rodi.

Mūzikas nozares vadītājs J. Ūdris ziņoja, ka pieteicies 51 koris ar kopā 1790 dziedātājiem. Garīgajā koncertā, kuŗu organizē māc. I. Gaide, piedalīsies koris Dziesmu Vairogs dir. A. Kalnāja vadībā, baritons J. Kļaviņš, mecosoprāns V. Melliņa, vijolnieks Pēteris Briedis, ērģelnieks V. Cieminš u. c. Jaundarbu koncertā, kas notiks Mūzikas hallē, atskaņos godalgotos darbus, pirmajā daļā instrumentālajā, bet otrā vokālajā mūzikā. Programmas izpildītājos būs prof. V. Rušēvics, A. Jansons, L. Karlsone, V. Stelpe—Dambrne, V. Leinvēbere u. c. Kopkoncerta programmā uzņems arī A. Jurjāna kantāti „Tēvijai", solo partiju dziedot A. Vaivodei. Paredzēts arī kāds vijoles koncerts orķestŗa pavadījumā.

Tautas deju lieluzveduma organizētājs J. Jurjāns ziņoja, ka piedalīsies 28 deju grupas ar 642 dejotājiem. Jāpavairo notis un deju apraksti, kuŗi izsūtāmi atsevišķajām vienībām. Lai varētu novietot un izkārtot lielo dejotāju skaitu, ir izmērīta un aprēķināta arenas lielā halle. No komponista A. Jansona un tauŗu orķestŗa vadītāja L. Slaucītāja saņemtas lentes ar ieskaņotām tautas dejām, kuŗas izlietos deju iestudēšanai ,tās pavairojot un izsūtot visām deju vienībām. Par šo lenšu lietošanu sīkākus norādījumus dos lieluzveduma vadītājs Dzelme ar īpašu apkārtrakstu.

Finanču daļas vadītājs K. Mišķe informēja par kases stāvokli. Ieejas kartes visiem dziesmu svētku sarīkojumiem jau saņemtas un tās pieprasītājiem sāks izsūtīt februāŗa sākumā. Kartes pieprasāmas, rakstot: Latvian Song Festival, Post Box 5486, Cleveland, Ohio, 44101, U. S. A.

Informācijas nozares vadītājs E. Sakss norādīja, ka rūpes rada svētku žetonu izgatavošana, kas stipri ieilgusi. Iesniegtie projekti žūriju nav apmierinājuši. Tādēļ nozarei jārīkojas ātri un patstāvīgi, lai žetoni būtu laikā gatavi.

Dzīvas pārrunas izraisīja dziesmu svētku vadoņa sagatavošana. Ierosināja to izdot divās valodās, lai varētu lasīt arī cittautieši. Dažiem rīcības komitejas locekļiem pret to bija iebildumi. Domīgs bija arī mākslinieks R. Ābolinš, jo tas sarežģījot zīmējuma kompoziciju.. Sēdē tomēr nolēma vadoni izdot 2 valodās. Par skatuves izbūvi tuvākus paskaidrojumus sniedza mākslinieks B. Sniedze. Arī skatuves iekārtošana kopkoncertam rada vairākas problēmas.

J. E.

Toronto notikušajā rakstnieku cēlienā lielu piekrišanu izpelnījās klātesošo autoru grāmatas, kuŗas uzņēmumā (no kreisās) pārdod A. Vuciņa un V. Sidare; galda galā vidū — gleznotāja Valija Mērniece. Foto: JAK

Jubilejas gada ievadījums Ņujorkā

Prelāta J. Balkūna runa par Baltijas valstīm 19. janvārī Ārzemju preses klubā Ņujorkā bija piemērots iesākums Baltijas valstu neatkarības pasludināšanas 50. atceres gadam. Tikai mazāk nekā puse runas bija veltīta Baltijas valstu vēsturei, kaut lielos vilcienos viņš visu trīs Baltijas valstu sarežģītos likteņus raksturoja tīri precīzi, pie tam nevienu valsti sevišķi neizceļot, kas lietuviešiem pamatotā lepnuma dēļ par kādreiz lielo un vareno Lietuvas karaļvalsti viduslaikos parasti nākas ļoti grūti. Īsos vārdos runātājs apskatīja arī Baltijas valstu ģeopolitisko stāvokli, tautu izcelsmi un radnieciību, kā arī kultūru. No viņa runas par mūsu neatkarības laiku bez visiem jau zināmajiem faktiem sevišķi iespiedās atmiņā, ka jau 1934. gada 3. novembrī Baltijas valstis parakstījušas sadarbības līgumu un ka Pad. savienības acīs Baltijas valstis bijušas kā „kauls, kas iesprūdis nezvēra rīklē". J. Balkūna runā diezgan sīki atspoguļojās notikumi pēc Molotova-Ribentropa pakta, pie tam viņš sevišķi uzsvēra faktu, ka Baltijas valstis nevar uzskatīt par tādām, kas labprātīgi pievienojušās Pad. savienībai, jo veselus 8 gadus pēc otra pasaules kaŗa tajās vēl risinājusies asiņaina un nevienlīdzīga cīņa milzīgās Pad. savienības un nevienas citas valsts neatbalstīto nacionālo partizānu starpā. Saskaitot padomju režīma un kaŗa upuŗus Baltijas valstīs, iegūstam skaitli, kas sniedzas pāri vienam miljonam (Attieksmē uz runā minētajiem skaitļiem un datiem prelāts atsaucās uz Eiropas padomes un Kerstena izmeklēšanas komisijas materiāliem).

Apmēram trešdaļu runas J. Balkūnas veltīja pašreizējiem apstākļiem Baltijas valstīs un emigrantu organizācijām, kuŗas strādā tēvzemes atbrīvošanas labā. Runātājs pēdējos 11 gadus bijis CACEED (Conference of Americans of Central and Eastern European Descent) priekšsēdis, stingri atbalstījis organizāciju Americans for Congressional Action to Free the Baltic States, vada pašreizējo lietuviešu jubilejas gada līdzekļu vākšanas akciju, bez tam arī 10 citu lietuviešu organizāciju, bet visvairāk enerģijas pēdējā laikā veltījis BATUN vadībai, tādēļ visvairāk runāja tieši par to. Lai rādītu baltiešu vispārējo sadarbību, viņš nolasīja arī 10 rezolūciju, kuŗas pieņemtas pērnā gada 9. decembrī Ņujorkā notikušajā baltiešu organizāciju pārstāvju sanāksmē.

Baltiešu sadarbības veicināšanai J. Balkūnas ziedojis daudz laika pēdējos 35 gados. Viņš dzimis Svojersvillē, Pensilvēnijā, bet bērnību pavadījis Lietuvā. 1922. gadā atgriezies ASV, turpinājis studijas St. Mary of the Angels seminārā, bet 1926. gadā ordinēts par priesteri. 1948. gadā pāvests Pijs XII viņu iecēla monsiņora kārtā, bet 1961. gadā pāvests Džovani XXIII paaugstināja par prelātu. Jau 34 gadus viņš ir lietuviešu draudzes prāvests Maspetā (Kvīnsā), šai laikā izveidodams tautiskiem rakstiem greznoto baznīcu un draudzes namu par ievērojamu lietuviešu sabiedrības centru.

Sarīkojumu Ārzemju preses klubā kuplināja Luīzes Senkenas dziedātās lietuviešu tautas dziesmas. Algirda Kacanauska klavierpavadījumā. Turpat notika arī lietuviešu daiļamatniecības un filatelijas izstāde.

D. V.

Interpelācija zviedru parlamentā

„SATRAUCOŠA BALTĀ GRĀMATA PAR BALTIEŠU IZDOŠANU 1946. GADĀ"

Zviedrijas Daugavas Vanagi 18. janvārī sāka izplatīt Osvalda Freivalda grāmatu zviedru valodā par baltiešu kaŗaviru izdošanu Pad. savienībai 1946. gada 25. janvārī, par ko mūsu laikrakstā jau ziņots. Jau otrā dienā zviedru riksdaga locekļis B. Rubins iesniedza parlamentā interpellāciju ministru prezidentam T. Erlanderam, prasot, lai arī zviedru valdība izdod balto grāmatu par iemesliem, kādēļ baltiešus izdeva. Interpellācijā deputāts Rubins, vairākkārt citējot O. Freivalda grāmatu, cita vidū rakstīja:

„Ignorējot taisnības principus un aziltiesības izdoti cilvēki, kas meklēja glābiņu no padomju gūstekņu nometnēm Sibirijā, kuŗās daudzi no izdotajiem drīz vien mira. Es personīgi nekad neaizmirsīšu izdošanas ainas Trelleborgā. Tikai nedaudziem baltiešiem laimējās palikt neizdotiem, dažiem izdarot pašnāvību vai arī nesekmīgi mēģinot to izdarīt. Pie pēdējiem pieder Edvīns Alksnis, kuŗš ietrieca aci zīmuli. Viņš tomēr atveseļojās un, kaut daļēji zaudējis runas un kustības spējas, pārbēga uz Angliju. Te vietā jautāt, vai Edvīns Alksnis

ORGANIZĒ VĒL VIENU LIDMAŠĪNU UZ EIROPU

Arī ASV vidējos rietumos, pirmo reizi vispār, organizē kopīgu lidojumu uz Eiropu ar aprēķinu, lai tā dalībnieki varētu apmeklēt Eiropas latviešu 2. dziesmu svētkus Hanoverā, kā arī apskatīt vietas, kuŗas reti kādam līdz šim bijis iespējams redzēt.

Lidojuma maršruts ceļā uz Eiropu paredzēts Mineapole—Čikaga — Roma — Vīne — Frankfurte, bet atceļā Diseldorfa — Parīze — Londona — Detroita — Mineapole. No Mineapoles paredzēts izlidot 22. jūlijā plkst. 1 dienā un Frankfurti sasniegt 31. jūlijā plkst. 12.25 dienā. Atceļš no Diseldorfas sāksies 9. augustā plkst. 10.50 rītā un atgriešanās Mineapolē 12. augustā plkst. 5.58 pēcpusdienā. Uzturēšanās ieplānota Romā, Vīnē un Parīzē, kur būs noorganizēta kopīga ievērojamāko vietu apskate.

Aptuvena piedalīšanās maksa būs 635 dol. Šai summā ieskaitīti visi minētie lidojumi, uzturēšanās viesnīcās Romā, Vīnē un Parīzē, kopīgas šo pilsētu apskates un citi sīkāki izdevumi. Pieteikšanās pie K. Augstkalna (2905 Colorado Ave., Minneapolis, Minn. 55416; tālr. (612) 929-6643,), kas sniedz arī tuvāku informāciju. Pieteicoties lidojumam, jāiemaksā 50 dol. no personas, izrakstot čekus uz American Express vārda, bet kopā ar pieteikumu iesūtāmi K. Augstkalnam. Ja iecerētais lidojums kaut kādu iemeslu dēļ nevarētu notikt, naudu atmaksās. Precīzi piedalīšanās maksas lielumu būs iespējams noteikt tikai tad, kad būs noskaidrojies lidojuma dalībnieku skaits. Tad arī paziņos maksāšanas noteikumus. Dokumenti jākārto pašiem.

D.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

◍ Pēc gada pārskata redzams, ka DV apvienība Ņujorkā pagājušajā gadā ieņēmusi 1290 dol. organizācijas līdzekļu kontā un 3547 dol. nama līdzekļu fondā. Nama pašreizējā vērtība ir 18.330 dol., bet inventāra 1722 dol. Aprūpes līdzekļi ienākuši 3069 dol. apmērā. Nama ienākumu lielākais postenis ir telpu īre (1475 dol.), bez tam labvēļu ziedojumi un ienākumi par pārdotajām mākslinieka Černoka gleznām, bet vanadzes devušas 456 dol. Biedru maksājumos ienākuši 648 dol., bet sarīkojumi devuši 472 dol. atlikumu.

GRAND RAPIDI

◍ Ja Grand Rapidos pastāv jaukts koris, par to liela pateicība pienākas dziedātāju sīkstumam, kuŗu stiprina arī daži jaunās paaudzes pārstāvji, bet pār visām lietām diriģenta Roberta Zuikas apbrīnojamai uzupurēšanās gribai, lai kalpotu latviešu dziesmai. Viņš katru trešdienas vakaru brauc no Kalamazū uz Grand Rapidiem, lai vadītu mēģinājumus, kas ziemas apstākļos dažreiz rada visai lielas grūtības, kad plosās sniegputenis vai ceļš kļuvis slidens. Tagad koris sācis iestudēt Klīvlendas dziesmu svētku programmu, tādēļ jauni dziedātāji vēl arvien ir ļoti gaidīti. Pašreiz korī ir ap 50 dziedātāju.

◍ „Tās bija vienas no interesantākajām un neparastākajām kāzām, ne ligavai, ne līgavainim neesot klāt," izteicās kāds no šo kāzu viesiem. Vairāki kādreizējie Doles pagasta iedzīvotāji bija saņēmuši ziņu, ka Rīgā precas tuvi radinieki, tādēļ nolēma tieši tai pašā dienā un stundā sarīkot „kāzas" arī Grand Rapidos. Ielūdzot draugus un pazīstamos „kāzas" norisinājās visā spožumā, tikai bez jaunā pāŗa piedalīšanās. Tam uz Rīgu nosūtīja bagātīgas dāvanas un laba vēlējumus.

◍ DV apvienības gada sapulce 20. janvārī ilga tieši trīs stundas, piedaloties 34 biedriem. To vadīja J. Sproģis, bet protokolēja Ed. Grīnvalds, jun. Sapulci atklājot, apvienības pr-ks A. Balodis piesprauda DV krūšu nozīmes jaunuzņemtajiem biedriem R. Straumem un St. Mukānam, pēc tam ziņoja par aizvadītā gada darbību, kas bijusi rosīga gan sarīkojumu, gan citu veikumu ziņā. Sadarbībā ar centrālajām un vietējām organizācijām veikts nacionālpolitisks darbs, kas atspoguļojies ar piedalīšanos dažādās akcijās. Biedru skaits pašreiz ir 105. Vanadžu kopas ziņojumu sniedza M. Jansone, kasieŗa — K. Spolītis, sekretāra — J. Brūns, šaušanas sekcijas — M. Jansons un revīzijas komisijas — U. Kalējs. No ziņojumiem izrietēja, ka visas ieceres visumā īstenojušās, tikai daži sarīkojumi bijuši vāji apmeklēti. Par apvienības priekšnieku ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējo A. Balodi, bet par valdes locekļiem J. Brūnu, J. Radziņu, J. Šoku, K. Stūri, A. Dāvidsonu un A. Barkānu. Interesanti piebilst, ka jaunajā valdē tagad darbosies 3 kādreizējie apvienības priekšnieki. Revizijas komisijā ievēlēja J. Daukšu, J. Plāti un A. Maču. Budžeta atlikums uz 1. janvāri bija 666 dol., ieskaitot organizācijas, aprūpes un vanadžu līdzekļus, bet jauno budžetu pieņēma 2341 dol. apmērā organizācijas un aprūpes līdzekļos. Pieņēma arī darbības plānu šim gadam, piesaņojoties vispārējai Latvijas jubilejas gada norisei. Bija ierosinājumi par izcilāku māksliniecisku pieaicināšanu lielākos sarīkojumos, par plašāka DV salidojuma rīkošanu Gaŗezerā u.c. A. Barkāna ierosinājumā, kuŗš nodeva 10 dol., sekojošajā groziņu vakarā dalībnieki saziedoja 34 dol., lai apvienība varētu iegādāties vēl vienu Gaŗezera paju.

V. Z.

LOSANDŽELOSA

◍ Latviešu kreditsabiedrības gada sapulci, piedaloties 21 biedram, 20. janvārī vadīja pr-de Dzintra Janava, bet par darbību ziņoja kasieris H. Brauķis, aizdevumu komisijas pr-dis L. Žagars un revidents Ģ. Alksnis. Biedru skaits pieaudzis, darbība bijusi sekmīga. Noguldītājiem izmaksātas 5% dividendes. $1308 lielo peļņu nolēma sadalīt iecerētajam latviešu namam, jauniešu atbalstam un citām vajadzībām. No valdes amata atlūdzoties J. Janavai, viņas un mirušā R. Šmita vietā ievēlēja A. Ābeli un V. Misku, aizdevumu komitejā no jauna ievēlēja Lūciju Šmitu, bet revīzijas komisija palika līdzšinējā sastāvā. Kreditsabiedrības darbu sevišķi atzinīgi novērtēja tautsaimnieks V. Mūzikants, aicinot visus latviešus to atbalstīt, ieguldot katram vismaz 1000 dol., lai netrūktu līdzekļu latviskajiem mērķiem un rastoš ietaupījums pašu financiālajā darbībā.

M. V.

MALDENA

◍ Maldenā, Masačuzetā, dzīvojošais Arvīds Lazdiņš pēc vairāku gadu veltīgām pūlēm beidzot varēja telefoniski sarunāties ar savu māti Latvijā. Visi līdzšinējie mēģinājumi dabūt tālsarunu bija palikuši veltīgi, jo okupētās Latvijas telefona centrāle attiecās prasīto savienojumu dot. Aizvadītajos Ziemsvētkos A. Lazdiņš savu tomēr panāca, varbūt tādēļ, ka šoreiz tālsarunu bija pieprasījis caur Šveici. Saruna ilgusi 13 minūšu un maksājusi 67,40 dol., bet neatlaidīgais Lazdiņš par dārgo maksu nežēlojas, jo ir priecīgs, ka pēc 26 gadiem varējis sarunāties ar māti Latvijā, kaut arī tikai telefoniski. —ms

Jaunas draudzes sekmīgs darbs

Vilmingtonas un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes gada sapulcē 21. janvārī darbības pārskatu sniedza māc. Kr. Valters, jun. un draudzes pr-ks R. Līdums. Draudzi lielā vienpratībā vilmingtonieši nodibināja pērnajā pavasarī, un tā darbību uzsāka ar septembri. Uz pārskata dienu draudzes pieaugušo locekļu skaits bija sasniedzis 93. Ar atzinību atzīmējams, ka draudzes nodevu pilnos apmēros nokārtojuši visi; ne tikai maksātāji, bet arī no nodevas atsvabinātie (pensionāri, ilgstoši slimie) ar labprātīgiem ziedojumiem dažkārt nodevas summu pat pārsnieguši. Šī lielā atsaucība deva iespēju draudzes pagaidu valdei, saimniekojot ar samērā pieticīgu budžetu, gadu pabeigt ar atlikumu. Arī draudze no savas puses pilnā apmērā nokārtojusi maksājumus LELDAAi. Sapulce apstiprināja šāgada budžetu 2092,74 dol. apmērā, atstājot līdzšinējo nodevu likmi — 20 dol. sievietēm un 25 dol. viriešiem.

Pie draudzes rosīgi darbojas skola, kuŗā mācības notiek katru otru sestdienu. Skolā mācās 21 skolēns, stundas pasniedz 4 skolotāji — Maiga Krama (pārzine), Ruta Zadziorska, Māra Kariņa un Tālivaldis Bērziņš. Vairākas ģimenes bērnus uz skolu ved no attālākām vietām, tādēļ ar prieku pieminams, ka 15 audzēkņi pirmajā pusgadā nav kavējuši nevienu stundu. Draudzes sarīkojumos skolā arvien sniegusi labi sagatavotus priekšnesumus, skolēnu koris vairākkārt dziedājis arī dievkalpojumos.

Sieviešu ansamblī, kas latvisko dziesmu skandina jau 6. gadu, ir 11 dziedātāju. Ansambļa priekšniece ir Biruta Staģīte, diriģente Maiga Krama. Aizvadītajos gados viņas dziedājušas gan pašu mājās — dievkalpojumos un sarīkojumos, gan arī, vairākkārt ciemojoties pārnovados.

Sapulce pieņēma draudzes satversmi otrā lasījumā. Sekojošajās vēlēšanās izraudzīja draudzes valdi nākošajiem 3 gadiem šādā sastāvā: draudzes priekšnieks Arturs Vatvars, viņa vietnieks un sarīkojuma daļas vadītājs Andrejs Baidiņš, sekretāre Ruta Zadziorska, kasieris Arnolds Jūrmala un mantzinis Valdis Ivansons. No līdzšinējās pagaidu valdes kandidēt nevēlējās R. Līdums, A. Staģītis un E. Klimaska, tāpat revizijas komisijas locekļis O. Ozoliņš. Revizijas komisijā ievēlēja Tālivaldi Bērziņu, Edvīnu Krāmu un V. Klimanski. Draudzes dāmu komitejā darbosies 14 darbinieces Ainas Vatvares vadībā.

Sapulces nobeigumā jaunais draudzes pr-ks A. Vatvars izteica draudzes pateicību un pasniedza piemiņas velti līdzšinējam priekšniekam R. Līdumam, pateicoties gan par darbu draudzē, gan par darba gadiem draudzes priekšgājējā — Vilmingtonas un apkārtnes latviešu kopā.

Sapulcē piedalījās 53 draudzes locekļi, to vadīja Tālivaldis Bērziņš, protokolējot Arturam Vatvaram.

R. L.

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7 (starp Eglinton un Davisville).
Tel. 487—2147, vakaros 447—1206.
Kvalitātes darbs un eiropiešu meti.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

LŪDZU, KLAUSIETIES
Toronto Latviešu misijas radio raidījumu 12. GADA GĀJUMĀ
BRĪDIS AR DIEVU
katru svētdienu, no pl. 10,30—11
OŠAVAS CKLB raidītājs (vilnis 1350).
Informācija: tālr. Toronto 261—4218.

Archibīskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 767-2310. Sv. Jāņa draudze, tel. 921-3327, 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

Dievkalpojumi notiek ik svētdienu plkst. 11 no rīta. Svētdienas skola plkst. 10.30, jauniešu pulciņa nodarbības plkst. 10. Iesvētes mācība katru svētdienu pēc dievkalpojuma.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX9-3331, Sv. Andreja draudze, tālrunis 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 2.

4. februārī, plkst. 3 dievkalpojums. Svētdienas skola.

11. februārī, plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola, plkst. 12.30 jauniešu grupa.

18. februārī, plkst. 3 dievkalpojums; pēc dievkalpojuma dāmu komitejas gadskārtējais bazārs.

25. februārī, plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola; plkst. 12.30 jauniešu grupa. Draudzes gadskārtējā sapulce.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr. Toronto 16, tel. PL. 7—2739.

Toronto Austrumu ev.-lut latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba bznīcā, 361 Danforth Ave.

4. februārī, plkst. 2 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma mācību stunda pirmsiesvētes vecākai grupai.

11. februārī, plkst. 2 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma mācību stunda pirmsiesvētes jaunākai grupai.

25. februārī, plkst. 2 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma draudzes sapulce Sv. Barnaba baznīcas zālē.

BRAMPTONA

18. februārī, plkst. 1.30 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev.-lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave, South.

4. februārī, plkst. 10.30 dievkalpojums bērniem ar svētdienas skolu; plkst. 11 dievkalpojums pieaugušiem; plkst. 10.15 stunda abām Bībeles klasēm.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš — 88 Martindale Rd., St. Catherines, Ontario. Tālr. 685-8190.

Londonas latviešu ev.-lut. draudze. Trisvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev.-lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

4. februārī, pl. 3 pēcp. dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.-lut. draudze anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā 580 Portage Road.

4. februārī, pl. 2 pēcp. dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš. Pēc dievkalpojuma baznīcas blakus zālē draudzes gada sapulce.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave, Montreal 28 P. Q. Tel. HU9-3224.

Montrealas latviešu ev.-lut. Trisvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4845 Marcil Ave.

4. februārī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums, Svētdienas skola un jaunatnes stunda. Pēc dievkalpojuma gada sapulce.

11. februārī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums; pēc tā Bībeles stunda.

18. februārī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums, Svētdienas skola un jaunatnes stunda.

25. februārī, plkst. 9.30 no rīta dievkalpojums angliski; plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums latviski; pēc tā Bībeles stunda.

Prāv. Viesturs Šēfers, 471 Coolbrook Ave, Montreal 29. P. Q. Tel. 484-8394. Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudze Montrealā.

28. janvārī, plkst. 2 pēcp. dievkalpojums.

OTAVA

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd.; tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā 400 Sparks ielā.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

„Sauciens no Golgātas" Radioraidījumi katru svētd. pl. 2.45 p. p. uz viļņiem 1270. Adrese: P. O. BOX 285 Station „K" Toronto 12, Ont.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKĀ

4. februārī dievkalpojumi: pl. 10.30 Salas baznīcā, pl. 11 Jonkeru baznīcā, novada sapulce, un pl. 2 Betlemes baznīcā; bez tam pl. 2.30 Istoranžā, novada sapulce.

Draudzes sapulce svētdien, 11. februārī, Betlemes baznīcas zālē.

ČIKAGA

Latviešu ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1638 So. 11th Ave, Meivudā.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudze 5015 W. Ferdinand St.

AURORA (ILL.)

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

DETROITA

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev.-tut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tālr. WA2-2248. Māc. V. Līventāls tālr. WE3-9326.

4. februārī dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma Sv. Pāvila draudzes gada sapulce.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā 1386 Pauline Blvd.

BOSTONA

Bostonas latv. ev.lut. Trīsvienības draudze. Māc. K. Kampe, 4965 Washington St. Apt. 201 West Roxbury, Boston, Mass. 02132, telef. 327-5733. Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11 rītā draudzes baznīcā 41 Highland St. Roxbury.

KALAMAZŪ

Sv. Jāņa ev.-lut. latv. baznīca — 122 Cherry Hill Dr., Kalamazoo Mich., 49007.

LOSANDŽELOSĀ

Dienvidkalifornijas latviešu draudze — 2450 Griffin Ave, L. A. Cal. 90031, draudzes tālrunis CA-59403, māc. E. Caune, tālr. PO9-8679..

11. februārī, plkst. 11 dievkalpojums. Māc. E. Caune, ērģeles V. Barvika. Pēc tam draudzes padomes sēde.

SACRAMENTO

Sacramento, Sv. Krusta ev.-lut. baznīcā, 45 un H ielā.

KLĪVLENDA

Klīvlendas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126

BURLINGEMA (KAL.)

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

OKLANDĒ

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

Kas grib pierkt elektriske kažok?

LABS DRĒBS PA IZPĀRDOŠANS CENĒM PIEDĀVE KRIŠS ĶEPAL

Pēdje laike man sametes pavisam jocīg dūš. Kājs palikšes tāds šļogans, naktes miegs nenāk, un dienes raibs ga acem metes. Ne vais ēdens iet pie dūš, un viss dzerameis a tik tāds pien sūkals vien liekes. Ne tur kas vēdre paliek un gāle a neturas. Mans Dižpāķ Emiš dome, ka tas tālab, ka mēs pa ilg brūtjes un vēl nav apprecjušes. Bet es uz viņ doudz neklausjes un viene jauke diene aizgāj pie dakter.

Dakters nogērb man plik, noguldnej garšļauks uz gald un apskatjes kājs, iebāz rok mute un patēc, ka man biežāk jāiet vanne. Un tā viš pievilk tāds rateļs klāt, ieštepslej elektrīb un klapej man pa krūtem. Es pieceles sēds un tēc, la viš nedome taist kumēdiņš a man, bet la skaidr un gaiš pasak, kas man kait. Dakters nostiep man atkal ga zem un it kā kurls uz ousem iebāzs tāds jocīgs trubiņs, klausjes te viene viete, te otre. Pēc laiciņ viš man lik klepet, pūst un stenet un pašes beiges vēl, la es pasak „ā". Es jau gribēj vilkt biks kājes un tēkt, la viš nedome, ka es i atnācs pie viņ ābec māctes, bet a tād dakter nav jok liet. Va nav dzierdets brīnam liets pa visād dakterēšan? Cits atrod, ka cilēke ielīds vēzs un savairojes tāde skaite, ka vais āre nevar dabt. Cits akal, akle zārn griežet, atstāj šķērs vēdre, bet cits iedod neriktīg špric, un tu, cilēks, va skriet apkārt, kā driģens sadzeres. Avīzes tagad rakst, ka dakter va ielikt pat joun sierd iekše, tāpat kā izgājše nedeļe manem outiņam garāže ielik joun motor, un tas tagad skrien ka nelabeis. Es pie sev nodomej, ka šī nu gan i pierme un pēdje reiz, ka es ļauj sev tā izmuļķet un mocet. Es labāk tūliņ precses a sov Dižpāķ Emiņ nekā grūdes dzīv noud tādem dakteram kabate.

Beidzt, ka vis tā ākstšanes bij cour, dakters paprasej no man divdesmit dolār un patēc, ka man nekas nekait. Nu es gan noskaites no ties un noprasej, kalab man tās šļoganes kājs un dzēriens neiet pie dūš. Bet tāds dakters uz man nemaz neklauses un puš tik sov pušame. Vis vain esot tā, ka es pa doudz nosedjes istabe un pilsete saodes bencīn smak. Man vajg iet svaige gaise un tuvāk pie dabs krūt.

Pa ceļem uz māj es izdomej, ka tam dakteram, laikam, taisnīb vien būs. Paskat tik uz to paš Strimal Joran. Viš katr nedeļ brouc makšķert, kouč va debess a zem kope griežes, un ne viņem kas kaiš nekā. Als pudliņš Jorans rouj a zobem vaļe un šņab dzer spaņņem kā ziergs pēc sien vešan. Un ka Jorans aiziet balle, ta la cit nedome viņem pa kajem maistes. Jorans tik ķer visāds zuvs, un neviens vēzs viņ iekšes nevares ierāptes nekad.

Mājes pārnācs, es tūliņ piezvanej Strīmal Joranam un izstāstej sovs bēds. Viņam, cilēkam i mīkst sierc, un viš gandrīz va apraudjes no līdzjūtīb.

„Tu, Kriš, neuztrouces pa niekem," Jorans tēc. „Mēs tov duš uztaises ka miet, un tavs šļognes kājs paliks kā cement stab. Sataises tik un brouc mums līdz uz ezer makšķert. Bet pa ceļem, la tu a sov slikte dūš nenoliek karot, tepat stūr bode nopērc lab doudz zāls."

Es paskatjes pa log grādizere, un man oukst drebeļ pārgāj pa koulem. Balte dzīvsudrab strīpiņ bij nokrites līdz pašei apakšei, un tāde okstume pat zvierbeļ sasaluš leds gabliņes krit no telpon drātem nost. Man sāk akal raibs ga acem mestes, un ta es atcērjes, ka pas dakters bij man tēcs, la es iet tuvāk pie dabs krūt. Ja jou Strimal Jorans, sov veslīb kopdams, gadem tā var broukt makšķerēt, tad man sov veslīb a i dārg. Un ja tā lab padome, tad save laike es jou bij Vents lede courums cierts un diezgan zuvs vilcs.

Priecīge prāte es tūliņ aizsteidzes uz Vulvort bod un nopierk liels filc zābaks, ku trīs pār zeķs va ievilkt iekše. Silte veš man maje bij diezgan, un drēb bode es atrad tād kažok, kam iekšpusē bij elektriske krāsniņ. Pagrūt bij gan atrast ziems cepur a ousem un biez šall, bet beiges es bij sapiercs vis ka nākes.

Sestdiens rīte es uzcēles pavisem agr līdz a gaiļem. Es uzvilk vis sov silte parķ veš, biezes vadmal bikss, trīs kamzols. Ap gāl aptin šall un uzlik joune ziems cepur a a nolaižamem ousem. No bērn dienem es atcērjes, ka, uz skol skrienet, kājs nesal, ja ap pierkstem aptin avīzs. Un ta man ienāc prāte, ka latvieš a izdod sovs avīzs, un ja es tād nopierkt, ta vis man slavēt pa lab toutisk cilēk. Bet ej nu izgrūd vesel sešpadsmit dolār gade pa kāj sildšan! To „Press Pil" vēl vārt nopierkt, bet a to man kāj īkšķ paliek plik.

Kamēr es tā punktierej, āre jou pūt, un Strimal Jorans a savem drougem man gaidej otiņe. Es pa log uzbļāv, la bišķ pacieš, jo es nevarēj aizpogt to elektriske kažok. Tik lab un silt saģerbes pa istabs dorem es tik āre sagriezes sānisk, bet uz trepem bij nelaim. Tās te tik šours būvēts, ka tu, cilēks, nedome tik viegl tikt uz lej, bet visgrūtāk man bij tikt iekše Joran folksvāģe. Ko dome, šie neviens nenāk man palīge, bet smejes, vēders saķēruš. Viens sāk muldt pa eskimosem, otrs pa kād tur Aļask un leds lāčem, bet es, nabdziš, cīnes a slap mugur, kamēr tik iekše tāde maze kastē, ko Jorans aiz liel skopum nopiercs. Iekše es nemaz netik, bet man bij jāizkaren kājs a filc zābakem āre pa log. Šie vis izmetšes krekles tā ka uz zaļumball un bļauj, la es tais to log ciet. Es netēc nevien vārd, bet pusguļs sedej un domej, la viņ smej vien. Redzs, kā viņ vis sals uz led, zobs klabnadem, un ta es vārs smiet cik uziet.

No tād broucien uz ezer mans kājs vais nebij šļogans, bet stīvs, un, no otiņ āre kapjet, es gan-

(Nobeigums 7. lpp.)

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

Pa ziemas sezonu, ja atļaus sniega apstākļi, katru sestdienu un svētdienu Happy Hills parkā un Ērgļu ligzdā notiks slēpošana un braukšana ar motorkamanām.

3. februārī — pl. 7 vakarā Maiitas un Gunāra Larsena (no Austrālijas) vijoļkoncerts Sv. Jāņa baznīcas zālē.

4. februārī — pl. 5 p. p. Sv. Andreja baznīcas zālē Edītes Timermanes audzēkņu vakars.

8. februārī — plkst. 8.15 vakarā pianistes Ilzes Štrāles - Didrichsons koncerts Unitarian koncertzālē, 175 St. Clair Ave. W.

9. februārī — pl. 9. vak. Latviešu namā TLB inž. un techniķu kopas sanāksme. Pārrunas par pieredzi pamatu būvē sliktās būvgruntīs.

10. februārī — pl. 7.30 DV Toronto nod. namā, 125 Broadview Ave. Toronto, DV nodaļas masku balle „Zem lielgabaliem".

16. februārī — pl. 8 vak. Columbus zālē (Linden - Sherbourn) mākslinieku vienības Latvis slēgts gadskārtējais karnevāls „Skurbulis mēness burbuli".

17. februārī — plkst. 7 vakarā Meteņu vakars ar raibu programmu V. Pukata vadībā Sv. Jāņa baznīcas telpās. Dāmu komitejas sarīkojums.

HAMILTONA

3. februārī — pl. 7.30 vakarā Pigbridžas karnevāls Royal Conaught hoteļa Kristallu zālē.

16. martā — pl. 5.30 Holiday Inn Imperial Palace zālē, 150 King E., Latviešu - kanadiešu draudzības vakars ar vakariņām, koncertu: DV koris, soliste Astra Kalniņa un dejotāja Vija Vētra ar sekojošu balli, spēlēs F. Diamond slavenā deju kapella.

Vai esat nokārtojuši abonementu?

DĀVINIET LATVIEŠU SKAŅU PLATES

LATVIAN MUSIC

LP 3

Stokholmas Filharmonijas orķestris, diriģents Teodors Reiters
Jānis Mediņš ĀRIJA; E. Dārziņš MELANCHOLISKAIS VALSIS; J. Kalniņš SUITU DANCIS; A. Ābele MEDITĀCIJA; J. Vītols 5 TAUTAS DZIESMAS: Skaisti dzied lakstīgala, Āvu, āvu baltas kājas, Pūt, vējiņi, Tautiešam roku devu, Ej, saulīte, drīz pie Dieva.

LP 4

Ziemsvētku dziesmas:
Reitera koris ar simf. ork. diriģents Teodors Reiters
J. Vītols DIEVIŠĶAIS MIRDZUMS; E. Melngailis ES SKAISTU ROZĪT ZINU; L. van Beethoven SVĒTA NAKTS, AK IZLEJ TU; E. Melngailis KLUSA NAKTS, SVĒTA NAKTS; J. Graubiņš NĀVES ĒJAS, A. Kalniņš SENA AUKLES DZIESMA; A. Kalniņš NAKTS DZIESMA; W. A. Mozart AVE VERUM CORPUS.

LP 7

Adele Pulciņa-Karpa, soprāns; Latviešu Stīgu Kvartets: A. Norītis, V. Ruševics, E. Vinerts, A. Ozoliņš.
J. Vītols PIE TAVA AUGSTA BALTA LOGA; AIZVER ACTIŅAS; MAN PRĀTĀ STĀV; MAZIŅŠ BIJU, NEREDZĒJU; W. A. Mozart MEDĪBU KVARTETS (K. 458).

LP 8

Marisa Vētras dziedoņi, A. Strombergs, klavieres.
A. Strombergs LOKATIES, MEŽU GALI, M. MacVicar, soprāns, M. Bērziņa, alts, K. Šūns, tenors, J. Cīrulis, baritons; MAZA BIJU, NEREDZĒJU M. MacVicar; P. Līcīte DZEGUZE KŪKO M. MacVicar, M. Bērziņa, K. Šūns; E. Dārziņš MĀTES DZIESMIŅA M. MacVicar; T. Ķeniņš EJ, SAULĪTE, DRĪZ PIE DIEVA I. Birne-Veinberga, soprāns, M. Bērziņa; A. Strombergs EJ, SAULĪTE Mariss Vētra (60 g. v.); H. Pavasars PROTU PROTU, REDZU REDZU Kalvis, dubultkvartets; T. Ķeniņš AI, ZAĻĀ LĪDACIŅA M. MacVicar, soprāns; A. Strombergs PILNA UPE BALTU ZIEDU M. Bērziņa, alts, A. Ķivlenieks, tenors; M. Zariņš DZEGUZE UN PRECINIEKS A. Vītols, baritons; A. Strombergs REDZ, KUR JĀJA DIV' BAJĀRI A. Ķivlenieks, A. Vītols; A. Kalniņš JURKA, PUIKA, MADI ĶERA A. Ķivlenieks; A. Strombergs APSEGLOJU MELNO KUILI M. Vētra (60 g. v.); T. Ķeniņš MIESTIŅŠ J. Cīrulis, baritons PIECI GADI KALPIŅŠ BIJU M. MacVicar, A. Ķivlenieks, J. Cīrulis.

LP 11

Jānis Mediņš UZ AUGŠU, AKA, BIRZTALIŅA, TOREIZ, DĀRZS, IR VIENS VAKARS, PIESKAŅA, MĪĻĀ SKŪPSTS. Ludmila Šepe-Eše, soprāns. Pie klavierēm autors GLĀSTS, MAN SIRDS IR ATKAL JAUNA, Leonarda Daine, mecosoprāns. TAUTAS DZIESMU RAPSODIJA 2 VIJOLĒM AR ORĶESTRI solisti: Marita un Gunārs Larsens.

LP 12

Ksenija Bīdiņa, mecosoprāns, Josephine Lee, klavieres.
Volfgangs Dārziņš 10 TAUTAS DZIESMAS: Sudrabiņa lietiņš lija, Šūpo mani māmuliņa, Man' māmiņa tā glabāja, Kūko, mana dzeguziņa, Brāliti, brāliti, Man bij zelta atslēdziņa, Es adīju raibus cimdus, Puiši, puiši, Ņem iekš rokas, Ej projām, ledutiņ.
8 tautas dziesmas:
Aura Raiskuma, soprāns, Ernests Māršaus, tenors un vijole, Roger Heagney, klavieres, E. Melngailis ES BIJ' PUIKA — tenors ar vijoli. J. Ķepītis KUR TU AUGI, DAIĻA MEITA; A. Plīcs SIJĀ AUZAS, TAUTU MEITA; J. Vītols ROŽU DĀRZIŅŠ, AUN, MEITIŅA, BALTI KĀJAS. Soprāna un tenora duets. L. Garūta SUDRABOTA ZĪLE BRECA, NO JŪRIŅAS IZPELDĒJA. Soprāna solo. J. Vītols AIJĀ, ANCĪT, AIJĀ, Tenora solo.

LP 1

Reitera koris, diriģents Teodors Reiters;
E. Dārziņš SENATNE; H. Pavasars BĒRZI; A. Kalniņš SVEŠUMĀ KLĪSTOT; P. Barisons PAVASARA JAUSMA, solo E. Ziverte; J. Graubiņš AIZ KRŪMIŅA AIZVĒJIŅĀ, solo E. Ziverte; J. Graubiņš ALUTIŅŠ — BĀLELIŅŠ; E. Melngailis JĀŅU VAKARS, solo V. Brodiņa.

LP 2

Reitera koris, Stokholmas Filharmonijas orķestris, diriģents Teodors Reiters;
K. Baumanis DIEVS SVĒTĪ LATVIJU; J. Graubiņš EZERZEME, solo H. Holm un E. Ziverte; A. Kalniņš ŪDENSROŽU VAINAGS; J. Vītols BEVERĪNAS DZIEDONIS; E. Melngailis DZIEDĀT MĀKU, DANCOT MĀKU, solo E. Jaunvīksna; V. Ozoliņš MAN SAJĀJA TRĪS TAUTIEŠI; E. Melngailis CĪRUĻA VEDĪBAS solo E. Ziverte; J. Poruks PAVASARA DZIESMA.

LP 5

Stokholmas Filharmonijas orķestris, Zviedrijas I karaliskais diriģents Sixten Ehrling;
Jānis Mediņš LATVIJAS AINAS, III svīta: Kurzeme, Vidzeme, Zemgale, Latgale; LATVJU RAPSODIJA I; PUIŠU DEJA; MEITEŅU DEJA

LP 6

Paula Brīvkalne, soprāns, Stokholmas Filharmonijas orķestris; Jānis Mediņš VĒSTULES PĒRAM GINTAM I, II — Elzas Ķezberes teksts, diriģents — autors; 6 TAUTAS DZIESMAS: Saulīt' tecēj' tecēdama, Puiši jāja piegulā, Aiz ezera augsti kalni, Tautiešam roku devu, Ziedi, ziedi, rudzu vārpa, Raibie cimdi, diriģents Arvīds Norītis.

LĪGO LP 021

J. Reinholds LĪGO DZIESMU VIRKNE, diriģents D. Gailis; P. Jurjāns LĪGO DZIESMU VIRKNE, L. Vīgnera koris, diriģents L. Vīgners; LĪGO MELODIJU VIRKNE, kokļu ansamblis; J. Ķepītis LĪGO DZIESMU VIRKNE; E. Melngailis AI, ZAĻĀ LĪDACIŅA, t. dz.; A. Jurjāns PŪT, VĒJIŅI, t. dz., T. Kalniņa koris, diriģents T. Kalniņš.

LP 022

J. Vītols ZIEMEĻBLĀZMA, kantāte, L. Vīgnera koris ar simf. ork., solo H. Ozolītis, diriģents L. Vīgners; J. Graubiņš TEK SAULĪTE TECĒDAMA, t. dz., diriģents J. Dūmiņš; A. Kalniņš PURI PURI, MEŽI MEŽI, t. dz., T. Kalniņa koris, diriģents T. Kalniņš; A. Kalniņš JŪRAS VAIDI; J. Vītols KLAUSIES, SPULGACĪT', Anna Ludiņa, soprāns; A. Žilinskis AUDĒJAS DZIESMA; E. Dārziņš AIZVER ACTIŅAS, Elfrīda Pakule, soprāns; E. Dārziņš MANA LAIME, Arturs Vanags, tenors; A. Jurjāns KĀ ZAGŠUS, Žermēna Heine-Vāgnere, soprāns; M. Zariņš KĀ GULBJI BALTI PADEBEŠI IET; J. Vītols LĪGODAMA UPE NESA, t. dz., Ērika Tipaine, soprāns.

LP 025

Jāzeps Vītols DZIESMA, kantāte, L. Vīgners, koris ar simf. orķ. DŪKŅU SILS, SAULES SVĒTKI, L. Vīgnera koris, diriģents Leonīds Vīgners; 7 tautas dziesmas: J. Graubiņš SMAGI LIECU TO LAZDIŅU, DZIEDĀTĀJA LĪGAVIŅA, ZIEDĒJ' ROZES, MAGONĪTES; E. Melngailis MEITAS GULĀ ĀBOLĀ; KAD PĀRNĀKSI, BĀLELIŅ; V. Kaminskis BĒDA MANA, LIELA BĒDA; A. Jurjāns ČUČI, MANA LĪGAVIŅA, T. Kalniņa koris, diriģents Teodors Kalniņš.

LP 026

E. Dārziņš PIE TĒVU ZEMES DĀRGAS, vīru koris, diriģents J. Dūmiņš; 7 tautas dziesmas: I. Kalniņš JĀ, JŪRIŅA, TU MAN DOTU, lībiešu t. dz., vokāls un instr. ansamblis autora vadībā; E. Melngailis PUSRĪTĀ SAULE LĒCA; A. Kalniņš ES SAVAI MĀMIŅAI, solo L. Pēsla; E. Melngailis LABS ZIRDZIŅŠ TAUTIEŠAM, APLIK KALNU SAULE TEK, BĒRZIŅŠ AUGA TRIM LĀPĀM, T. Kalniņa koris. Diriģents T. Kalniņš; A. Melnbārdis SUNI ZAKIM PĒDAS DZINA. Vīru vokāls kvartets. 4 tautas dejas: DANCOT GĀJU AR MEITĀM. Vokāls un instrumentāls ansamblis, ZEMNIEKU DEJA. Pūtēju orķestris; LĪKUMU DEJA. Vokāls un instr. ansamblis; LUDZAS KADRIĻA. Pūtēju orķestris; I. Kalniņš SILAVAS VALSIS, instr. ansamblis autora vadībā.

LP 9

Paula Brīvkalne, soprāns, Gerhard Huber, klavieres.
Bruno Skulte 11 BĒRNU DZIESMAS, J. Raiņa teksts: 1. Lielais slinkums, 2. Kārlītis, 3. Jaunais bērziņš, 4. Visi desmit, 5. Zivtiņa un meitiņa, 6. Kaŗa kungs, 7. Rudens — rūķis, 8. Kaķenīte, 9. Čakstītes dziesma, 10. Pavasaŗa ganības, 11. Glomeņa precības.
6 tautas dziesmas:
Jāzeps Vītols NO KURZEMES BĒRNIŅŠ BIJU; Pāvuls Jurjāns AIZ UPĪTES ES UZAUGU; Jāzeps Vītols DZIEDĀJ' TAUTU TĪRUMĀ; ES NEIETU TO CEĻIŅU; SKAISTI DZIEDI, LAKSTĪGALA; AI CIEMIŅI, AI KAIMIŅI.

LP 10

Ernests Māršaus, tenors, Vallija Reizniece-Baranoviča, klavieres.
P. Šuberts SĀPES UN CERĪBAS; J. Ivanovs MĀRAS ZEME: ARĀJA TICĪBA; J. Kalniņš MOČEKLI; J. Norvilis AGLONA; J. Ķepītis AGRĀ PAVASARĪ; Jānis Mediņš TEV MŪŽAM DZĪVOT, LATVIJA.
Latviešu karavīrs tautas dziesmās
J. Vītols STRAUJA, STRAUJA UPE TECĒJ', KARAVĪRI BĒDAJAS, NU AR DIEVU, VIDZEMĪTE, DIV' DŪJIŅAS GAISĀ SKRĒJA, PADZIEDĀSIM NU, BĀLIŅI; P. Jurjāns ES KAŖĀ AIZIEDAMS; J. Vītols APKĀRT KALNU GĀJU, ČUČI, MANA LĪGAVIŅA.

LP 019

A. Jurjāns TĒVIJAI, kantāte, Žermēna Heine-Vāgnere, soprāns, L. Vīgnera koris ar simf. ork., diriģents L. Vīgners.
J. Graubiņš KAS TIE TĀDI, KAS DZIEDĀJA, jaukts koris, diriģents J. Dūmiņš; Jēkabs Mediņš STĀDĪJU IEVIŅU, sieviešu vokāls sekstets.
9 dziesmas bērniem:
A. Žilinskis KAĶĪTS MANS, LELLES JAKA, ZIRNEKLĪTIS AUŽ, SLINKAIS JĀNĪT'S, V. Singajevska, bērna balss; A. Žilinskis, klavieres; J. Vītols KĀRLĪTIS, KAĶĒNĪTE, A. Vanags, tenors; V. Cīrule, klavieres; BALTĀ BĒRZA ŠŪPOLĪTĒ, E. Tipaine, soprāns; V. Cīrule, klavieres; P. Līcīte ŠŪPO MANI MĀMULĪTE, sieviešu vokāls sekstets; J. Vītols AIJĀ ŽŪŽU, LĀČA BĒRNIS, T. Kalniņa koris; diriģents T. Kalniņš

LP 020

Latgaļu tautas dziesmas:
AIZ AZARA AUGSTI KOLNI, AIZ AZARA BOLTI BĀRZI, SĒRMI ZYRGI, JAUNI PUIŠI, KAS MAN BEJA NADZEIVOT ES SOVAI MĀMEŅAI, BOLTA PUČE AZARĀ; St. Broka latgaļu jaukts koris, diriģents Stanislavs Broks; LATGOLAS POLKA, kūkļu ansamblis; PYRMO DĪNA, ŪTRO DĪNA; STOVĒJU, DZĪDOJU; VYSI MAN I VĒJI PYUTE; AI, GALDEŅI; NADŪD, DĪVS, VEITULAM; MYUS' CĪMA MEITIŅA, T. Brokas latgaļu sīvīšu koris ar kūklēm, diriģente Tereze Broka; NAUTRĀNU POĻKA, orķestris.

LP 023

Alfreds Kalniņš, dejas no baleta STABURAGS: 1. VALSIS, 2. ANDANTE AMOROSO, 3. SKAIDRĪTES DEJA, 4. JANDĀLS, 5. VALSIS, 6. MARŠS.
10 TAUTAS DZIESMAS
Dziedot dzimu, dziedot augu, Aiz ezera augsti kalni, Div' dzelteni kumeliņi, Smiekls man, Pūt vējiņi, Lecu, lecu dārziņā, Visu dienu bites dzinu, Stādīju ieviņu, Tautiešam roku devu, Kraukļītis sēž ozolā, latviešu simfonisks orķestris, diriģents Leonīds Vīgners.

LP 024

E. Vīgners KĀ DAUGAVA VAIDA (Trimpula), vīru koris Tēvzeme ar ērģelēm, diriģents H. Mednis; A. Jurjāns LĪGOJIET, LĪKSMOJIET, kantāte, L. Vīgnera koris ar simf. ork., diriģents L. Vīgners ;A. Žilinskis 14 DZIESMAS BĒRNIEM: Pelītes, Rīta dziesmiņa, Cepurīte, Pavasara un dzenis, Sēņotāji, Pēterītis ar Miķelīti, Skaišas zaķēns, V. Singajevska (bērna balss); Jautrie zēni, Ziemas miegs, Svētki ledus pilī, Laba slava smiedzinam, Krusa un saule, Taurenītis, Negaisā, J. Zābers, tenors, pie klavierēm autors.

DV GRĀMATNĪCĀ,
491 College Street, Toronto 4, Ont.
CENA $6.00 + 3% PST.

Apgāda
DAUGAVAS V
izdevums

T. DANGA
stāstu krāju
STRANDĒ
SALA

Literatūras kritiķis Jānis Rudzītis
g. 44. numurā par šo izdevumu
„Visumā tā ir grāmata, kas liecina
gavs ir bijis rakstnieks ar apskai
lektuālo bagāžu, seviški domājot
un orientēšanos pasaules literatūr
niecībā." — „ . . . nav noliedzams
salu mūsu literatūrā ieradies gluž
jums."
Cena $8.20 GRĀMATNĪ
Dabūjama DV Grām
491 College Street, Toron

Nu ir reize
iegādāties labas g
DRAUDZĪGĀ AIC
30 GADU ATC
grāmatas ar līdz
atlaidi visās grām

Visu šo mēnesi varat iegādāties trim
siskās literatūras jaunos un agrākos
Pieprasiet cenrāžus, tie ir izsūtīti
kas iesniegušas norēķinus par pagā
palētinājums ir arī spēkā.
Jaunajā 1968. gadā gaidāmi 3 dokt
darbi.
Dr. E. Andersons ... Dr. A. Berķis ..
Grāmata par Latviju
Kultūrvēsturisks romā
Spiegu darbība kaŗa
LATV

Laikrakstam LATVIJA
491 College Street, Toro
Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATV
līdz .... uz .... mēn
Mr., Mrs., Miss. ....
Adrese: ....
....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaid
.... abonementa uzs
(Nevajadzīgo svītro
Paraksts ....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn.,
par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Apmeklējiet
DV
grāmatnīcu Toronto.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

Pa ziemas sezonu, ja atlaus sniega apstākļi, katru sestdienu un svētdienu Happy Hills parkā un Ērgļu ligzdā notiks slēpošana un braukšana ar motorkamanām.

3. februārī — pl. 7 vakarā Mairitas un Gunāra Larsena (no Austrālijas) vijolkoncerts Sv. Jāņa baznīcas zālē.

4. februārī — pl. 5 p. p. Sv. Andreja baznīcas zālē Edītes Timermanes audzēkņu vakars.

8. februārī — plkst. 8.15 vakarā pianistes Ilzes Štrāles - Didrichsons koncerts Unitarian koncertzālē, 175 St. Clair Ave. W.

9. februārī — pl. 9. vak. Latviešu namā TLB inž. un tehniķu kopas sanāksme. Pārrunas par pieredzi pamatu būvē sliktās būvgruntīs.

10. februārī — pl. 7.30 DV Toronto nod. namā, 125 Broadview Ave. Toronto, DV nodaļas masku balle „Zem lielgabaliem".

16. februārī — pl. 8 vak. Columbus zālē (Linden - Sherbourn) māksliniekiem vienības Latvis slēgts gadskārtējais karnevāls „Skurbulis mēness burbuļi".

17. februārī — plkst. 7 vakarā Meteņu vakars ar raibu programmu V. Pukata vadībā Sv. Jāņa baznīcas telpās. Dāmu komitejas sarīkojums.

HAMILTONA

3. februārī — pl. 7.30 vakarā Pigbridžas karnevāls Royal Conaught hotela Kristallu zālē.

16. martā — pl. 5.30 Holiday Inn Imperial Palace zālē, 150 King E., Latviešu - kanadiešu draudzības vakars ar vakariņām, koncertu: DV koris, soliste Astra Kalniņa un dejotāja Vija Vētra ar sekojošu balli, spēlēs P. Diamond slavenā deju kapella.

Vai esat nokārtojuši abonementu?

Apgāda
DAUGAVAS VANAGS
izdevums

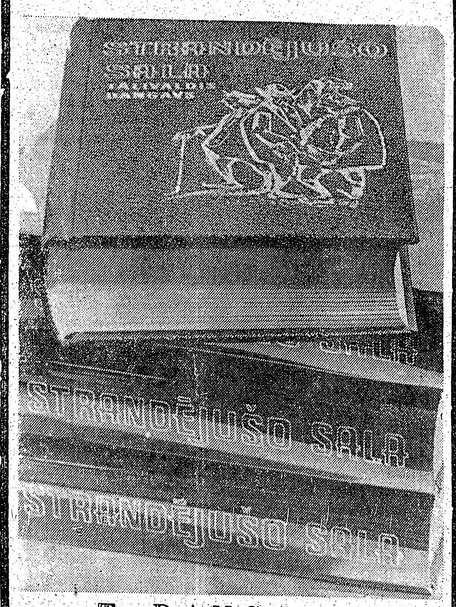

T. DANGAVA
stāstu krājums
STRANDĒJUŠO SALA

Literātūras kritiķis Jānis Rudzītis Vācijas „Latvija" p. g. 44. numurā par šo izdevumu cita starpā raksta: „Visumā tā ir grāmata, kas liecina, ka Tālivaldis Dangavs ir bijis rakstnieks ar apskaužami bagātu intelektuālo bagāžu, sevišķi domājot par valodu prašanu un orientēšanos pasaules literātūrā, mūzikā un glezniecībā." — „ . . . nav noliedzams, ka ar Strandējušo salu mūsu literātūrā ieradies gluži ūnikāls stāstu krājums."

Cena $8.20 GRĀMATNĪCĀM ATLAIDE

Dabūjama DV Grāmatnīcā
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Nu ir reize lēti iegādāties labas grāmatas!
DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA 30 GADU ATCEREI grāmatas ar līdz 50 proc. atlaidi visās grāmatnīcās

Visu šo mēnesi varat iegādāties trimdas latviešu un klasiskās literātūras jaunos un agrākos darbus.

Pieprasiet cenrāžus, tie ir izsūtīti visām grāmatnīcām, kas iesniegušas norēķinus par pagājušo gadu un tajās palētinājums ir arī spēkā.

Jaunajā 1968. gadā gaidāmi 3 doktoru intriģējoši jaundarbi.

Dr. E. Andersons . . . Dr. A. Berķis . . . Dr. J. Polis

Grāmata par Latviju
Kultūrvēsturisks romāns
Spiegu darbība kara laika Rīgā

LATVJU GRĀMATA

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

Ilgs ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

.....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā ..... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Apmeklējiet DV grāmatnīcu Toronto.

Vai esat nokārtojuši abonementu?

1971. gada invāzijai gatavojoties

Ar vairāk par ½ miljonu jūdžu ātrumu nedējā, Marss atsācis savu tuvošanos Zemei. Abas planētas, izplatījuma valodā runājot, ir tikai „rokas sniedziena" attālumā viena no otras.

Marss 1971. gadā, reizi ik 15 gados, pietuvosies zemei tikai 35 milj. jūdžu attālumā. Šo izdevību ne amerikāņi, ne krievi nevēlas laist garām neizmantotu, bet sūtīs kosma instrumentu kuģus Marsa pētīšanai.

Pirmā atslēga, kas spētu atrisināt šīs planētas noslēpumu, ir tās divi mazie mēneši, t. i. Phobos un Deimos, kuŗi riņķo ap Marsu. Domājams, ka neviens no tiem nav lielāks par 7 jūdzēm diametrā, bet tas arī ir viss, ko par šiem satelītiem zina, kaut dažī zinātnieki pieņem, ka šie ir mākslīgi satelīti, kādas mirušas technoloģijas civilizācijas radītie brīnumi.

Amerikāņu zinātnieki domā, ka 1971. gads būs īstais laiks sūtīt kosma raķeti ar attiecīgiem instrumentiem uz Marsu, kur tā varēs viegli nosēsties un izpētīt virsmas slāņus un temperātūras svārstības. Par Marsu gan tagad zinām jau daudz vairāk nekā pirms pieciem gadiem. 1965. gada jūlijā ASV kosma kuģa „Mariners 4" uzņēmumi rādīja izkaltušu gultņu zīmes, kuŗas liecināja, ka tur varējušas būt arī upes. Tādēj jautājums, kā nosēdināt uz Marsa virsmas instrumentu kravu, ļoti problēmatisks.

Attālums starp Marsu un Zemi var būt līdz 247 milj. jūdzēm, citiem vārdiem, — Marss no Zemes vairāk nekā tūkstošreiz tālāks par Mēnesi. Tas nozīmē, ka uz Marsu kosma kuģi var sūtīt tikai tad, ja ir iespēja to laimīgi nosēdināt. Tāda iespēja ir tikai laikos, kad Marss atrodas vistuvāk Zemei, t. i. ik pēc 25 mēnešiem, kad planēta tuvojas Zemei par 60 miljonu jūdzēm. Lai kosma raķeti nosūtītu, tas jāizdara vismaz četrus mēnešus ātrāk.

Viena no pirmajām lietām, ko zinātnieki vēlas uzzināt, ir vai Marsa virsma satur mitrumu. Tas nozīmē, vai planēta spēj uzturēt dzīvību.

Daži zinātnieki domā, ka iespējama dzīvība uz citām planētām. Citi, tupretim, ir ieskatos, ka uz Marsa un Venēras varētu eksistēt organismi ar ļoti vienkāršu organisko uzbūvi.

Dzīvību uztveŗošos instrumentus nepārtraukti papildina un uzlabo ar Nacionālās aeronautikas un izplatījuma institūtu starpniecību vai citās laboratorijās. Pašreiz jau izgatavoti vairāku tipu instrumenti, kas pētītu citu planētu organisko dzīvi. Viens no tiem analizē dzīvu organismu paraugus; otrs — augu skābes vai augsni.

G. L.

Happy Hills SLĒPOTAVA
Hockley Valley,
pie Oranžvilles
atvērta nedēļu nogalēs.
POMA LIFTS,
bezmaksas apmācības.
Slēpošana instruktora vadībā

VAJADZĪGA SIEVIETE
pie diviem bērniem
uz divām nedēļām.
Zvanīt Toronto
889-3802.

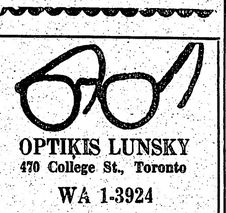

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto
WA 1-3924

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251

ACU PĀRBAUDE. ACENU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI. Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimtenī.

FRANK VASS BA
ADVOKĀTS-NOTĀRS
263 College ielā, Toronto.
(pie Spadina Ave.)
TEL. WA 2-6112, 2-6111

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS
VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.

Tālr. 534-1403, Toronto

Cik gudra ir cūka?

Zinātnieki ieteic neleskatīt par apvainojumu, ja kāds nosauc otru par cūku, drīzāk par komplimentu, — jo cūkas esot vieni no inteliģentākiem dzīvniekiem, ieskaitot suni. Bez tam tās ir vienīgās, kuŗas spēj pārciest atombumbas eksploziju. Dzīvnieku pārbaudījumos pierādījies, ka cūkas vienīgās var atvērt komplicētas ierīces, lai piekļūtu pie labākas kvalitātes barības, bet tās arī nogaršo katru šķirni ar mēru. Zirgi un govis, piemēram, barojas pie savas siles tik ilgi kamēr to iztukšoja, pirms devās pie nākošās. Rezultātā šiem dzīvniekiem radās dažādi kuņģa traucējumi.

Zinātnieki apgalvo, ka cūkas, ja tām ļauj pašām rūpēties par sevi, var būt arī tīrīgākie no visiem dzīvniekiem. Ir pierādījies, ka cūkas vāļājas dubļos tikai tādēļ, ka vēlas peldēties un atvēsināties. Viņu ādai gandrīz nav sviedru poru un viņu sari ir par īsiem, lai pasargātu no karstuma vai kukaiņiem. Cūkas arī pierādījušas, ka savvaļā labi prot uzturēt dzīvību. Dažas pat prot ierāpties kokos lielu plūdu laikā un nogaidīt sausumu, pirms atgriežas uz zemes.

Bez tam, kāda cūka bija vienīgais dzīvnieks, kuŗš pārcieta atombumbas izmēģinājuma eksploziju Bikini lagūnā 1946. gadā. Neviens līdz šai dienai nezina, kā tā mācējusi palikt dzīva, bet pēc eksplozijas novērots, ka cūka priecīgi peldējusi un šļakstījusies tuvākajā ūdens ieplakā.

G. L.

KAS GRIB PIERKT . . .

(Pārnesums no 6. lpp.)

drīz nokrit gar zem. Es paskatjes uz to pus, ku Jorans rādej ezer, un domej, ka viš man akal vell grib dzīt. Tur bij mājel pie mājel a logem un dorem, bet no skorstņem kūpēj dūm, taisn kā Ventspils ostmaļs zvejniekcieme. Jorans ieved mūs viene tāde mājе, un tagad es zinej, ka viš man i gribējs tik piemuļknet. Istabs viene stūre bij galdiš un krēsl. otre stūre telvīz, bet paše vide kurjes krāsniņ. Es no dusmem va sprāg puš un gāj uz Joran pus riktīg izrunties.

Bet te uzrēz es krit, un abs mans kājs a jounem filc zābkem bij oukste ūdne. Lab, ka tie cit man saķēr un laike vēl izrāv āre, citād man pēdje stundiņ bij klāt. Viņ tūliņ tane courume, ku es iekrit, salik makšķers un novilk man elektriske kažok. A. citem drēbem es pats tik gale, un sildte apakveše pie krāsniņ man bij tik lab, kā pašem saves mājes. Jorans uztaisej kapij un a zobem atrāv pārs als pudliņ. Pārmaiņs vienem bij jāsēd istabs vidē un jāvelk pa to courum zuvs āre, bet mēs pareje sēdēj pie gald, spēlēj cūks un iedzēr zāls, la veslīb turas.

Līdz vakrem man paties dūš bij uztaist kā miets, un tagad es zin, cik lab un veslīg dzīv i pie dābs krūts. Bet ja kāds to vēl nezin, es i a mier tam pa lēt noud pārdot sovs slapes filc zābaks (tie i 45 numur), elektriske kažok un ziems cepur a nolaižmem ousem. Sēls taks es i jou samaksejs, bet „Press Pīls" aviz es dos pa brīv līdz.

Krišs Ķepal

DV APGĀDA IZDEVUMI

Ed. Tūters	— Pēdas sniegā, dzeja.....	$3.50
T. Dangavs	— Strandējušo sala, proza....	$8.20
A. Rubulis	— Latvian Literature, latv. proza angļu valodā	$7.00
A. Lūsis	— Redziet, kāds cilvēks, kāds Dievs	$3.25
T. Krūka	— Silaines mežs runā, st. bērniem	$2.80
„	Tu debesis turi savās rokās...	$3.50
P. Aigars	— Atkusnis sākās oktobrī, rom..	$3.90

Pieprasiet: DV Grāmatnīcā,
491 College Street, Toronto 4,
Ont., Canada.

MĒS IESPIEŽAM

- *Laulību un iesvētību ielūgumu kartes*
- *Vizītkartes*
- *Dokumentus biedrību vajadzībām*
- *Koncertu programmas*
- *Sarīkojumu biļetes*
- *Plakātus, dziesmu lapiņas*
- *Vēstuļu veidlapas, aploksnes*
- *Grāmatas, žurnālus*

Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

Latvija Amerikā
491 College St., Toronto 4, Ont.
Canada.
TEL.: 921-7121 (Code 416)

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.
LE 5-6619 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. Eglītis — Tiesa nāk	$6.00
K. Raudive — Gaisma un mijkrēslis, rom.	$7.50
Indra Gubiņa — Rītdiena neskaitās, nov.	$4.00
P. Ludvigs — Mūsu Latvijas ūdeņi, stāsti	$5.50
I. Viksniņa — Saules sala, rom.	$4.50
G. Saliņš — Melnā saule, dzej.	$4.00
B. Grunde un M Kovaļevska — Meža bērni	$4.00
H. Loftings — Doktors Dūlitls un viņa zvēri	$4.00
Ventiņ puse	$3.60
P. Karells—Sadedzinātā zeme, kauja starp Volgu un Vislu	7.00
T. Dangavs — Strandējušo sala, stāsti	$8.20
P. Babris — Baltic Youth under Communism	$5.95
Zvaigžņu sega — rakstu krāj. prof. Dr. L. Bērziņa piem.	$6.50
A. Niedra — Sastapšanās pie operas kafejnīcas, rom.	$4.50
Čenču Jezups — Pīters Vylāns, rom. latg. izl.	$7.00
Latvijas vēsture 1914—1920.	$17.00
J. Veselis — Trīs laimes, rom.	$2.50
„ Tērauda dvēsele, rom.	$4.00
I. Lindbergs — Starp atnākšanu un aizlešanu, dzeja	$4.00
E. Kalme — Starp divām Jāņu naktīm, rom.	$4.00
G. Janovskis — Sola, rom.	$4.00
J. Porietis — Prezidents atbild, atm.	$4.00
A. Johansons — Vecrīgas ziņģu grāmata	$4.00
G. Janovskis — Smiekliņam, pastāsti un feļetoni	$4.50
A. Ruņģis — Pats esi kungs, pats	$4.00
Latviešu tautas teikas un pasakas VIII	$7.80
P. Rozītis — Granātu ziedi, stāsti	$4.80
A. Rasa — Cilvēki un zeme, st.	$3.80
Z. Lagerleļa — Antikrista brīnumi	$4.75
ARCHĪVS VII sējums, raksti par zinātni un teātri	$5.70
A. Bērziņš — The Two Faces of Co-Existence	$6.00
Latvju tautas teikas un pasakas VIII sēj.	$7.80
I. Grebzde — Ēnas dzeltenā stiklā, stāsti	$4.00
E. Aistars — Tu nāci naktī, rom.	$4.00
K. Hamsuns — Pēdējais cēliens, rom.	$5.00
M. Kovaļevska — Astoppadsmit, atm.	$6.00
Latviešu sinonimu vārdnīca	$6.00
Jūlijs Jēgers un latviešu māksla	$6.00
Latviešu kultūra laikmetu maiņās	$6.00
A. Dziļums — Vilka zobs, rom.	$4.80
A. Michelsons — Rīga dimd, vēst. rom.	$3.80
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā meklē līgavu, rom.	$4.50
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā cīnās ar sievu un trimdu, rom.	$4.50
P. Jurevics — Idejas un īstenība	$6.00
J. Klāvsons — Zīmes, dzeja un proza	$3.80
Prāv. P. Ķirsons — Teici to Kungu, mana dvēsele, spred.	4.50
O. Krolls — Dārgakmeņi	$3.00
Z. Zemdega — Iznīcības ceļš, stāsti	$3.80
E. Virza — Straumēni IV	$4.00
B. Bičole — Atrita, dzeja	$3.80
Aizsila Zilīte — Trīs māsas	$3.00
O. Rozītis — Pavedieni, stāsti	$3.00
J. Sarma — Salemas ķēniņš, rom.	$5.00
F. M. Dostojevskis — Idiots, rom. I d.	$4.50
Edg. Ardenss — Svētais un dēmoni, rom.	$4.50
E. Keišs — Globāla būšana, karik.	$5.00
BĪBELE	$4.50
J. Širmanis — Brīnuma pasaule	$4.00
A. Šmits un A. Čika — Neaizmirstami sporta brīži un zvaigznes	$4.50
A. Johansons — Rīgas svārki mugurā	$4.50
Novadu tērpi	$20.00
Latvju raksti I grāmata	$37.50
Latvju raksti II grāmata	$37.50
J. Vītola — 200 latviešu tautas dziesmas	$5.50
Z. Mauriņa — Trimdas traģika	$5.50
Latviešu tautas teikas un pasakas 7. gr.	$7.80
K. Pētersons — Apvāršņi aicina	$6.50
Raiņa un Aspazijas gada grāmata	$2.00
Dzintarjūras vasara	$6.80
A. Niedra — Ugunī	$4.00
J. Jaunsudrabiņš — Sliņķu virsnieks	$4.00
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās	$3.50
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī	$3.90
Ang. Gailīte — Dzīves zaļais koks, rom.	$4.50
Rob. Hiršs — Rīgas audums, atm.	$5.00
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, stāsti	$4.00
J. Sudrabiņš — Aiz dzelonžoga, atm.	$3.80
A. Amenda — Apasionāta, rom. par Bēthovena dz.	$9.60
Z. Karlsons — Divi reiz divi ir pieci	$7.00
L. Tolstojs un kristīgā baznīca	$3.50
O. Krolls — Aiz zelta priekškara	$3.50
P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu audzināšana	$0.50
Korn. Raiens — Pēdējā kauja	$6.50
M. Timma — Miglas kamoliņš, pasakas	$3.25
A. Apse — Saules pukes, dzejoļi un lir. poemas	$3.50
A. Kraujieve — No aizpirktās paradīzes, dzejas	$3.80
St. Anders — Bībeles stāsts ar 102 ilustrāc.	$8.50

Pasūtināšanai zvanīt
Tālr. 921-7121

DVG GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.

Torontietis Rūdolfs Ceinovskis, kas pērnajā ziemā latviešu slēpošanas sacensībās Ērgļu ligzdā uzvarēja nobraucienā un slalomā.

SPORTS

JAUNS LATVIEŠU SLĒPOŠANAS CENTRS KANADĀ

Jau dažu labu ziemu latviešu slēpotāji Ontario provinces dienviddaļā, galvenokārt jaunās paaudzes pārstāvji, gan atsevišķi, gan arī grupās devušies slēpot uz labi pazīstamo Ērgļu ligzdu pie Orandžvilles. Tagad, pateicoties dažu cilvēku uzņēmībai, turpat līdzās iekārtots jauns latviešu slēpošanas centrs — Happy Hills, kuŗa tiešais latviskais tulkojums Priecīgie kalni vēl nav oficiāls...

Jaunajā centrā slēpošanas draugiem sagādātas ļoti labas iespējas. Iekārtots arī t. s. pomolifts. Latviešu sporta apvienības Kanadā slēpošanas nozares vadītājs Valdemārs Kļaviņš palīdz apgūt slēpošanas māku iesācējiem, tāpat vienmēr zina lietpratīgu padomu arī tiem, kas jau labi ieslēpojušies. Ja slēpotāju pieplūdums izrādītos tik liels, ka Kļaviņš ar minētajiem uzdevumiem viens netiktu galā, viņam palīdzību apsolījis Rūdolfs Ceinovskis, kas pazīstams arī kā viens no labākajiem Kanadas latviešu tenisistiem.

Abi slēpošanas instruktori būtu ļoti priecīgi jaunajā centrā jo kuplā skaitā redzēt jauniešus, kas slēpošanai pievērstos nopietnāk, lai, liekot lietā savu pieredzi un zināšanas, no viņiem izaudzinātu sacīkšu slēpotājus, kas varētu piedalīties gan latviešu meistarsacīkstēs, gan arī pārstāvēt mūsu krāsas baltiešu slēpošanas sacīkstēs.

Lai noskaidrotu latviešu reprezentācijas vienības sastāvu Ziemeļamerikas baltiešu meistarsacīkstēm, 11. februārī plkst. 11 dienā jaunajā Happy Hills slēpošanas centrā paredzētas pārbaudes sacensības latviešu slēpotājiem. Baltiešu meistarsacīkstes notiks nedēļu vēlāk — 17. un 18. februārī Horseshoe Valley slēpotavā pie Berijas. Slēpošanas sezonas nobeigums, pāliekot labiem sniega un laika apstākļiem, paredzēts 10. martā Happy Hills kalnos, kad notiks LSAK rīkotās latviešu meistarsacīkstes.

Tuvāka informācija par slēpošanas iespējām un nokļūšanu uz Happy Hills slēpošanas centru, kā arī visām paredzētajām sacīkstēm iegūstama, zvanot LSAK slēpošanas nozares vadītājam V. Kļaviņam (tālr. 762-7188).

V. T.

Nepieciešama darbības...

(Pārnesums no 1. lpp.)

Nav paredzētas arī delegācijas uz Eiropas valstīm, jo šo uzdevumu veiks Eiropas tautieši, ja iespējams, piesaistot arī kādu Ziemeļamerikas latviešu pārstāvi, ja tāds attiecīgajā brīdī atrastos Eiropā. Domāts ir par delegāciju, kuŗa apmeklētu Izraēlu, kādu no arābu valstīm un kādu piemērotu Afrikas zemju valdību, ar šo izvēli parādot, ka mēs respektējam visu tautu un rašu tiesības uz brīvību. Šis fakts mums lieti varētu noderēt par pamatu mūsu pašu prasībām pēc brīvības. Protams, delegāciju sūtītu vienīgi tādā gadījumā, ja jau iepriekš būtu drošs, ka to pieņems apmeklējamās zemes vadošie valstsvīri un iestādījumi, ja delegācijas sastāvs būs attiecīgi sagatavots un izraudzīts, iesaistot arī kādu mūsu jaunās paaudzes pārstāvi, jo jaunatne arvien vairāk pārņem aktīvitāti mūsu nacionālpolitiskajā cīņā.

Nepareizi ir smieties par paredzēto atzinības medaļu pasniegšanu cittautiešiem. Ar to nav domāts klanities „kungu" priekšā, bet gan apliecināt mūsu atzinību un pateicību par sniegto atbalstu, kā arī stiprināt turpmāku kontaktu nākotnes darbībai, apzinoties, ka runāšana pašu starpā vien nekā nedod, bet mūsu nostāja un prasības darāmas zināmas un pieņemamas tiem, no kuŗu domas veidojas nākotnes politika. Personīgi kontakti un iespējas tos turpmāk vēl vairāk un labāk izveidot ir nepieciešamība, par kuŗu nedrīkstētu būt nekādu šaubu. Kā plānotas darbības sastāvdaļai arī medaļu pasniegšanai ir sava nozīme, tāpat kā mūsu likteņa un kultūras demonstrēšana labi izplānotajā ceļojošajā izstādē.

Pabeidzot gribētos teikt, ka mums ir labi izstrādāts darbības plāns Latvijas dibināšanas 50 gadu atzīmēšanas pasākumiem, bet nepieciešams to saskaņot ar lietuviešu un igauņu iecerēm, cik vien tas iespējams dažādo neatkarības dienu laika atstarpes dēļ. Katrā ziņā jau tagad nepieciešams izveidot darba grupu, vai kā to apzīmētu, mūsu visu spēku apvienošanai, paralēlisma novēršanai un tikpat aktīva darbības plāna izstrādāšanai neatlaidīgam un reālam darbam ne vien arī nākošajam gadam, bet visiem gadiem, kuŗi vēl nāks, kamēr būs piepildītas mūsu ilgas redzēt Latviju atkal brīvu, ar ko reizē izbeigtos arī drauds visu brīvo valstu nākotnei. Pār visām lietām — nāksim klajā tikai ar tādiem priekšlikumiem, kuŗi ir reāli un kuŗu ieteicēji arī gatavi to īstenošanas labā paši strādāt un upurēties.

Vai ASV sāks militāras akcijas

(Pārnesums no 1. lpp.)

lomāta telefoniska saruna ar Polijas ārlietu ministru Īsi pirms ASV sūtņa ierašanās.

Ziemeļkoreja paziņojusi, ka tiesās „Pueblo" kapteini Bačeru un kuģa apkalpi kā kriminālnoziedzniekus. Ja kuģa apkalpi neizdosies atbrīvot ar Starptautiskā sarkanā krusta palīdzību, kas maz ticams, tad ziemeļkorejieši rīkos Maskavas paraugam līdzīgu tiesas komēdiju, lai nostādītu amerikāņus pasaules priekšā neveiklā situācijā. Jau tagad Ziemeļkoreja izspiedusi „Pueblo" kapteiņa Bačera „atzīšanos' savā radioraidītājā, ka kuģis nodarbojies ar spiegošanu un atradies dziļi Ziemeļkorejas territoriālajos ūdeņos. Radioraidījums ieskaņots skaņu lentē, kuŗu noklausījusies Bačera sieva Sandiego, kas paskaidrojusi, ka tā nav bijusi viņas vīra balss. Vispār, „atzīšanās" sastādīta komūnistu parastajā žargonā, tādēļ nav ne mazāko šaubu, ka inscenējums jau iesācies, neatkarīgi no tā, vai šo „atzīšanos" nolasījis pats kuģa kapteinis, vai arī kāds cits. Arī Pentagons atzīst, ka raidījuma teksts nav kuģa komandiera Bačera sastādīts.

Militārie avoti ziņo, ka 906 tonnu lielais „Pueblo" sagūstīšanas laikā nav pretojies, kaut to apšaudījušas ziemeļkorejiešu patruļlaivas. Daži apkalpes locekļi ievainoti, bet nav zināms, vai ievainojumi radušies kuģa apšaudīšanā, vai arī slepeno ierīču saspridzināšanā. Noskaidrots, ka patruļlaivas, kuŗas uzbrukušas izlūkkuģim, būvētas Pad. savienībā. Viena no tām bijusi parastā patruļlaiva, bet trīs — motortorpēdu laivas ar ātrumu 28—40 mezglu stundā, kamēr „Pueblo" lielākais ātrums ir 12.5 mezglu. Pēdējās ziņas vēsti, ka kapteinis Bačers noraidījis radiogrammu, ka pavēlējis iznīcināt „Pueblo" slepenās elektroniskās ierīces, bet nav zināms, kādā mērā sekmējies tās sapostīt. Izlūkkuģis pirms apķīlāšanas jau divas nedēļas bija operējis pie Korejas krastiem. Tai pašā apvidū operējuši arī citi izlūkkuģi, bet bez traucējumiem. Veids, kādā „Pueblo" sagūstīts, norāda, ka šāda akcija plānota jau ilgāku laiku, lai mākslīgi radītu jaunu politisku saspriegumu.

Pirms šī Ziemeļkorejas izraisītā starpgadījuma visu laiku jau bija manāma pastiprināta komūnistu politiskā aktivitāte amerikāņu uzlidojumu izbeigšanai, lai, stiepjot miera priekšsarunas garumā, ziemeļvietnamieši pagūtu savilkt jaunus spēkus tālākām militārām akcijām, kuŗas Vietnamas kaŗu varētu novest pie komūnisma uzvaras. ASV prezidentam nemainot savu nostāju, pasaules arēnā pēkšņi notika jaunais starpgadījums. Ja „Pueblo" nolaupīšana neizraisīs militāras akcijas Ziemeļkorejā, komūnistiem izdodot kuģi amerikāņiem, ļoti iespējams, ka tā apkalpei tomēr sarīkos kādu tiesas komēdiju, ar to it kā attaisnojot pašu starpgadījumu, kas komūnistiem būs devis iespēju ieskatīties amerikāņu izlūkošanas dienesta noslēpumos.

Ziemeļkorejieši jau tagad paziņojuši, ka neievēros nekādu AN drošības padomes lēmumu par kuģa izdošanu un apkalpes atbrīvošanu. Tādā gadījumā var sākties ASV plānotās militārās akcijas pret Ziemeļkoreju. Tas būs jauns kaŗš, amerikāņu „otra Vietnamas fronte", kuŗa vājināšanā ASV militāros spēkus, bet vēl vairāk atsauksies uz kaŗa izdevumiem, kuŗi jau tagad sniedzas biljonos un saimnieciski pat visstiprāko valsti var novest nopietnās grūtībās. Tam karstās pēdās sekojot politiskiem sarežģījumiem, Rietumu pasaules cietoksnī būs iesists jauns robs. Kaŗa gadījumā Ziemeļkorejas iedzīvotāji, protams, cietīs, bet tas komūnistus nebaida, jo viņu imperiālistiskajā politikā asinis nav augstā cenā.

Situāciju katrā ziņā pārvalda komūnisti, jo var izvēlēties — kaŗu vai mieru. Amerikāņiem būs jākaŗo, ja tos piespiedīs, jo Džonsons ASV prestiža dēļ vien nevarēs atteikties no militāras akcijas, kuŗa pašreiz vairāk plānota politiskajai ietekmei, demonstrējot militāro spēku. Nav pirmā reize, kad ASV bijušas spiestas demonstrēt savu militāro varenību. 1961. gadā prezidents Kenedijs iesauca 150.000 rezervistu, galvenokārt sauszemes spēkus, Berlīnes krizes laikā. Gadu vēlāk, Kubas raķešu krizē 1962. gadā viņš iesauca 14.000 gaisa spēku rezervistu, tos atkal atvaļinot jau pēc mēneša. Pašreizējais rezervistu iesaukums attiecas uz lidotājiem un jūrniekiem, arī 15.000 viriem. Ļoti iespējams, ka arī šos rezervistus drīz vien atkal atvaļinās, ja „Pueblo" nolaupīšanas lietu nokārtos diplomātiskā ceļā, ko ASV vēlas.

Pad. savienības ministru prezidents Kosīgins „Pueblo" nolaupīšanu apzīmējis par nenozīmīgu notikumu, kas pārrunājams kā sveša kuģa iebraukšana citas valsts territoriālajos ūdeņos. AN drošības padomē pret ASV sūtni Goldbergu, kas raksturoja „Pueblo" nolaupīšanas apstākļus un cēla apsūdzību, asi vērsās Pad. savienības pārstāvis Morozovs. Ja Goldbergs savos paskaidrojumos bija nosvērts un mierīgs, Morozovs ar grūtībām saglabāja diplomātisko mieru un centās radīt iespaidu, ka pārstāv valsti, ar kuŗas uzskatiem jārēķinas visai pasaulei.

Abu pasaules lielvaru vārdu dueļa laikā pie Korejas krastiem, kā norādīja Goldbergs, atradās kāds padomju spiegu kuģis, kura operācijas neviens nav iedomājies traucēt. Padomju „zvejas kuteri" pie citu valstu krastiem ir parasta parādība. Bijuši gadījumi, kad šie „zvejas kuģi" pat jaukušies pa vidu amerikāņu jūras spēkiem manevru laikā.

Maskavas raidītājs ziņoja, ka Ziemeļkoreja rīkojusies pareizi, apķīlājot „Pueblo". Pēc īsa ziņojuma un bez komentāriem par ASV mobilizācijas pavēli, raidītājs piebilda: „Ir gluži labi zināms, ka kuģis spiegojis pie Korejas demokratiskās tautas republikas krastiem, tādēļ valsts krasta sargiem bija tiesības to aizturēt." Ne Maskavas radio, nedz ziņu aģentūra TASS pat ar vienu vārdu nav pieminējuši, ka Vašingtona lūgusi Pad. savienību mazināt sasprindzināto situāciju, bet tā no starpniecības atteikusies. ASV sūtnis Maskavā Tomsons ziņoja, ka piedzīvojis ļoti vēsu izturēšanos, kad lūdzis palīdzību „Pueblo" jautājuma nokārtošanā.

Raksturīga ir komūnistiskās Ķīnas vēsā izturēšanās „Pueblo" nolaupīšanas lietā. Kamēr Ziemeļvietnama solidarizējusies ar Ziemeļkorejas komūnistiem, denuncējot ASV šai starpgadījumā, Ķīna klusē. Pirms gadiem 10, pēc Korejas kaŗa, Ķīnas un Korejas komūnistiskā režīma starpā pastāvēja ciešas saites, bet vēlāk, Ziemeļkorejai saimnieciski pieslienoties Pad. savienībai, Ķīnas draudzība atsala. Sarkanā gvarde Pekingā Ziemeļkorejas prezidentu Kimilsungu pat apzīmējusi par treknu revizionistu un Chruščova mācekli.

Dienvidkorejas valdība skubina ASV uz stingru ricību pret Ziemeļkoreju. ASV gaisa spēku stiprums Dienvidkorejā pastiprināts ar jaunām lidmašīnām, pārvietojot lielu skaitu kaujas mašīnu no Okinavas. Dienvidkorejā pašreiz atrodas 50.000 amerikāņu karaviru, kas sarga 18,5 jūdžu lielu sektoru 151 jūdzi garajā demilitarizētajā joslā, kuŗa noteikta pēc Korejas kaŗa 1953. gadā. Pēdējā laikā vērojama pastiprināta komūnistu iefiltrēšanās no Ziemeļkorejas, kas savukārt liecina, ka pēdējā lielākam incidentam jau gatavojusies ilgāku laiku.

KOMŪNISTI UZRAUDZĪS KOMŪNISTUS

Pēc sirsnīgām apspriedēm ar Anglijas premjēru Vilsonu Maskavā Pad. savienības ministru prezidents Kosīgins ieradās piecu dienu ilgā vizītē Indijā, kur priekšā jau atradās Dienvidslavijas prezidents Tito. Kosīginu uz Indiju pavadīja 30 padomdevēji un meita. Par oficiālo apmeklējuma mērķi minētas apspriedes par kaŗa izbeigšanu Vietnamā.

Kosīgins un Tito noskatījās Indijas militārajā parādē. Viņu klātiene simbolizēja Indijas ciešās saites ar komūnistiskajām valstīm, par kuŗām nobažījušies daži Rietumu politiķi, jo šīs saites var būt galvenais traucējums starptautiskās kontrolkomisijas darbībai Kambodžā un Vietnamā. Indija ir šīs komisijas vadītāja, bet locekļi — Kanada un Polija. Tātad, komūnistu iefiltrēšanos caur Kambodžu Dienvidvietnamā uzraudzīs pašī komūnisti vai tiem tuvu stāvošie.

Kosīgina sarunas ar Indijas ministru prezidenti Indīru Gandiju skāra galvenokārt jautājumu, kā pastiprināt kontrolkomisijas darbību Kambodžas robežuzraudzībā, uz ko skubina Kanada un ASV... Protams, ASV atkal nosodīja kā agresores Vietnamas kaŗā. Tito norādīja, ka katrs ASV priekšlikums robežu uzraudzībai uzskatāms par agresora ierosinājumu. Rietumu diplomāti tic, ka Indija tomēr sadarbosies ar Kanadu, lai pastiprinātu kontrolkomisijas darbību 1954. gada Ženēvas vienošanās ietvaros, pat ja Polija atkristu. Bet paceļas jautājums, vai Kosīgins un Pad. savienība piekritīs šādai Indijas rīcībai, un ja nepiekristu, vai Indija tad vēl sadarbosies ar Kanadu, kuŗa atbalsta ASV?

No Vietnamas ziņo, ka vietkongi, iestājoties 7 dienu ilgam vietnamiešu jaungada pamieram, jau pusstundu pēc tā sākšanās apšaudījuši valdības posteņus Saigonas tuvumā. Apšaudīta arī kāda militāra slimnīca, lietojot kājnieku lielgabalus un granātmetējus.

100 PRETKOMŪNISTU PRET VIENA PARTIZĀNA PIŠĻIEM

Bolīvijas prezidents Renē Barientoss uzaicinājis Fidelu Kastro apliecināt savu ticību Kubas revolūcijai un atbrīvot politisko ieslodzīto tūkstošus, kas vēl jo-projām smok neiedomājami ļaunos apstākļos. Tā bija Barientosa atbilde uz Kastro piedāvājumu iemainīt 100 ieslodzīto Kubas režīma politisko pretinieku pret Bolīvijā pagājušajā gadā nonāvētā partizānu vadoņa Ernesto Guevaras pīšļiem. Kastro piebildis, ka 100 politisko ieslodzīto izdos pēc ASV centrālās izlūkošanas aģentūras izvēles. Barientoss jau agrāk bija piedāvājis Kastro apmainai franču marksistu Debrī, kas pašreiz izcieš 30 gadu cietumsodu par sadarbošanos ar partizāniem Bolīvijā, prasot pretim Hubertu Matosu, kādreizējo Kastro sabiedroto un vēlāk pretinieku, kas Kubā izcieš ilggadēju ieslodzījumu.

Sīkās ziņas

◎ No jaunākajām padomju politiskajām ambīcijām novērotāji Londonā secina, ka Pad. savienības valdība „pārgrupē spēkus", lai starptautiskajā frontē uzsāktu lielāku politisku ofensīvu. To liecina nesenā Kremļa varasvīru ceļošana pa ārzemēm, maiņa padomju galvenajos diplomātiskajos posteņos un gaidāmās komūnistu partijas centrālkomitejas sanāksmes.

◎ ASV un Pad. savienība publicējušas jaunu un pilnīgāku atomieroču ierobežošanas līguma tekstu, iekļaujot jaunu paragrāfu par starptautisku pārraudzību. Šo priekšlikumu apspriedīs 17 nāciju atbruņošanās konferencē, kuŗa atsāks darbību pēc Ziemsvētku pārtraukuma. Paredzams, ka Pad. savienības un ASV saprašanos šī līguma ietvaros atbalstīs arī Rietumvācija, Itālija un citas Eiropas koptirgus valstis, izņemot Franciju. Kā jau bija gaidāms, Francija tūlīt atsaucās negatīvi, norādot, ka šāda vienošanās radītu jaunu bīstamu situāciju. Francijas aizsardzības ministrs atzina, ka līgums nozīmētu atomieroču turētāju valstu varu pār valstīm, kuŗām šo ieroču nav. Līgums nenozīmētu atbruņošanos atomieroču ziņā, ko Francija atbalstītu, kaut pati ir atomieroču valsts. Tādēļ līgums būtu tikai jauns pasaules miera apdraudējums. Anglija, Kanada un, protams, Čechoslovakija bija pirmās, kas atzina šo ASV un Pad. savienības vienošanos, kuŗas mērķis ir apturēt atomieroču izplatīšanos. Neviena no neitrālajām valstīm neatbalstīja līguma pirmtekstu. Rietumvalstu pārstāvji pārliecināti, ka 17 valstu konference vienosies par izstrādāto versiju līdz laikam, kad par to lems Apvienotajās nācijās — pēc 15. marta, kad beidzas projektu iesūtīšanas termiņš.

◎ Amerikāņi paredzējuši gar Laosas robežu izbūvēt drošības joslu pret ienaidnieka iefiltrēšanos Dienvidvietnamā. Tādu pašu joslu ar elektroniskiem trauksmes signāliem un mīnām ierīkos arī līdztekus demilitarizētajai zonai, kuŗa šķir abas Vietnamas daļas. Šī piesardzība ASV izmaksās ap 750 milj. dol.

◎ ASV sauc tiesas priekšā Osvalda atraitni Mariannu, kuŗu prokurātūra apsūdz, ka viņa pārdevusi šauteni, ar kuŗu nogalināts prezidents Kenedijs, tāpat pistoli, ar kuŗu nošauts policists Tipits. Pēc prokurātūras izteicieniem, pistole un šautene pārdota par summu, kas pārsniedz 25.000 dol. Apsūdzība celta par vispār 348 priekšmetu, Osvalda personīgo mantu pārdošanu, ieskaitot viņa drēbes, dienas grāmatu, korespondenci un citus priekšmetus, kuŗi tāpat pārdoti par pasakainām summām, kopā par 5½ milj. dolaru. Pārdoto šauteni valdība vēlāk apķīlāja.

Baltic PLASTERING

Izdaru visus nepieciešamos māju remontus iekšpusē un ārpusē.

Garantēts darbs. Mērenas cenas. Metro licence E 761.

Zvanīt katrā laikā Toronto 769-8280.

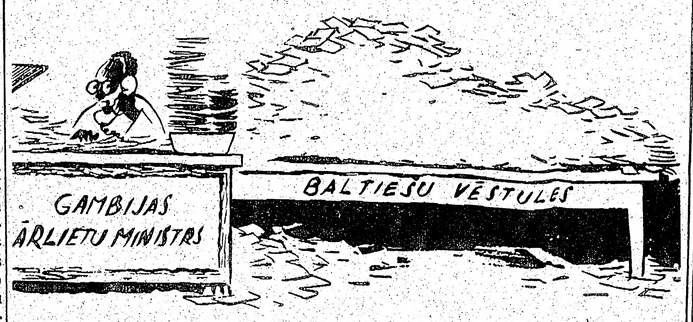

BATUN mudina atsevišķos tautiešus un latviešu organizācijas šai gadā rakstīt vēstules visām Apvienoto nāciju valstīm un to valdību galvām, lai tie iestājas par Baltijas tautu tiesībām.

„Bambala, raksti tūlīt Cimbalam uz Ņujorku, lai šamais balso par baltiešiem, jo latvieši ir drosmīgākie vīri, bet igauņiem un lietuviešiem ir smukākās meitas!" Ed. Keša karikatūra

AKTUĀLAIS KANADĀ

★ OHSC jeb Ontario slimnīcu pakalpojumu komisijas likmes drīzumā paaugstinās, jo gultas vietas izmaksa slimnīcās pēdējos gados sadārdzinājusies par 50%. Kaut provinces valdība par paredzamām likmēm cieš klusu, domā, ka apdrošināšanās likme ģimenei turpmāk sniegsies pie 10 dol. mēnesī. Provinces valdība arī nolēmusi pagaidām atlikt pievienošanos Medicare plānam. Arī Kvebeka nolēmusi nepievienoties šim plānam. Divām lielākām Kanadas provincēm atturoties, federālā valdība tikai nākamā nedēļā paziņos, kad Medicare plānu īstenos.

★ Kad šāgada beigās pabeigs celt Otavas nacionālo mākslu centru, tajā būs arī pirmā īstā operas celtne Kanadā ar 2100 sēdvietām, no kuŗām neviena neatradīsies vairāk par 114 pēdām no skatuves. Viss mākslu centrs aizņems 6, 5 akru platību Otavas Federācijas laukumā. Bez operas tajā būs arī teātris, studija, mēģinājumu telpas, koncertzāle, restorāns un pazemes auto novietne.

★ 1967. gada dzīvokļu īres kontrolei beidzoties, Montrealā īres tik strauji cēlušās, ka nedēļas laikā vairāk nekā 1000 īrnieku iesnieguši sūdzības Kvebekas īru valdei. Provinces sekretārs Ivs Gabjā devis rīkojumu sūdzības un apstākļus apartamentos pārbaudīt. Piedevām dažas Montrealas priekšpilsētu pašvaldības uzlikušas apartamentu īpašniekiem nodokļus, kas ievērojami sadārdzina īri. Nodokļi sniedzas no 3% līdz 7% gadā, tā ka 150 dol. apartamenta īpašniekam bez īres vēl jāmaksā no 54—126 dol. gadā par privilēģiju dzīvot apartamentā. — Kanadas austrumu provincēs paredzēta arī benzīna un apkures eļļas cenu celšanās, daļēji ierobežotās piegādes dēļ, pie kuŗas vainojama bargā ziema.

Toronto pilsētas

1968. GADA NEKUSTAMO ĪPAŠUMU NODOKĻI

Saskaņā ar pašvaldību likuma nosacījumiem un 12. — 68 likuma pielikumu, kuŗu padome apstiprināja 1968. g. 17. janvārī, 1968. gada nekustamo īpašumu nodokļu pirmie trīs maksājuma termiņi ir sekojoši:

Visos iecirkņos	Pirmais maksājums	Otrs maksājums	Trešais maksājums
	14. februārī	3. aprīlī	12. maijā

Minētie maksājumi ir tikai aptuvena 1968. g. nodokļu aplēse, pamatojoties ar pusi no pērnā gada likmēm. Atlikumu aplēsīs gada vidū un tas arī būs nomaksājams trīs termiņos. Šāds nodokļu kārtošanas veids ļauj tos nomaksāt 6 termiņos agrāko 3 termiņu vietā, un arī nomaksas laiks pagarināts.

W. M. CAMPBELL,
pilsētas mantzinis